

ఈనాడు

విశాఖపట్నం 10-8-1974 శనివారం

అమరావతి సీజనల్ వక్రైర్ ఛార్జర్
సీజనల్ వక్రైర్ ఛార్జర్
సీజనల్ వక్రైర్ ఛార్జర్

ఆగస్టు 2007

ఈనాడు

కాల 'చిత్రం'

చాన్స్ విలువ

పెరుగుతుంది

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

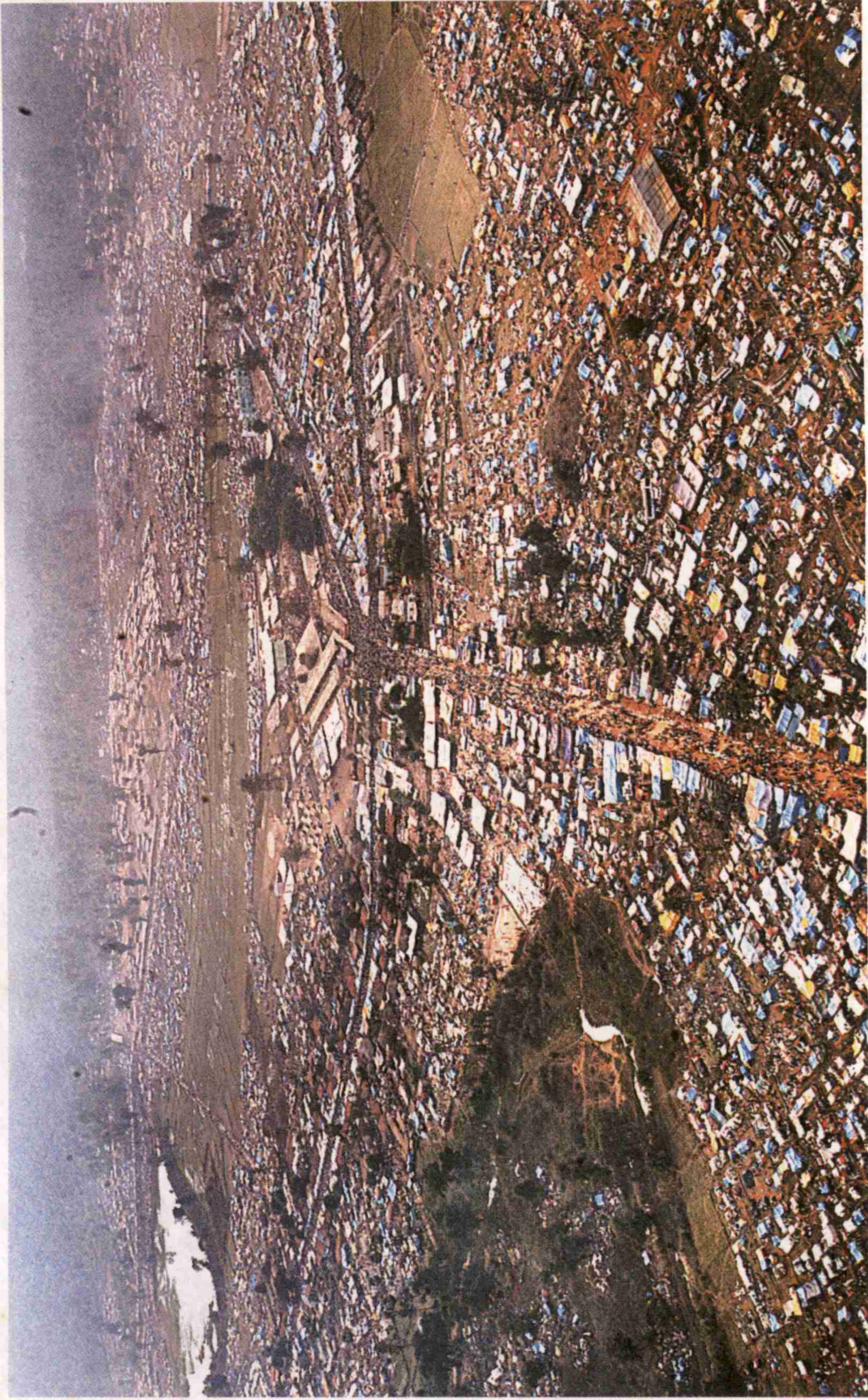
అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

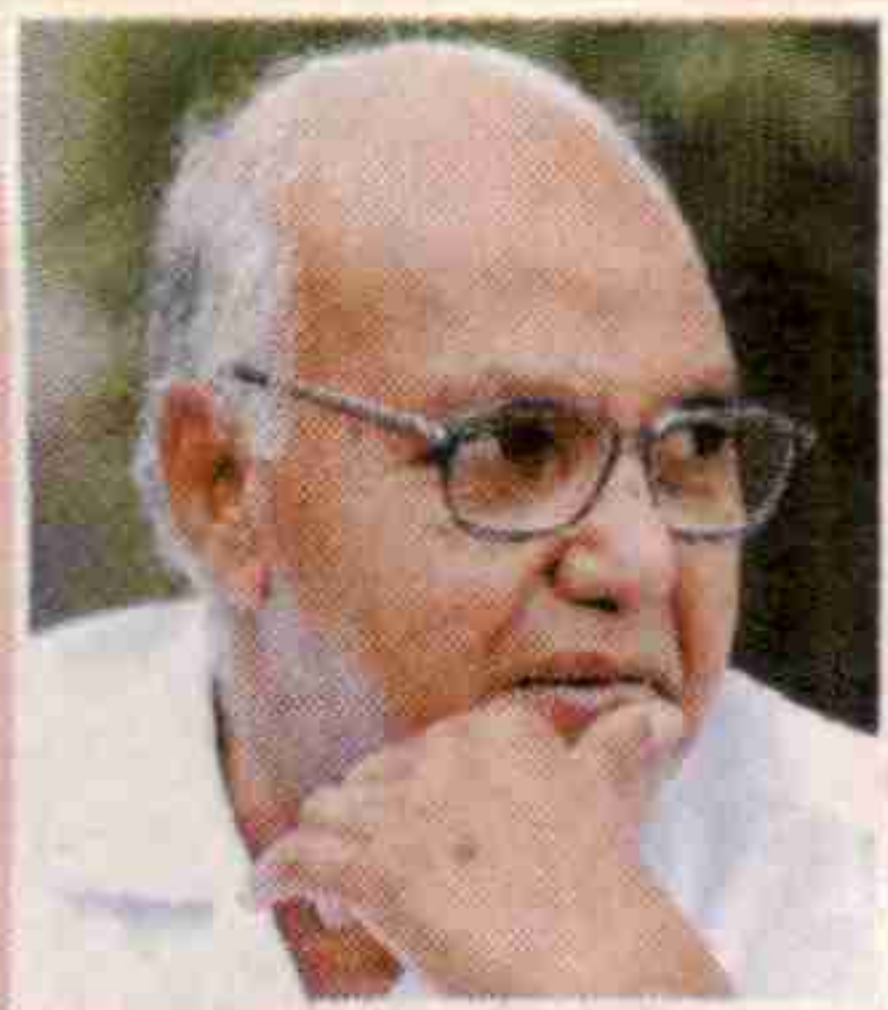
అర్థం, అర్థం, అర్థం

అర్థం, అర్థం, అర్థం

కొండంత చిత్రం... పట్టింది కెమెరా నేత్రం

వరంగల్ జిల్లా ఏటూరునాగారం సమీకృత, సారక్క జాతర ఆకాశదృశ్యం (2002) చిత్రం: ఆర్.రాజమౌళి, హైదరాబాద్

నిత్య నూతనం

పత్రికారంగంలో ఈనాడు ఎన్ని ప్రయోగాలకు పుట్టినిల్లుగా నిలిచిందో ఎన్ని సంచలనాలకు శ్రీకారం చుట్టిందో లోకానికి తెలుసు. భారతీయ భాషా పత్రికల్లో అద్వితీయమైన వడినీ ఒరవడినీ సృష్టించిన ఈనాడు తాను సాధించిన దానితో సంతృప్తి చెందడం లేదు. నిత్యం నూతనత్వాన్ని సంతరించుకోవాలని మారుతున్న కాలానికి అనుగుణంగా మెరుగు వెలుగులు దిద్దుకోవాలని అహరహం పరితపిస్తోంది. అనుక్షణం శ్రమిస్తోంది.

(ఇండి పెండెంట్ పత్రికకు ఇచ్చిన ముఖాముఖిలో చైర్మన్, 03.09.91)

మన ప్రపంచం

విశాఖ వాకిట్ 1974 ఆగస్టు 10న ప్రభవించిన ఈనాడు ఇప్పుడు ఈ-పేపర్ రూపంలో విశ్వవ్యాప్తమైంది. మన పయనం అప్రతి హతం. గెలుపు తర్వాత గెలుపు లక్ష్యం. ఆకాశమే హద్దు.

ఆంధ్రప్రదేశ్, పరిసర రాష్ట్రాల్లో ఉన్న తెలుగు ప్రజ పన్నెండు కోట్లు. జాతీయ పాఠకాదరణ సర్వే ప్రకారం మన పత్రిక చదువరుల సంఖ్య కోటి 39 లక్షలు. ఈ లెక్కన చూస్తే సాధించింది 11.58 శాతమే. 88.42 శాతం లక్ష్యం ముందు కనిపిస్తోంది. అనుగుణంగా ప్రణాళిక, ఆలోచన, ఆచరణ, సమీక్ష నిరంతరం సాగాలి. జనం ఆకాంక్షలు, అభిరుచులకు అద్దం పట్టే కొత్త కథన కోణాలు పట్టాలి. వార్త నిర్మాణంలోనే నాణ్యత సాక్షాత్కరించాలి. విశ్వసనీయత, సత్య సందత, ప్రజాపక్షం ముప్పేటగా సమాచార శక్తితో పత్రిక మహోత్సవం కావాలి.

ఈ రంగంలో ఛాయా చిత్ర కళ ప్రాధాన్యం ఎనలేనిది. ఒక చిత్రం వెయ్యి పదాల పెట్టు. ఏడు పదుల చిత్ర పాత్రికేయుల బలగం మనది. అందుకు దీటైన చిత్ర రాజాలతో పత్రిక రోజూ కనిపించాలి. అలరించాలి. ఈ కర్తవ్య నిర్వహణకు అందరూ పునరంకితం కావాలని కాంక్షిస్తూ... ఆగస్టు 19 ఛాయాచిత్ర దినోత్సవం సందర్భంగా మన వాళ్లందరికీ శుభాకాంక్షలు.

ఎన్నాళ్లయినా, ఎన్నేళ్లయినా దీటుగా సాగాలి. మనకు మనమే సాటిగా నిలవాలి.

శ్రీకాకుళం

ఈ సంచిక రూపకల్పనలో భాగస్వాములు

జె.కల్యాణబాబు,
ఎస్.గుర్నాథ్ (విశాఖపట్నం),
జె.శరత్ బాబు (శ్రీకాకుళం),
ఎస్.మహేశ్ బాబు (కర్నూలు),
డి.రాజేంద్రప్రసాద్ (మహబూబ్ నగర్),
గణేశ్ సింగ్ తాకూర్ (కరీంనగర్),
శ్రీనివాస్ -ఆర్డిన్ (హైదరాబాద్)

తొలి ఫోటోగ్రాఫర్ జోసెఫ్

ప్రతి సృష్టి

ఫోటోగ్రఫీ... ఆ ప్రతిసృష్టి వెనుక

నూతనత్వాన్ని అన్వేషిస్తూ సాగిన మథనం ఉంది. అపార శ్రమతో సాధించిన తొలి ఫోటో ఏమిటో, దాని వెనుక ఏం జరిగిందనేది ఆసక్తికరం.

ఆ కథాకమామిషు కోసం 181 ఏళ్ల వెనక్కి వెళ్లాలి.

ప్రపంచ చరిత్రలో మొదటి ఫోటో సృష్టికర్త జోసెఫ్ నిసెఫోర్ నియేప్సే 1765లో ఫ్రాన్స్ లోని 'షలోన్ సుర్ సావోన్'లో మధ్యతరగతి కుటుంబంలో పుట్టాడు జోసెఫ్. ఉపాధ్యాయుడిగా కొన్నాళ్లు, సైన్యంలో మరి కొన్నాళ్లు వేర్వేరు ప్రాంతాల్లో పని చేశాడు. స్థిరాస్తుల్ని చూసుకోవడానికి స్వస్థలానికి తిరిగి వచ్చాడు.

జోసెఫ్ కు 1790లోనే ఫోటోగ్రఫీ ఆలోచన వచ్చింది. సోదరుడు క్లాడ్ తోడయ్యాడు. అప్పటికే ఎన్నో విషయాలపై పరిశోధనలు, ఆవిష్కరణలతో శాస్త్రీయ దృక్పథం గల వ్యక్తిగా పేరు సంపాదించుకున్నాడు క్లాడ్. వెలుగు వల్ల ప్రభావితమయ్యే రసాయనిక మూలకాల సాయంతో ఛాయా చిత్రాలు తీయవచ్చన్న అవగాహనకు వచ్చారద్దరూ. 1824 నాటికి జోసెఫ్ శాశ్వత చిత్రాలు తీయడంలో కొంత మేర విజయం సాధించగలిగారు. పరిశోధనలో ఆలస్యానికి సోదరులిద్దరూ పడవ ప్రయోగాలపై శ్రద్ధవహించడమే కారణం. పడవ నడిపే ఇంజిన్ తయారీపైనే వారి ధ్యాసంతా. ఇంజిన్ ను ఆవిష్కరించి దానిపై 1807లో పేటెంట్ సాధించే వరకూ వాళ్లు విశ్రమించలేదు. తీరిక వేళల్లో మాత్రమే ఛాయాచిత్రాలపై పరిశోధన చేసేవారు. 1827లో క్లాడ్ ఇంగ్లండుకు మకాం మార్చాడు.

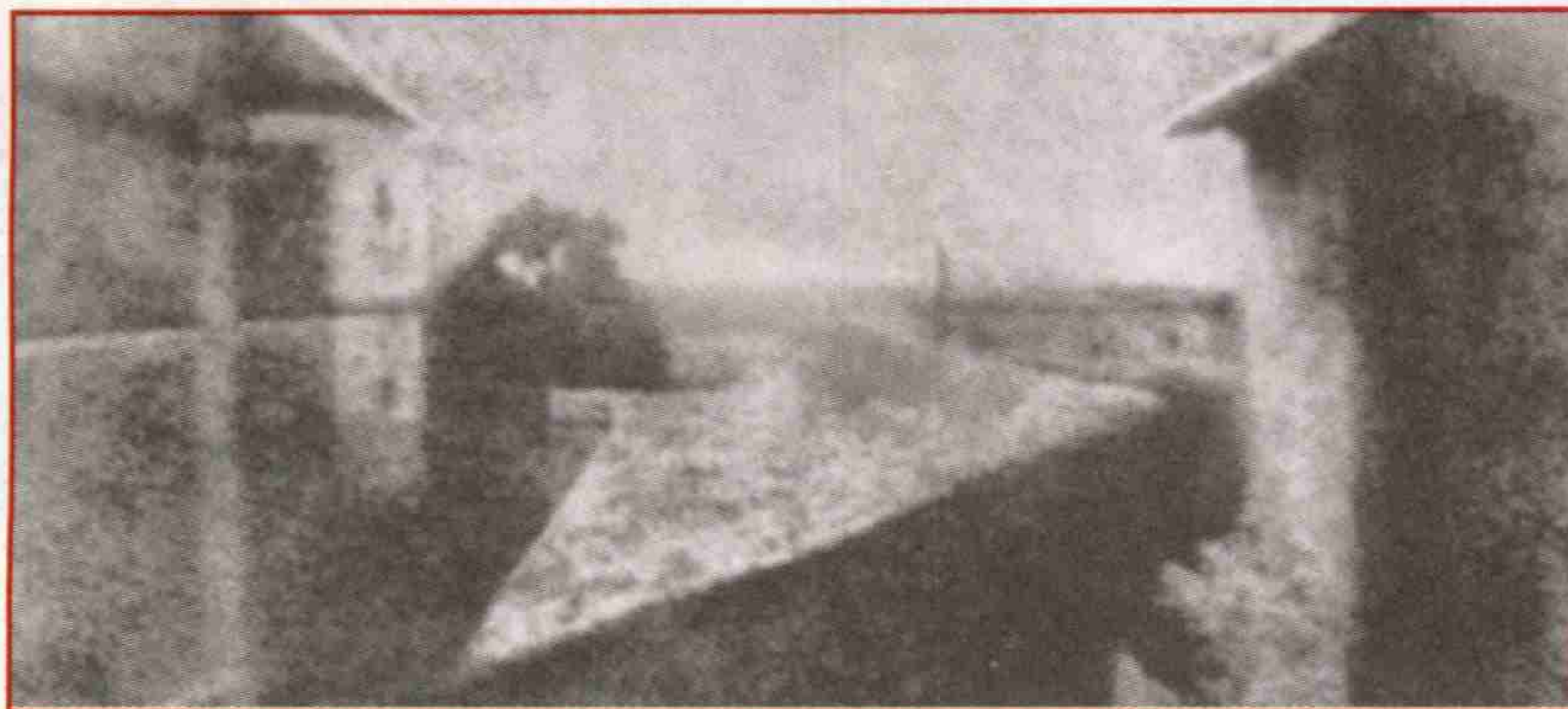
1813లో లిథోగ్రఫీ ఆవిర్భవించింది. సహజంగానే జోసెఫ్ దాని పట్ల ఆకర్షితుడయ్యాడు. చిత్రాలు, బొమ్మలపై గాజు వంటి పారదర్శక పదార్థాలను ఉంచి నమూనాలు గీసేవాడు. వాటిపై స్వయంగా తయారుచేసుకున్న వార్నిష్ వేసేవాడు. తాను కనిపెట్టిన ఈ పద్ధతికి హీలియోగ్రఫీ అని నామకరణం చేశాడు. బొమ్మలను చిత్రాలుగా మలిచే ప్రక్రియలో హ్యూటర్ ప్లేట్లను వినియోగిస్తూ 1826లో తొలిసారిగా ఛాయా చిత్రాన్ని రూపొందించగలిగాడు. హ్యూటర్ ప్లేట్ల సాయంతో చిత్రాన్ని తీయగలిగాడు. ఆ ప్లేట్లపై 'బిటుమిన్ ఆఫ్ జుడియా' అనే రసాయన పదార్థాన్ని పులిమాడు. అబ్స్క్యూరా (కెమెరా వంటి పరికరం)తో తన ఇంటి పైభాగంలోని కిటికీ నుంచి బయట కనిపిస్తున్న దృశ్యాన్ని తీశాడు. ఆ ప్లేట్లను లావెండర్ నూనె, వైట్ పెట్రోలియంతో శుభ్రం చేశాడు. దృశ్యం ప్లేట్లపై ప్రత్యక్షమైంది. ఇందుకు అతనికి ఎనిమిది గంటల సమయం పట్టింది.

క్లాడ్ లండన్ సమీపంలోని క్యూ అనే ఊళ్లో ఉండేవాడు. 1827లో అతను తీవ్రంగా అస్వస్థుడయ్యాడు. సోదరుడిని పరామర్శించడానికి జోసెఫ్ ఇంగ్లండ్ వచ్చాడు. అక్కడ అతనికి ప్రముఖ వృక్షశాస్త్రవేత్త ఫ్రాన్సిస్ బార్ పరి

చయమయ్యాడు. జోసెఫ్ ఆయనకు తన ఫోటోగ్రఫీ ప్రయోగాలు, సంబంధించిన నమూనాలు, తొలి ఫోటో చూపాడు. ఫ్రాన్సిస్ తొలి చూపులోనే వాటి విలువ కనిపెట్టాడు. ప్రయోగాలకు సంబంధించిన సిద్ధాంత పత్రాలను తయారు చేసి నమూనాలు సహా రాయల్ సొసైటీకి తెలియజేద్దామని జోసెఫ్ తో చెప్పాడు. జోసెఫ్ పూర్తి వివరాలు వెల్లడించేందుకు ఇష్టపడలేదు. రాయల్ సొసైటీ ఆ సిద్ధాంత పత్రాలను తిరస్కరించింది. కొద్ది రోజులకే జోసెఫ్ ఇంగ్లండ్ నుంచి తిరుగు ప్రయాణమయ్యాడు. రాయల్ సొసైటీ తిప్పి పంపిన సిద్ధాంత పత్రాలు, నమూనాలు, తొలి ఫోటో ఫ్రాన్సిస్ వద్దే ఉండిపోయాయి.

జోసెఫ్ ఇంగ్లండ్ నుంచి తిరిగి వచ్చిన రెండు వారాలకు క్లాడ్ మరణించాడు. ఆ విషాదం నుంచి తేరుకుంటూనే తన ప్రయోగాలను తిరిగి ప్రారంభించారు. నిరంతరం హీలియోగ్రఫీలో ప్రయోగాలు చేస్తూండేవాడు. అవి తనకు ఎప్పటికైనా కీర్తి, సంపద తెచ్చిపెడతాయని అతను విశ్వసించేవాడు. 1833లో చనిపోయే వరకూ ఆ నమ్మకంతోనే జీవించాడు.

ఫ్రాన్సిస్ వద్ద ఉన్న సిద్ధాంత పత్రాలు, ఫోటో ఒకరి నుంచి మరొకరికి చేతులు మారుతూ వచ్చాయి. 1952లో ఫోటోగ్రఫీ చరిత్రకారుడు 'హెల్మాట్ గెరిన్స్'కు చేరాయి. జోసెఫ్ అసాధారణ ప్రతిభను గుర్తించిన హెల్మాట్ ఆయనే తొలి ఫోటోగ్రాఫర్ అని లోకానికి చాటాడు. ఆధారాలనూ చూపాడు. ఆ ఫోటోను హెల్మాట్ టెక్నాస్ యూనివర్సిటీకి బహూకరించాడు. అక్కడ దాన్ని శాస్త్రీయ పద్ధతుల్లో పరీక్షించారు. అప్పట్లో వాడిన పదార్థాలు, తీసిన కాలం వంటివన్నీ నిర్ధారించారు. అదే ప్రపంచంలో మొదటి ఫోటో అని తేల్చారు. ఆ చిత్రాన్ని ఆస్టిన్ లోని (అమెరికా) యూనివర్సిటీ ఆఫ్ టెక్సాస్ గ్రంథాలయంలో భద్రపరిచారు.

ప్రపంచంలోనే మొట్టమొదటి ఫోటో

- జాన్ విష్ణువైతన్య, చైర్మన్ సచివాలయం

ప్రజా సమస్యలే నా కెమెరా లీళ్లు

వర్తచిత్రాలు వేయడం, ఫోటోలు తీయడమంటే చిన్నప్పటి నుంచీ ఆసక్తి. విజయవాడ, మద్రాసుల నుంచి వచ్చే పత్రికలకూ వాటిని పంపేవాడిని. ఉదయించిన సూర్యునిలా విశాఖ పట్నంలో ప్రభవించిన ఈనాడు సహజంగానే నన్ను ఆకట్టుకుంది. ఆ ప్రాంగణం వైపు అడుగులు వేయించింది. వాస్తవ సన్నివేశాలను ప్రజాప్రయోజనాల కోసం కెమెరాతో చిత్రించే భాగ్యాన్ని ఛైర్మన్ రామోజీ రావు నాకు కల్పించారు.

ఆనాడే అనేక నేరాలు, ఘోరాల చిత్రాలు మనకు ప్రత్యేకంగా నిలిచాయి. విశాఖ, విజయనగరం, శ్రీకాకుళం జిల్లాల్లో ముఖ్యమైన సంఘటన ఏది జరిగినా నన్ను చిత్రాల కోసం పంపే వారు. ప్రత్యేక చిత్రాల దిగువన నా పేరు ఇచ్చేవారు. నాటి సంపాదకులు, ఇతర పెద్దలు వృత్తిలో మెలకువలు చెబుతూ బాగా తీసినప్పుడు ప్రశంసించి ప్రోత్సహించేవారు. డ్రాయింగ్ మాస్టారుగా నాకు మంచి పేరుంది. అది తెలిసి డెస్కులో నాతో పతాక శీర్షికలూ రాయించే వారు.

ఇప్పటిలా ఆఫ్ సెట్ ముద్రణ అప్పుడు లేదు. 'ప్లాట్ బెడ్' యంత్రంపై ముద్రించే వాళ్లు. ఎంత చక్కని నలుపు తెలుపు చిత్రమైనా బ్లాక్ చేసి ఇవ్వడం వల్ల పావు పేజీ, అరపేజీ వేస్తేనే పాఠకులను ఆకట్టుకునేవి. ప్రతి అరగంటకు కిరోసిన్ తో ప్లేట్లు కడగాల్సి వచ్చేది. లేకపోతే ముద్రణ ముద్ద ముద్దలుగా కనిపించేది. మొదట్లో రిఫ్లేక్స్ కెమెరాలు 120 ఎం.ఎం. వాడే వాళ్ళం. తరువాత 35 ఎం.ఎం. వాడుకలోకి వచ్చాయి. జూమ్ లెన్సులు లేవు. ఫిల్మ్ విషయానికి వస్తే చిత్రం తీసిన దగ్గర నుంచి చీకటిగదిలో కడిగి అచ్చు వేసేవరకు ఫోటో వస్తుందన్న నమ్మకం ఉండేది కాదు.

గ్రహణ వీక్షణం

ఈనాడు కెమెరాలో పడని వీధి, పలకరించని వృత్తిపనివాళ్లు ఆనాడు విశాఖలో లేరంటే అతిశయోక్తి కాదు. ప్రజా సమస్యలే ఈనాడు ప్రధాన చిత్రాలు. తాగునీరు, పారిశుధ్యం, ఆరోగ్యం తదితర సమస్యలపై ఈనాడు చిత్రాలు నగరపాలక సంస్థ అధికారులను పరుగులు పెట్టించేవి. విశాఖ కింగ్ జార్జి ఆసుపత్రిలో రోగుల పక్కన కుక్కలు నిద్రపోతున్నప్పుడు తీసిన దృశ్యం అప్పట్లో రాష్ట్ర మంత్రివర్గాన్ని కుదిపేసింది. విశాఖలోని రక్షణశాఖ అధీన ప్రాంతంలో పౌరులకు, నావికా సిబ్బందికి తలెత్తిన వివాదం నేరుగా కాల్యులకు దారితీసిన ఉదంతం దృశ్యాలు అప్పట్లో పెను సంచలనాలు. సూర్యగ్రహణం చూస్తే కళ్లు పోతాయని భ్రమలున్న ఆ రోజుల్లో బొబ్బిలి వెళ్లి సంపూర్ణ సూర్యగ్రహణం చిత్రాలు తీసి ప్రచురించాం.

ఢిల్లీ అందాలు

1983 తెలుగుదేశం పార్టీ పుట్టిన ప్రారంభ రోజుల్లో ఎన్టీఆర్ తో నెలరోజులు రాత్రి పగలు తిరిగి ప్రత్యేక చిత్రాలు

ఈనాడు మొదటి
ఫోటోగ్రాఫర్
మనోగతం

అందించాను.

సింహాచలం దేవాలయంలో పచ్చల తోరణం చోరీకి గురైనప్పుడు, రంపచోడవరం అడవులోకి వెళ్లి నక్కలైట్లు కదలికలపై తీసిన చిత్రాలూ పేరు తెచ్చి పెట్టాయి. అప్పట్లో ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ, ముఖ్యమంత్రి వెంగళరావు మొదలుకొని ప్రముఖ సినిమా, నాటక కళాకారులు, క్రీడాకారుల వరకు అందరూ ఈనాడు కెమెరాలో బందీలయ్యారు. విశాఖలో ఫుట్ బాల్ క్రీడల చిత్రాలు మంచి గుర్తింపునిచ్చాయి. ఢిల్లీలో నెలరోజులు ఉండి అప్పటి ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ ప్రత్యేక అనుమతితో ఢిల్లీ అందాలు, ముఖ్య కార్యాలయాల

న్నింటినీ 'ఈనాడు' పాఠకులకు పరిచయం చేశాం.

మరువలేను

'డైనమిక్ ఫోటోగ్రాఫర్' అని చీఫ్ ఎడిటర్ రామోజీరావు ప్రశంసించడం నా జీవితంలో మరువలేని ఘట్టం. ఫోటోగ్రఫీలో జాతీయ, రాష్ట్ర స్థాయి బహుమతులు ఎన్నో సాధించా. ఈనాడు ప్రారంభం నాటికి మెట్రిక్యులేషన్ తో ఉన్న నేను ప్రముఖుల సాంగత్యం వల్ల జీవిత గమ్యాన్ని తెలుసుకుని ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం నుంచి అత్యుత్తమ డాక్టరేట్ (పిహెచ్.డి) పుచ్చుకున్నా. ఈనాడును నా ఇంటి పేరుగా చెప్పుకోడానికి గర్వపడుతున్నా. నా ప్రథమ పుత్రుడు పి. శ్రీనివాసు ఖమ్మం చిత్రపాత్రికేయుడుగా అదే ఈనాడులో పనిచేస్తున్నందుకు ఆనందంగా ఉంది.

- డాక్టరు పల్ల రాజారావు (వాసు), విశాఖపట్నం

వలిగొండ వద్ద డెల్టా ప్యాసింజర్ ప్రమాదం అందరినీ కలచివేసిన సంఘటన. ముఖ్యమంత్రి ప్రమాద స్థలానికి వచ్చారు. రోజుల తరబడి కురిసిన వర్షాలకు హెలికాప్టర్ కిందికి దిగేందుకు సరైన స్థలం లేక రహదారినే హెలిప్యాడ్ గా ఉపయోగించారు. సంఘటన స్థలాన్ని పరిశీలించిన సీఎం తిరుగు ప్రయాణ దృశ్యం ఇది. ప్రజలంతా ఇరువైపులా గుమిగూడిన ఈ చిత్రం మన ప్రత్యేకం. పాఠకులు, పెద్దల ప్రశంసలను నాకు అందించింది.

తెలియకుండా వచ్చా... తెలిసి ఎన్నో చేశా

నేను 1977లో పదోతరగతి పూర్తిచేశా. ఫోటోగ్రఫీ నేర్చుకోమని మా అన్నయ్య ప్రోత్సహించాడు. క్రమంగా దానిపై ఆసక్తి పెంచుకున్నా. వృత్తిగా ఎంచుకోవాలని నిర్ణయించుకున్నా. 1983లో ఈనాడు అవ కాశమిచ్చింది. ఫోటో జర్నలిస్టుగా మారా. నేను తీసిన ఎన్నో చిత్రాలకు ప్రశంసలు వచ్చాయి. 1984లో నాదెండ్ల భాస్కరరావు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు తీసిన ఫోటోలకు చైర్మన్ అభినందనలు దక్కాయి. 1986 మున్సిపల్ ఎన్నికల ఫోటోలకు గాను పురస్కారంతో సత్కరించారు. మదర్ థెరిసా రాష్ట్ర పర్యటన, ఎన్టీఆర్ మరణం, మాజీ రాష్ట్రపతులు జ్ఞాని జైల్ సింగ్ నుంచి అబ్దుల్ కలాం వరకూ జరిపిన పర్యటనల కవరేజీ మరపురాని మధుర స్మృతులు. సచివాలయం ముందు ఎన్టీఆర్ నేలపై పడుకున్న చిత్రాలు మంచి సంతృప్తినిచ్చాయి. నగరంలో శునకాల బెడద ఎక్కువగా ఉన్న సందర్భంలో 45 కుక్కలు ఒకేచోట ఉన్న ఫోటో తీశా. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్వహించిన పోటీల్లో పలు అవార్డులూ వచ్చాయి.

ఆర్.రాజమౌళి
98485 20677

కేశవులు ఫోటోలే స్ఫూర్తి

నల్గొండ జిల్లా నార్కట్ పల్లి విలేజ్ లోగా ఉన్నప్పుడే సమీక్షలో 'కేశవులు కెమెరాకు వేయి కళ్ళు' కథనం చదివా. ఒక్కసారి కాదు ఎన్నోసార్లు. అద్భుత దృశ్యాలు, వార్తాచిత్రాలు ఎంతగానో ఆకట్టుకున్నాయి. అదిగో అప్పుడు మొదలైంది ఫోటోగ్రఫీపై ఆసక్తి. కెమెరా అంటే ఏమిటో మిత్రుడిని అడిగి తెలుసుకున్నా. ఉండబట్టలేక సొంతంగా కెమెరా కొనేశా. నేను తీసిన ఫోటోలు కొన్ని పత్రికలో వచ్చాయి కూడా. వాటిని చూసినప్పుడు కలిగిన ఆనందం మాటల్లో చెప్పలేను. ఈ క్రమంలో హైదరాబాద్ చేరా. మూసారాంబాగ్ విలేజ్ లోగా అవ కాశం వచ్చింది. ఆరునెలల్లోనే ఈనాడు జర్నలిజం స్కూలు పిలుపు. అలా మన సంస్థలో అడుగు పెట్టా. మూడు సంవత్సరాలు పూర్తి చేశా. వృత్తిలో ప్రతి క్షణాన్నీ ఆస్వాదిస్తున్నా. ఉద్యోగంలో చేరిన మొదటి ఏడాది రాష్ట్రస్థాయి పోటీల్లో మొదటి బహుమతి నాదే. వృత్తిపట్ల అంకితభావాన్ని రెట్టింపు చేసిన అవార్డుది.

ఆవుల శ్రీనివాస్
98484 85144

ఆడపిల్ల... భారం... గుండెలపై కుంపటి సమాజంలో దుర్భావం చెదరలేదు. దుర్భార్గం వీడలేదు. ఈ చట్టాలు...న్యాయాలూ ఒట్టి ఘోషా! పుట్టక ముందే... గొంతు కోసేవాళ్లు... పుట్టక... తెగ నమ్మేవాళ్లు ఇది ఆగని దారుణం... మరో దురాగతం రోజుల పసిగుడ్డును హతమార్చాలనో ఏమో ఆ కన్న తండ్రి... గాజు ముక్కల పాలు పట్టాడు ఆ నలుసు రక్తం కక్కింది చలించిన మానవత్వం నీలోఫర్ చేర్చింది

హైదరాబాద్ నగర ప్రజల దాహార్తిని తీర్చే గండిపేట చెరువు ప్రాముఖ్యం అంతా ఇంతా కాదు. ఏడేళ్ల కిందట పూర్తిగా అడుగంటింది. ఇలా ఎండిపోవడం అదే మొదటిసారి. వర్షాలు కురిసి చెరువు కళకళలాడాలని వివిధ మతాలకు చెందిన ప్రజలు అక్కడ ప్రార్థనలు చేశారు. కవరేజీ కోసం అక్కడికి వెళ్లిన నాకు ఈ దృశ్యం కంటపడింది. వొట్టిపోయి ఒక్క చుక్కా నీరులేక, నెర్రలు వారిన చెరువును చూసి నా గుండె తరుక్కుపోయింది. వెంటనే కెమెరాకు పని చెప్పా. చిత్రం మన ప్రత్యేకం.

జి.వనంత్కుమార్
98485 20679

స్ఫూర్తి ప్రదాత నాన్నే

నేను మూడోతరగతి చదివే రోజులు. ఫోటోలంటే ఆసక్తి అని నాన్నకు తెలుసు. ఆగ్ ఫో క్లిక్ త్రి కెమెరా కొనిచ్చారు. ఓసారి నాన్న క్యాంపు వెళ్లారు. 'నిరీక్షణ సినిమా ఫోటోగ్రఫీ బాగుంది. చిన్నాకు చూపించు' అని అమ్మకు ఉత్తరం రాశారు. నా గురించి, ఫోటోగ్రఫీ తపన గురించి ఆయన తీసుకునే శ్రద్ధకు ఇదే నిదర్శనం. నాకు స్ఫూర్తి ప్రదాత నాన్నే. అందమైన ప్రదేశాన్ని ఫోటో తీయడం గొప్ప కాదు. ఏ ప్రదేశాన్ని ఎలా చిత్రీకరిస్తే అందంగా వస్తుందో ఆలోచించమని నా తొలి గురువు రామ్మోహనరావు చెప్పేవారు. ఇప్పటికీ నాకవే వేదవాక్కులు. ట్రాఫిక్ సిగ్నల్ లో ఎరుపు, ఆకుపచ్చ లైట్లు రెండూ ఒకేసారి వెలిగిన ఫోటోకు వచ్చిన అభినందనల పరంపర... మృతదేహాన్ని కుక్కలు పీక్కు తింటున్న చిత్రాన్ని ఫైర్మన్ ప్రశంసించడం... ఇలా ఎన్నో అనుభూతులు.

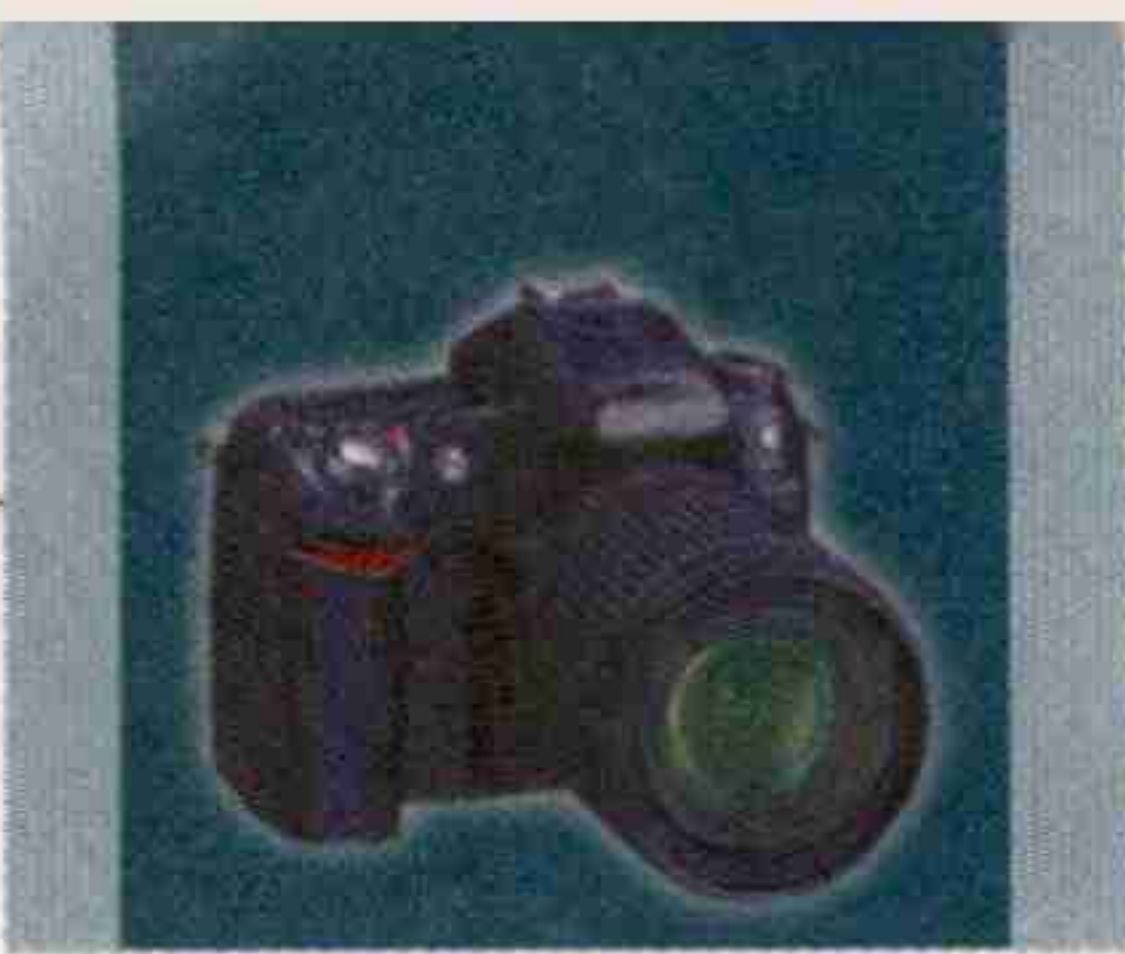
ఎ.సంపత్కుమార్
98485 20682

ఓనమాలిక్కడే...

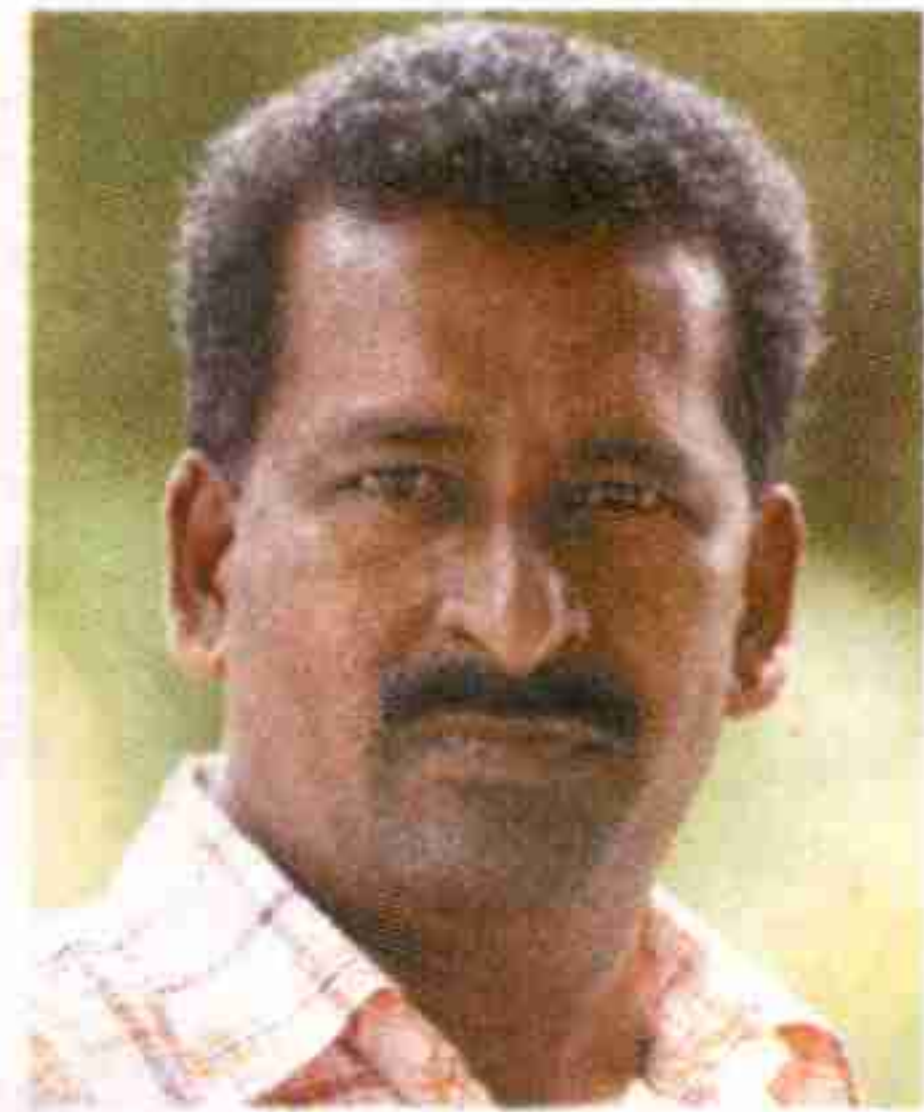
చదువుకునే రోజుల్లోనే ఫోటోలు తీసే అలవాటు ఉంది. హైదరాబాద్ లో 1996 నుంచి ఫోటోగ్రాఫర్ గా బాధ్యతలు నిర్వహిస్తున్నా. జర్నలిస్టుగా ఓనమాలు ఇక్కడే నేర్చుకున్నా. 2000 సంవత్సరం ఆగస్టు 23 రాత్రి 11 గంటల సమయం. వర్షం కుండపోతగా కురుస్తోంది. బంజారాహిల్స్ లాంటి ఎత్తయిన ప్రదేశాల్లోనూ నడుం లోతు నీరు. ప్రహరీ కూలి ఏడుగురు చనిపోయారని సమాచారం. ఆ కాళరాత్రిలో కెమెరా బ్యాగు నెత్తిన పెట్టుకొని వెళ్లి ఫోటోలు తీయడం సంతృప్తి కలిగించిన అంశం. 2004, 2005 సంవత్సరాలకు గాను రాష్ట్రస్థాయిలో ప్రథమ అవార్డులు, 2006లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అవార్డులు మూడు అందుకున్నా.

అది గోల్కొండ కోట. బోనాల పండుగ. మొక్కులు చెల్లించేవాళ్ళు. పోతరాజుల వీరంగాలు. సందడే సందడి. ఫోటోల కోసం నేనక్కడే ఉన్నా. అలవాటుగా పరిసరాలు పరిశీలిస్తున్నా. కొండలవైపు తల తిప్పా. ఆ కొండ మీంచి ఈ కొండ మీదికి ఎగురుతోందో ఉదుత. చేతిలో కెమెరా కంటి మీదకెళ్ళింది. వేలు క్లిక్ మంది. అదలా గాల్లోనే నా కెమెరాకు చిక్కింది. వైవిధ్యం. హితులు.. సన్నిహితులు... అధిపతులు ఒక్క రేమిటి ఎందరినుంచో ప్రశంసలు. ఎండీ పిలిపించి మరీ అభినందించారు.

క్లిక్కెన ఫోటోగ్రాఫర్

బి.మురళి, హైదరాబాద్
98486 04575

అలసిన గుండెల చప్పుడు ఆయనకు తెలుసు.

అందుకే

కర్నూలు బుధవారిపేటలో కాళ్లకు బేడీలు పడ్డ ఓ చిన్నారిని కెమెరాలో బంధించారు.

వాడిన ఆశాసుమాల నిట్టూర్పులు ఆయనకు వినిపించాయి.

ఆ వెంటనే-

అదే కర్నూలు ఎంపీడివో గదిలోకి తొంగిచూస్తున్న మహిళను ఆరాతీశారు. మండల పరిషత్తు ఎన్నికల నామినేషన్ వేసేది ఆమెనని, లోపలున్నది రాజకీయ సూత్రధారులనీ గ్రహించారు. బయట నిలిచిన ఆ పోటీదారు చిత్రాన్ని ఒక్క క్లిక్తో కెమెరాలోకి తెచ్చారు.

మరి ఆయనెవరు? ఏ ఊరు? ఇంకా ఏమేమి సాధించారు?

బి. మురళి

చిత్ర పాత్రికేయుడు.

నాడు కర్నూలుతోపాటు అనంతపురం జిల్లాలోనూ క్లిక్కుక్కయ్యారు. ఆ ప్రాంతాల ముఠా రాజకీయాల్ని చిత్రీకరిస్తూ ఔరా అనిపించుకున్నారు. ఎప్పుడో 18 ఏళ్లనాడే తను భుజానికి ఎక్కించుకున్న కెమెరాను కలంలా, కత్తిగా వినియోగిస్తున్న నేర్పరి. మాటల్లో మాత్రం మార్దవమే. ఇప్పుడాయన మన కేంద్ర కార్యాలయంలో ఫోటోగ్రాఫర్.

కార్టూనిస్టుడు

మహిళ పేరుతో నామినేషన్ వేసి, పోటీ చేస్తున్నట్లు చూపించి, తెర వెనుక తతంగం నడిపిన రాజకీయాల్ని జనం ముందుకు తెచ్చింది మురళీ. అంతటి ఘనత ఉన్నందునే, రాష్ట్రమంతటా మన ప్రధాన పత్రికలో రెపరెపలాడిందా ఫోటో. అశేష వీక్షకుల్ని అలా విశేషంగా ఆకర్షించారాయన.

బిడ్డ కాళ్లకు సంకెళ్లు చిత్రానికి చలించిపోయిన శ్రీధర్.. మూడు కాలాల కార్టూనిజాన్ని లక్షలాది కళ్లముందుంచారు.

మీటనొక్కి మోతపుట్టించే మురళి మరెన్నో సంచలనాల ఆవిష్కర్త.

ఎలా అంటే

కర్నూలు జిల్లా రాజకీయ నాయకుడి వాహనం నుంచి గాలిని మరో

పక్షం కార్యకర్తలు తీసేశారు. గమనించిన ఆ వ్యక్తి అనుచరులు తుపాకులు చేతపట్టి దూసుకురావడం.. మురళి కెమెరా కంటపడింది. అంతే. తర్వాత కూడా వర్గ ఘర్షణల కథనాలకు ఎన్ని సార్లో ఆ ఫోటోనే ఉపయోగపడింది.

రెప్పపాటులో వెలువడిన చిత్రా

కృతి, ముందే వెల్లడైన సమయస్ఫూర్తి. అది ఈనాటికీ పురస్కార కారకమే. జిల్లా పత్రికల్లోనే కాక ప్రధాన పత్రిక, ఆదివారం అనుబంధాల్లోనూ మరిన్ని ముద్రణల భాగ్యాన్ని అందుకున్న ఫోటో అది. పరిస్థితి తీవ్రతకు నిలువెత్తు అద్దమంటే అదే కదా. ఆ చిత్ర రాజానికే 'ఈనాడు పాతికేళ్ల అక్షర యాత్ర'లో అత్యంత పురస్కృతి లభించింది.

ఫోటో రూపే వేరయ్యా

అనంతపురం: ఆసుపత్రిలో చనిపోయిన ఆమెను స్టైచర్ మీద ఇవతలకు చేర్చాలని భర్త ప్రయత్నించాడు. డబ్బు లివ్వాలని వార్డు సిబ్బంది డిమాండుచేస్తే, బిక్కుచచ్చిన అతను రోదిస్తూనే శవాన్ని మోసుకెళ్లిన వైనం.

మురళి ఆ ఆవిష్కరణకు స్పందన.. అసంఖ్యాకుల కంటతడి.

కర్నూలు: అలనాటి ముఖ్యమంత్రి సభలో నినదిస్తున్న వామపక్ష కార్యకర్తల రక్తాన్ని పోలీసులు కళ్లచూసిన హోరం. ఆ ఫోటోలూ పాఠకుల్ని కుదిపాయి.

పంటలెండి గుండెపగిలిన రైతులు.. మురళి కారణంగానే పత్రికల కెక్కారు. ప్రధాన పత్రిక ప్రథమపేజీలో పేరు సహా వచ్చిన ఫోటో ఆయనకెంతో ఖ్యాతి తెచ్చింది.

ఇంకా ఇంకా

పోలీసు అధికారి కాళ్లకు బూటుతాడు కడుతున్న సాయుధ రక్షకుడు. పీవీ, వాజ్ పేయి, శంకర్ దయాళ్, శేషన్లు సాయిబాబా పాదాలముందు మోకరిల్లడం. ఇలాంటివెన్నో.

ఏది తీసినా సాక్షాత్కారమే. ప్రతీ చిత్రం ప్రత్యక్షం, జీవసహితం, అంతా సంచలనాత్మకం.

భేష్ మురళీ!

ఈనాడుకు రా! చూపిస్తా!

అతనిలో తపన ఉంది. కళ ఉంది. సహనం ఉంది. సృజన ఉంది. అక్షరం ఉంది. ఈనాడు తోడైంది. 'కీక్' అయ్యాడు. గాలిలోకి ఎగిరాడు. నీటిలో తేలాడు. లంకలో దూకాడు. సాహసాలు చేశాడు. ఆకాశమంతా వెదికాడు. ఎందుకోసం... ఛాయా చిత్రాల కోసం. ఆ 'చిత్ర' వ్యామోహమే మంచి జీవితాన్నిచ్చింది. భాగస్వామిని ఇచ్చింది. సమాజంలో గుర్తింపు నిచ్చింది. పదిమందితో పరిచయాల నిచ్చింది. ఇంకేం కావాలి? తన ప్రస్థానాన్ని గురించి రాజమండ్రి ఫోటోగ్రాఫర్ శ్రీనివాస పట్నాయక్ (98485 20689) ఏమంటారో చూడండి.

ఈ నీళ్ల కింద ఓ ఊరుంది

1987 నాటి రోజులు. ఫోటోగ్రఫీ అంటే మా పెద్ద పిచ్చి. విపరీతమైన ప్రేమ. కెమెరా భుజానికి తగిలించుకుని పాత సినిమాలో క్యారెక్టర్ పాత్రలా రోడ్లమొట్ట తెగ తిరుగుతుండేవాడిని. ఆ రోజు ఆగస్టు 15. రోడ్డుపై ఒకాయన కనిపించారు. ఎవరో తెలీదు. 'అబ్బాయ్. మా ఫోటోగ్రాఫర్ రాలేదు. జెండా వందనం ఫోటోలు తీసిస్తావా?' అని అడిగారు. పుణ్యం పురుషార్థం అనుకుని 'సరే' అన్నాను. కొన్నాళ్లకు మళ్ళీ ఆయనే ఆ రోడ్డు మీదే కనిపించారు. 'బాగున్నావా?' పలకరించారు. 'నువ్వుతీసిన ఫోటో మా పత్రికలో వచ్చింది చూశావా?' అన్నారు. లేదన్నాను. 'మా ఆఫీసుకు రా... చూపిస్తా' అన్నారు. ఈనాడు కార్యాలయానికి తీసుకెళ్లారు. పత్రికలో ఫోటో చూపించారు. ఎగిరి గంతెయ్యాలనిపించింది. అక్కడే తెలిసింది ఆయన ఈనాడు విలేఖరిని. అప్పట్నుంచీ ఫోటోలు తీసి 'ఈనాడు'కు ఇవ్వడం ఆరంభించాను. నా ఆసక్తి, కోరిక అలా తీరేది. ఆ కొద్ది పరిచయం కొంతకాలానికి నాకు వరమైంది. శ్రీకాకుళం ఈనాడు యూనిట్ ప్రారంభ సమయం. నన్ను పిలిపించారు. ఉద్యోగం ఇచ్చి సత్కరించారు. 'ఫోటో కంట్రీబ్యూటర్'ను చేశారు.

ఇరవైయ్యేళ్ల ప్రస్థానం. ఎంతో అనుబంధం. ఎన్నో మధుర జ్ఞాపకాలు. సరదాగా ఫోటోగ్రఫీ నేర్చుకుంటే... 'ఈనాడు' సమాజంలో గౌరవస్థానం కల్పించింది. ఎంతో నేర్పించింది. ఇది మహాసముద్రం. ఇందులో కొత్త పాఠం నేరిస్తే కొంతదూరం ఈదామనే తృప్తి. ఇంకా ఈదేందుకు అదే కొండంత స్ఫూర్తి.

ఎంతో ఎంతో సంతృప్తి

శ్రీకాకుళంలో వరద బీభత్సం. దృశ్యాలు తీశా. విశాఖకు పంపాలి. మార్గంలేదు. ఎలా? ముఖ్యమంత్రి హెలికాప్టర్లో పంపా. పత్రికంతా అవే చిత్రాలు. చైర్మన్ భుజంతట్టి అభినందించారు. ఫోటోగ్రఫీ దినోత్సవాన, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫోటోగ్రాఫర్ల సంఘం అవార్డుల

పండుగలకు ఏటా నేను ప్రత్యేక అతిథినే. 1994 యువజనోత్సవాలలో జాతీయ స్థాయి (బోపాల్) బహుమతి అందుకున్నా. 'ఆకుపై పడుకుని పాలుతాగే పసిపాప ... పత్రశాయి' ఫోటోకు చైర్మన్, ఎండీలతో పాటు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రశంసలూ లభించాయి. 'ఈ నీళ్ల కింద ఓ ఊరుంది' ఫోటో చైర్మన్, ఎండీలను మెప్పించింది. 'నేటి హీరో'ను చేసింది.

సాహసం... శాయరా డింభక

మంచి చిత్రం లభించేనులే. ఈ డైలాగ్ బాగా ఇష్టం. అప్పుడు గోదారి వరదలు. 60 కుటుంబాలు ఓ లంకలో చిక్కుకుపోయాయి. మూడు

అనుకోని అతిథి

గత ఏడాది ప్రముఖ సినీ గాయని ఎస్. జానకి రాజమండ్రి వచ్చారు. మన కార్యాలయానికి ఆహ్వానించాం. గుర్తుగా ఏమిద్దాం అనుకుంటే... వెన్నెల్లో గోదారి... అక్కడ జానకి ఊయలలో ఊగుతున్నట్లు గ్రాఫిక్ చేశా. యూనిట్ ఇన్‌చార్జి ఆమెకు బహుళాకరించారు. దాన్నిచూసి ముచ్చట పడిన ఆమె నా గురించి ఆరా తీశారు. 'పట్నాయక్ ఇంట్లో గోదారి ఫోటోలు వందలాదిగా ఉంటాయని ఆమెతో ఎవరో అన్నారు. అంతే ఆమె మా ఇంటికొచ్చేశారు. నా గోదారి ఫోటోలు చూడటం కోసం. ఇదీ ఈనాడు నాకు సమాజంలో కల్పించిన గౌరవం.

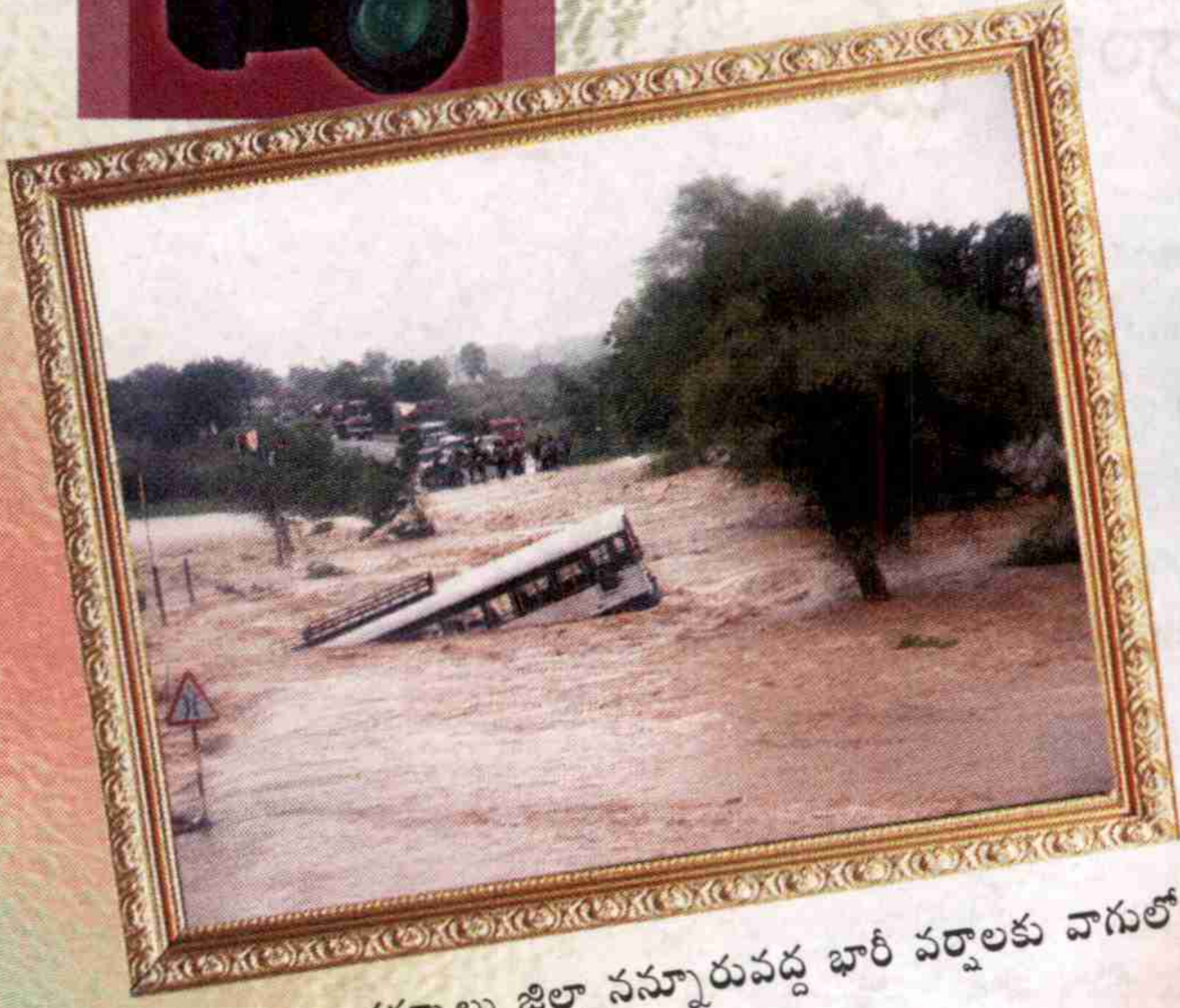
రోజులైంది. సాయం నాస్తి. చుట్టూ నీరు. పాములు. తిండి తిప్పలు లేవు. అదో నరకం. అక్కడికి పోవాలి. దృశ్యాలు సేకరించాలి. మార్గంలేదు. ఓ బ్రిడ్జి పైకెక్కాం. నడుముకు తాడు కట్టుకుని ఆ లంకలోకి దిగాం. ఆ జ్ఞాపకం, ఈటీవీ బృందం తోడు, తీసిన ఫోటోలు మరువలేను. సాహసం ఫలించింది. పత్రిక ఒక్క వెలుగు వెలిగింది.

ఎందరో మహానుభావులు

అందరూ నా కెమెరాలో ఇమిడిపోయారు. ఒదిగిపోయారు. మానవతా మూర్తి మదర్ థెరిసా మొదలు శంకర్‌దయాళ్ శర్మ, అబ్దుల్ కలాం, పీవీ నరసింహారావు, వాజ్‌పేయి, మన్మోహన్, బిల్ క్లింటన్, జయలలిత... ఇలా ఒకరేమిటి అందరి ఛాయనూ వివిధ సందర్భాల్లో నా చిత్రాల్లో బంధించా. ఎన్నీ రామారావు లక్ష్మీపార్వతిని పెళ్లి చేసుకుంటానని తిరుపతిలో ప్రకటించినప్పటి ఫోటోలు నేను తీసినవే. హైదరాబాదులో జాతీయ క్రీడలు, కాంగ్రెస్ ప్లీనరీ, గోదావరి, కృష్ణా పుష్కరాలు, బ్లో అవుట్, గోదావరి వరదలు, తిరుమలగిరి ఎన్‌కౌంటర్... ఎన్నో సంఘటనలకు నేను సచిత్ర సాక్షిని.

పసిపాప ప్రాణం

నా అనుభవాల్లో ఓ మానవీయ వీచిక. సూర్యాపేటలో పనిచేస్తున్న రోజులు. ఓ సాయంత్రం శృశానం సమీపంలో ఓ పసిపాప ఏడుపు విని పిస్తోందని ఎవరో ఆటోడ్రైవర్ మన కార్యాలయానికి సమాచారం ఇచ్చారు. వెళ్లాను. జాతీయ రహదారి పక్కనే శృశానం. పసిగుడ్డు రోదన. ఓ కండువా మెడకు ఉరిలా బిగించి ఉంది. విసిరేశారేమో. గుక్క ఆగడంలేదు. మనసు వికలమైంది. ఫోటో తీసేందుకు మన స్కరించలేదు. పొదల చాటు నుంచి తీసుకు వచ్చి రక్షిత ప్రదేశంలో ఉంచా. పోలీసులకు కబురంపా. వారి సాయంతో ఆసుపత్రికి తరలించా. పాత్రికేయంలో ఫోటోలు తీయడమే కాదు. మానవీయంగా స్పందించి సమాజానికి సేవలు అందించవచ్చని ఆరోజు గ్రహించా.

అభిధ్రం: కర్నూలు జిల్లా నన్నూరుపల్లె భారీ వర్షాలకు వాగులో
చిక్కి మునుగుతున్న ఆర్టీసీ బస్సు

అందం: విజయవాడ కుమ్మరిపాలెంలో ఆడుతున్న ఓ బాలిక
ముక్కుపై ముక్కెరలా శోభించిన సీతాకోకచిలుక

టి.గణేశ్ కుమార్
కర్నూలు
98485 20693

కె.శ్రీనివాస్
హైదరాబాద్
98486 05989

పి.పద్మావతి
హైదరాబాద్
99483 91602

వై.శ్రీనివాసరావు
శ్రీకాకుళం
99483 91623

వై.వి.వి.సత్యనారాయణ
విజయవాడ
99483 91606

ఎన్.యాదగిరి
నిజామాబాద్
98485 29358

ఆర్.రాఘవేందర్
హైదరాబాద్
98486 05987

పి.అశోక్ కుమార్
గ్రామీణ విశాఖ
99483 91608

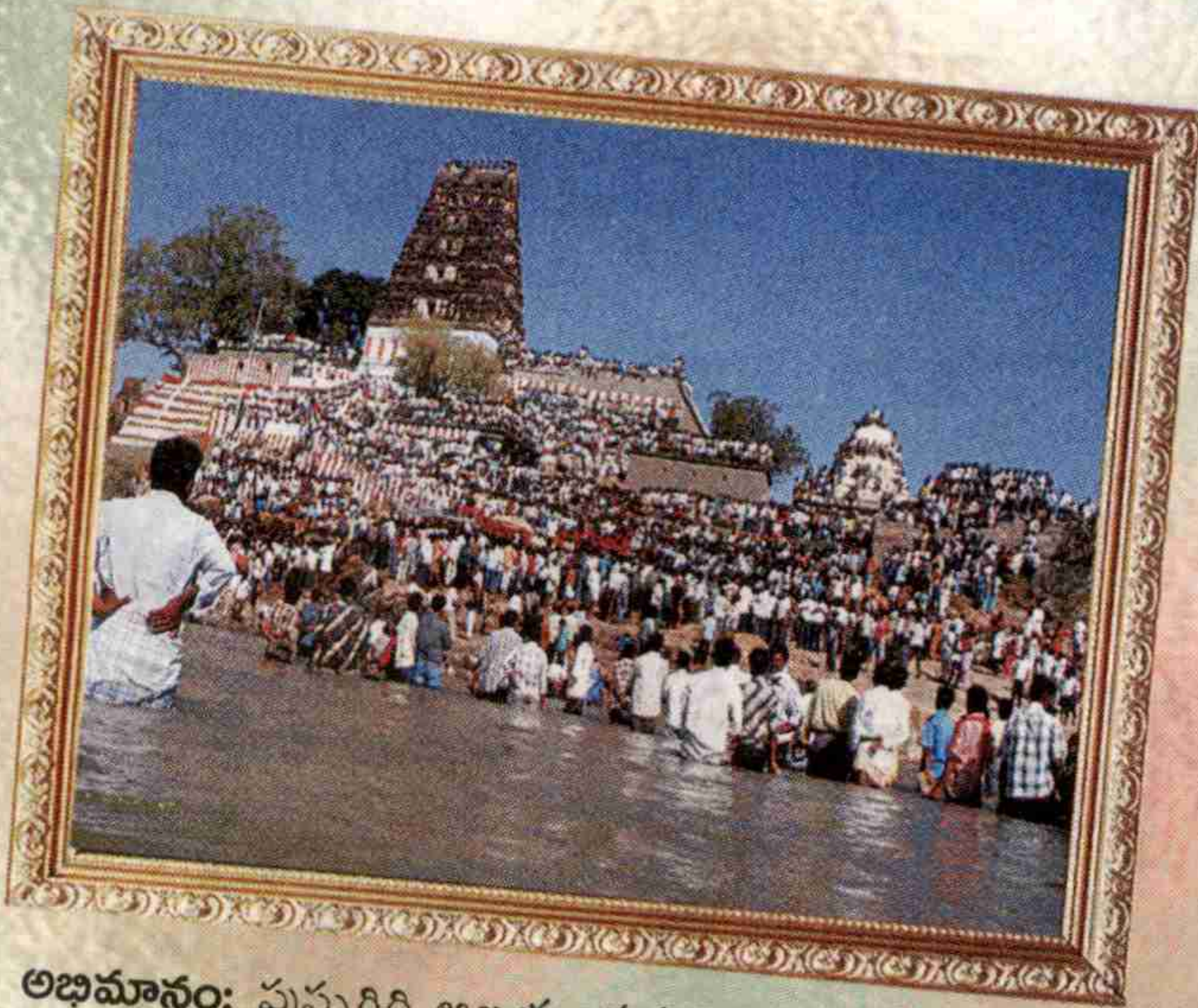
ఎంపీఎస్ కే దుర్గాప్రసాద్
అనకాపల్లి
99483 91609

కె.సైదేశ్వరరావు
భద్రాచలం
99483 91629

జి.రవీంద్ర
తిరుపతి
98486 05988

అభిమానం: పుష్పగిరి ఆలయం వద్ద పెన్నానదిలో దిగి మరీ
సినిమా షూటింగ్ చూస్తున్న అశేషజనం

అకృత్యం: ఒంగోలు కామాక్షి ఆలయం వద్ద జిల్లా ఎస్సీ
లడ్డైపై మావోయిస్టులు దాడి జరిపిన ప్రాంతం

కె.శ్రీనివాస్
కడప
98485 20696

వై.రాధాకృష్ణ
హైదరాబాద్
98480 20686

ఎన్.ఉమామోహన్
ఒంగోలు
98485 99861

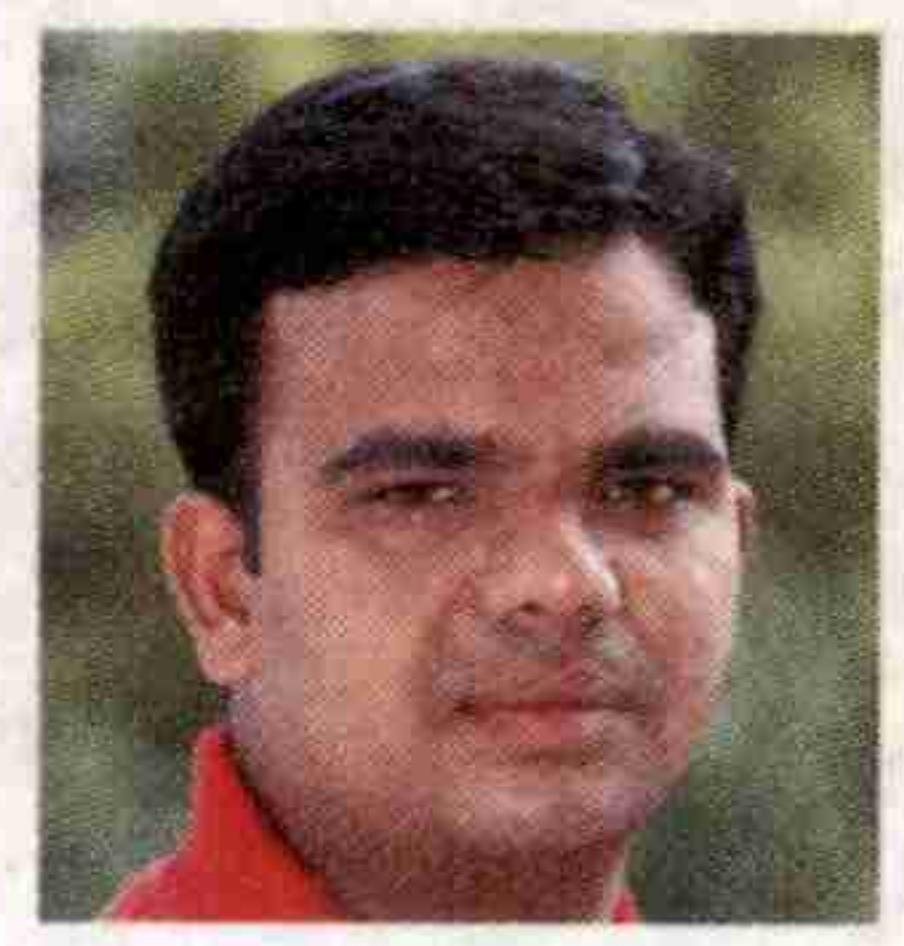
జి.ప్రశాంత్
కొత్తగూడెం
99483 91628

ఎన్.వంశీకృష్ణ
హైదరాబాద్
99483 91604

ఎస్.రమేష్ కుమార్
తిరుపతి
98485 20685

డి.ఎ.శశిధర్
హైదరాబాద్
99483 91603

సీహెచ్ మల్లికార్జున
మదనపల్లి
99483 91610

సీహెచ్ రాజారమేష్
చిత్తూరు
99483 91611

డి.శ్రీనివాసరావు
కరీంనగర్
98485 20688

వాడే వీడు

విశాఖ జిల్లా ఆనందపురం మండలం పేకేరు మాది. నిరుపేద కుటుంబం. చిన్నప్పుడే నాన్న పోయారు. పాపం ఇంటి బాధ్యతంతా అమ్మదే. అన్న, తమ్ముడూ ఉన్నా అంతగా ఉపయోగపడరు. నా సంపాదన చాలేది కాదు. బాల్యం పెద్దమ్మ గారింట్లో గడిచింది. పొద్దుపొద్దున్నే పొలం పోయేవాణ్ణి. రూపాయి న్నర కూలీ. ఆ తర్వాతే బడి. చదువు. సాయంత్రానికి అమ్మ పొలం నుంచి వచ్చేసరికి వంటపని నాదే. రోజులు గడవడం కష్టమయ్యేది. భారంగా ఉండలేక విజయనగరం వచ్చేశా. మొదట్లో ప్లాట్ ఫారం రిక్నా తోసేవాడిని. అప్పుడు నా వయస్సు పదేళ్లు. కూలీ ఐదు రూపాయలు. టీవీ బాగుచేయడం నేర్చుకోవాలని నాకు ఎంతో ఆశ. కుదురుగా ఓ చోట కూర్చుని పని చేసుకోవచ్చనే చిన్న స్వార్థం. అదీ ఆరంభించా. రూపాయి పూజ్ వేసి రూ. 1150 వసూలు చేయడాన్ని నా మనసెందుకో జీర్ణించుకోలేక పోయింది. వదిలేశా.

కష్టపడి బతకాలనే తపన నన్ను 'ఈనాడు'కు చేరువ చేసింది. బాయ్ గా రంగప్రవేశం చేశా. తెల్లవారు జామున పేపర్ బాయ్ అవతారం, ఆ తర్వాత కార్యాలయంలో పేపర్లు కట్టలు కట్టడం. అది అయిందో లేదో! కళాసీ పని కోసం పరుగులు తీసేవాడిని. సరిగ్గా ఉదయం 9 గంటలకు వెళ్లకపోతే ఆ రోజు పని గోవిందా! ఆ అనుభవం సమయం విలువను నేర్పింది. 120 కిలోల మూటలూ అలవోకగా ఎత్తేవాడిని. విజయనగరం మంగళవీధి, చుట్టుపక్కల గ్రామాలకు కేబుల్ కనెక్షన్లు ఇస్తుండేవాడిని. సొంత కాళ్లమీద నిలబడాలనే ప్రయత్నం. బడుగు జీవితం మలిచిన మనిషిని నేను. కష్టాల రాపిడిలో నలిగిన హృదయం నాది.

కెమెరా పరిచయం

2000లో... నా తపనకు ఓ పరిష్కారం దొరి

మంచుముత్యాల మాల

'ఏయ్! ఇలారా...

రాత్రయింది. ఇంటికెళ్లు. ఎక్కడుంటున్నావ్? స్టేషన్లోనేనా? ఇదో నీ కూలీ. అయిదు. రేపాస్తావా? ఇక్కడే ఉండు.'

'అట్టగే అన్నా' అన్నాడా బాలుడు. పదేళ్లుంటాయ్.

పలుపారుగా డబ్బులు తీసుకుని స్టేషన్లోని టీ మాస్టార్ దగ్గరికి పరుగెత్తాడు.

బన్ను, టీ తెచ్చుకున్నాడు.

ప్లాట్ ఫారం రిక్నాపై కూర్చున్నాడు.

టీలో బన్ను ముంచుకుని తింటున్నాడు.

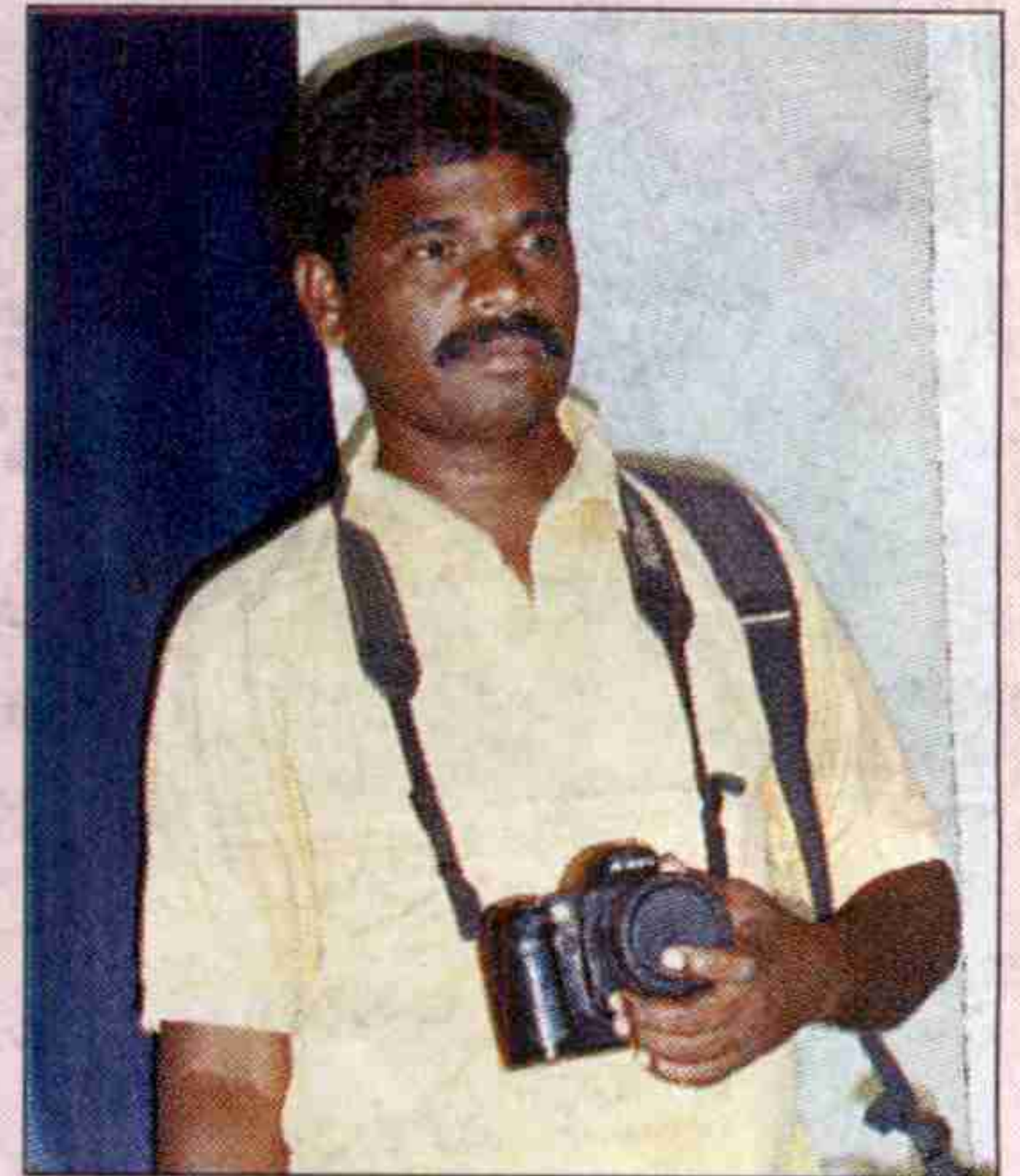
ఆరోజంతా ఆ రిక్నా తోశాడు.

అందుకే ఆ కూలీ.

కింది. లక్ష్యం తెలీని నా అన్వేషణకు తీరం ఎక్కడో ఏమిటో తెలిసింది. ఆశించిన స్థిరత్వం నన్ను వెదుక్కుంటూ వచ్చింది. నాలో ఏం గమనించారో... ఏమో అప్పటి విజయనగరం జిల్లా విలేజరి ఒక కొడాక్ కెమెరా నా చేతికిచ్చి ఫోటోలు తీయమన్నారు. అలవాటు లేని పని. చేస్తే లోతు తెలుస్తుందిలే అంది అనుభవం. రోజంతా తిరిగేవాడిని. చిన్నగా ఫోటో కంట్రీబ్యూటర్ అయ్యా. పట్టణ విలేజరులను సైకిల్ పై తీసుకెళ్లి వారి కథనాలకు ఫోటోలు తీస్తుండేవాడిని. డెస్క్ బాగా ప్రోత్సహించేది. నన్ను నేను నిరూపించుకునే అవకాశం దొరికింది. అదే నన్ను 2004లో స్టాఫ్ ఫోటోగ్రాఫర్ ను చేసింది.

నేడు... నేను

నేనేమిటో తెలిసింది. ఏం చేయాలో ఈనాడు తెలిపింది. బ్రహ్మాస్త్రం

2006...

'ఈనాడు' కార్యాలయం విజయనగరం.

'శేహాబాద్! ఈ ఏడూ రాష్ట్రస్థాయిలో ఫోటోగ్రఫీ ప్రథమ బహుమతి నీదే. వరుసగా రెండో మారు.'

సహచరుల నుంచి అభినందనలు.

ముఖం ఆనందంతో వెలిగిపోయింది.

నాటి అయిదు రూపాయల కూలీయే...

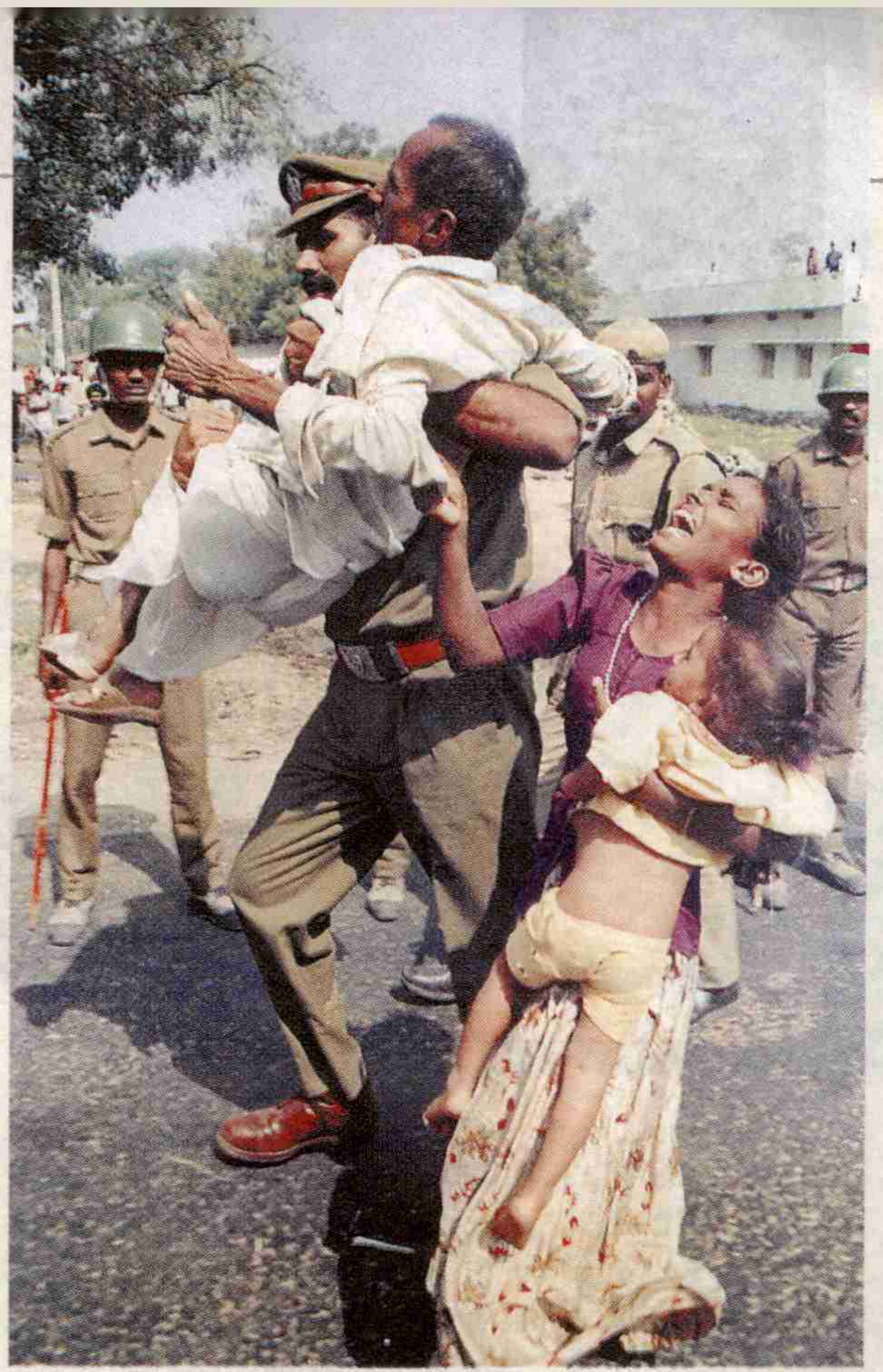
నేటి ప్రశంసాపాత్రుడు.

విజయనగరం ఫోటోగ్రాఫర్

జె.ఎ. నాయుడు. (98487 99102)

అందించింది. ఇక అంతా ప్రస్థానమే. అక్షర - 2005లో రాష్ట్ర స్థాయిలో అగ్రగామిగా నిలిచా. 2006 విజేతనూ నేనే. రెండు మూడు రోజులు నా ఫోటోలు, నేటి చిత్రాలు పత్రికలో కనిపించకపోతే 'ఏమండీ... ఈ మధ్య మీ ఫోటోలు రావడం లేదే. ఏం తీయడం మానారా?' అంటూ నడిరోడ్డుమీద పలకరించే జనం ఎవరో అస్సలు నాకూ తెలీదు. వాళ్లు నన్ను 'ఈనాడు' ఫోటోగ్రాఫర్ గా గౌరవిస్తున్నందుకు ఒకింత గర్వం, వాళ్ల ప్రశ్నలో ఏదో హెచ్చరిక ధ్వనించి భయమూ కలుగుతాయి. ఎలాగైనా ఆరోజు నా మార్కు చిత్రం పట్టాల్సిందే అన్న తపన రగులుతుంది. అదే నా విజయ కారణం. ఎక్కడో పుట్టి... ఎలాగో పెరిగి... ఏదో నేర్చి... ఇలా ఛాయాచిత్ర ప్రపంచంలో స్థిర పడిపోయా! ఈనాడు అక్షర యాత్రలో నేనొక భాగమైపోయా.

అది 1993 సంవత్సరం. మహారాష్ట్ర కిలారి ప్రాంతం. ఒక్కసారిగా కాళ్ళ కింద నేల కంపించింది. కాదు... కాదు. పగుళ్ళు తీసింది. ఊహా.. నెర్రెలు వారింది. క్షణాల్లో కుంగిపోయింది. కొంపాగోడూ చెట్టూ చేమా పక్కాఇళ్లే కాదు... పటిష్ఠమైన భవనాలు... ఒకటేమిటి అన్నీ కుప్పకూలాయి. జనం హాహాకారాలు. వీధుల్లోకి ఉరుకులు, పరుగులు. కళ్ళు లేని వాళ్ళు, కాళ్ళు లేని వాళ్ళు, పిల్లలు పాపలు... ఎంతమంది.. ఎన్ని అవస్థలో! మూగజీవాల అరుపులు.. కేకలు.. అంతా భయానకం.. బీభత్సం.. భీతావహం... ఎన్ని వేలమంది మరణించారో గణనకు అందదు. శిథిలాల్లో ఎంత మందో ఎవరికీ తెలీదు. ఎటుచూసినా ఏడుపులు.. పెదబొబ్బలు. కొనప్రాణాల్లో ఉన్నవాళ్ళని రక్షిస్తోన్న సైనికులు. శిథిలాల్లోంచి బయటపడుతున్న విగతజీవులు. శ్మశానాల్లా ఊళ్లు.. కాలుతున్న శవాలు. ఈ హృదయవిదారక దృశ్యాలన్నీ నా కెమెరాలో బందీ. ఈ చిత్రాలన్నీ ప్రధాన పత్రిక పతాకలే. మన ప్రత్యేకతలే.

ఆల్కబీర్ ముట్టడి: అయ్యా... అయ్యను వదలండి

చెరిగిపోవీ చిత్రాలు

అది 1989వ సంవత్సరం. రాష్ట్ర రాజధానిలో మతఘర్షణలు. అట్టుడుకుతోంది నగరం. పాతబస్తీలో కర్ఫ్యూ. రోడ్లన్నీ నిర్మానుష్యం. రోజులు గడిచాయి. ఇంతలో ఓపూట కాస్త సడలింపు. జనానికి కొంత ఊరడింపు. ఇళ్ళ బయటకు తొంగిచూశారు. కూరానారా కొనుక్కున్నారు. రోడ్డు మీదకు వచ్చిందో జంట. నిత్యావసరాల కోసం వెదుకాడుతోంది. దుష్కర మూకలు బాకులు దూశాయి. అన్నెం పన్నెం ఎరగని ఆ జంటను పొట్టన బెట్టుకున్నాయి. నా కెమెరాకు చిక్కిన ఆ దృశ్యం ఇప్పటికీ కళ్ల ముందే కదలాడుతుంది. ఒళ్లు జలదరిస్తుంది.

ఇందిరాగాంధీ దారుణ హత్య. దేశమంతా దిగ్భ్రాంతి. ప్రజలు చేష్టలుడిగారు. వివశులయ్యారు. ఆగ్రహోదగ్రులయ్యారు. ఎవరేం చేస్తున్నారో తెలీదు. ఎందుకు చేస్తున్నారో తెలీదు. అదను చూసి అల్లరి మూకలు పేట్రేగాయి. ఆస్తుల విధ్వంసాలు.. లూటీలు.. దోపిడీలు.. దహనకాండలు. యుద్ధ వాతావరణం. నగరంలో కర్ఫ్యూ. మూడురోజుల పాటు ఆఫీసులోనే తిప్ప. తిండి ధ్యాసే లేదు. ఇంటికెళ్ళాలని తోచదు. అర్ధరాత్రి లేదు.. అపరాత్రి లేదు. భయమే సలే తెలీదు. ఎక్కడి నుంచి ఏవార్త వచ్చినా ఉరుకులు పరుగులు. కెమెరా భుజానికి తగిలించుకోవడం. ఫొటోలతో తిరిగి రావడం.

చెన్నారెడ్డి మళ్ళీ ముఖ్యమంత్రి అయ్యాక 1989లో ఓ కార్యక్ర

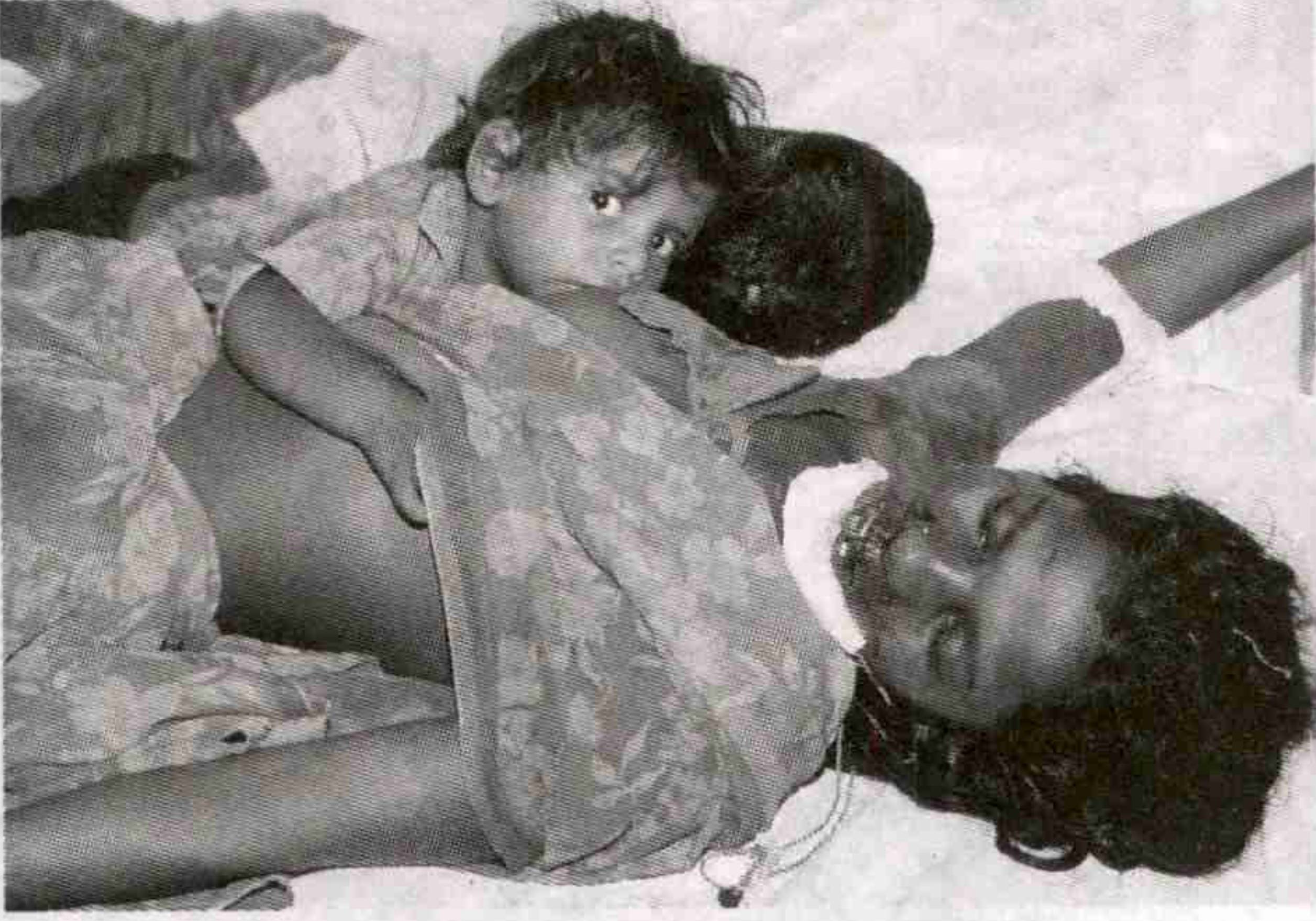
మంలో వేదిక ఎక్కుతూ పడిపోయారు. ఆ దృశ్యం మనకు మాత్రమే ప్రత్యేకం. ప్రధాన పత్రికను అలంకరించింది. సంగారెడ్డిలో ఆల్కబీర్ ముట్టడి సందర్భంగా బాజపా కార్యకర్తలను అరెస్టు చేశారు. మా అయ్యను వదలండంటూ రోదిస్తూ ఆర్తనాదం చేస్తూ ఓ పాపను ఒడిలో పెట్టుకుని ప్రాధేయపడుతూ పోలీసులను అర్థించిన మహిళ ఫొటో హృదయాలను కదిలించింది. దీనికి రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ప్రశంసలొచ్చాయి.

మా కుటుంబంలో అన్నయ్యలు, మామయ్యలు అందరూ ఫొటో గ్రాఫర్లే. వారితో అనుబంధమే ఈరంగంపై ఆసక్తి కలిగించింది. అందుకే దీన్ని వృత్తిగా ఎంచుకున్నా. ఈనాడు ఫొటోగ్రాఫర్గా నా ప్రస్థానం 1984లో ప్రారంభమైంది. అప్పటి నుంచి సంస్థతో నా అనుబంధం విడదీయరానిది. ఎన్నో మధురస్మృతులు. 1986 మున్సిపల్ ఎన్నికల్లో అహర్నిశలు శ్రమించా. ప్రత్యేక సంచికకు మంచి చిత్రాలు ఇచ్చా. చైర్మన్ నుంచి నగదు పురస్కారాన్నీ అందుకున్నా.

- ఎం.రమేష్, హైదరాబాద్

98485 20678

‘చిత్ర’మైన జీవితం

గోదారి తల్లి గాలిసోకి పునీతమైన తూగో జిల్లా కాకినాడ సమీప రవీంద్రపురం మా ఊరు. ఆ పల్లెటూళ్లో నా నేస్తాలెందరో. అందులో ‘ఈనాడు’ నేటి చిత్రాలను నిత్యం పలకరించేవాడిని. ఆ పత్రరాజంలో చిత్రరత్నాల కోసమే నా కళ్లు వెతుకులాడేవి. కనిపించక పోతే పత్రికకే కాదు.. నాకూ ఏదో వెలితిగా తోచేది. ఆకాశదేశం నుంచి మా పల్లెటూరి వరకు ఏ అంశమైనా అది చిత్రమైతేనే ఆకట్టుకుంటుందనేది నా భావన. దానికో చిరు జ్ఞాపకం.. మా ఊళ్లో ఓ ఫలహారశాల ఉండేది. అక్కడ ఇడ్డీల కోసం మినపప్పును కార్మికుడితో తొక్కించే వారు. వినడానికే ఇది ఏవగింపుగా ఉంటుంది. కార్మికుడి కాళ్లకు పుండ్లు పడ్డాయి. ఆ అపరిశుభ్రత తలచుకుంటేనే కంపరం.. ఆ విషయాన్ని నాటి ఈనాడు పాత్రికేయుడు ‘సచిత్రం’ చేశారు. ఒక్కసారిగా ప్రజలందరికీ వాంతి చేసుకున్న భ్రాంతి.. అధికారుల దాడులు.. ఫలహారశాల మూత.. వరుసగా జరిగిపోయాయి. నిప్పులాంటి నిజాలను వెలికితీసేది ‘చిత్రాల’ని నాడే గురి కుదిరింది. ఆనాడే ఈనాడులో చేరాలనే ఉత్సాహం అంకురించింది. అది చిగురించే వసంతం రానే వచ్చింది. ఈనాడు జర్నలిజం స్కూలు ఫాటో జర్నలిజం కోర్సులో ప్రవేశం లభించింది. విజయవంతంగా అర్హత పత్రం సాధించా. నిజాన్ని నిక్షిప్తం చేసే కెమెరా పంచప్రాణాలుగా జనావళి ముందుకు కదిలా. అలా నా కల ఫలించింది.

అమ్మ పాలు తాగాలని

ప్రముఖ నిశ్చల ‘చిత్ర’కారుడు బీరా ఆశోక్ చెప్పినట్లు ‘ప్రతి చిత్రం లోనూ కొత్తదనం తొణికిసలాడుతుండాలి’. ఆ సిద్ధాంతమే మళ్ళీ మళ్ళీ కెమెరా ఎక్కుపెట్టేలా ఉత్సాహ పరుస్తుంది. అలాంటి ఓ ఘట్టమిది.. ఓ రోజు తెలతెలవారుతుండగా బందరు సమీపంలో కూలీలతో వెళుతోన్న లారీ పట్టి కొట్టింది. ప్రమాదంలో ఎనిమిది ప్రాణాలు నలిగిపోయాయి. ఇంకెందరో క్షతగాత్రులయ్యారు. బాధితులను వైద్యశాలకు తరలించారు. చీకటిలోనే.. నేనక్కడికి ఆగమేఘాలపై కదిలా. హృదయ విదారక దృశ్యాలెన్నెన్నో. రక్తంలో మునిగి.. కన్నీళ్లతో తడి

సిన శవాలు.. ఆ పక్కనే జీవచ్ఛవాలు. సోదరుడిని, భర్తను కోల్పోయి.. తీవ్రగాయాలతో కొట్టుమిట్టాడుతోంది ఓ మహిళ. ఆమె పక్కనే ఓ చిన్నారు. ఏడ్చి.. అమ్మపై వాలి.. పాలుతాగుతున్న దృశ్యం చలింప చేసింది. చెమ్మగిల్లిన కెమెరా కళ్లు క్లిక్ మన్నాయి. అది కోట్ల మంది పాఠకుల కళ్లలో నీళ్లు తిరిగేలా చేసింది. మానవాసక్తి చిత్రాలు ఎన్నో కంట పడ్డాయి. బద్ధ శత్రువులైన డేగా, పావురాల సహజీవనం, మచిలీపట్నం బీచ్ లో రెండు ఒంటెలు ఒకే వరుసలో నిలిచి..

చూడటానికి రెండు తలల ఒంటెలా కనిపించే అబ్బురం నేచూసిన.. తీసిన వాస్తవ చిత్రాలు.

ఆ ‘అమ్మ’ కోసం..

బందరు వీధుల్లో హోరుమని వర్షం. వేగంగా కదులుతున్న నా కళ్లకు కనిపించిందో దృశ్యం. వాననీట నిస్తేజంగా పడున్న ఓ మహిళ వద్ద ఆగిపోయా. ఆమె విషాదం తెరతీస్తే- నయం కాని రోగం సోకిందని ఆమెను కన్నబిడ్డలే నడిబజారుపై పడేశారు. దిక్కులేనిదైంది. వారి ‘పరువు’ సమస్యకు పదిహేను రోజులుగా ఆమె బజారునపడింది. కెమెరాకు పని చెప్పా. బాధ్యతగా విషయాన్ని వైద్య, రక్షక సిబ్బందికి చేరవేశా.

జిల్లా పోలీసు అధికారి సాయంతో ఎయిడ్స్ చికిత్సాలయానికి తరలించా. అనాథలను చేర్చుకునేది లేదని అక్కడి అధికారులు తలుపులు మూసేశారు. మళ్ళీ వీధిపాలైన ఆమె దయనీయతను జిల్లా అధికారి దృష్టికి తెచ్చే బాధ్యత తలకెత్తుకున్నా. నా ప్రయత్నం ఫలించింది. ఆమెకు వైద్యసాయం అందింది. ఆ ఘటన నా వృత్తి జీవితంలో చెరగని ఓ కన్నీటి తెర. అందుకు ప్రతిగా ఓ జ్ఞాపిక నా గూటిలో చేరింది. ఇక.. మన కుటుంబ పత్రిక ఎ..లో జ్ఞాపకాలు పదిలపరచుకున్నా. జనవరి సంచికలో ప్రచురించిన 12 చిత్రాల్లో నాలుగో వంతు నావే!

— బి.మరిడయ్య
మచిలీపట్నం 99483 91607

దలైలామాతో ...

'బాబా! ఆప్కో ఏక్తోఫా'

'క్యా బేటా'

'ఘడి'

'మజీబూత్ హై. కిదర్ కా'

'హమారా ఎండిసాబ్ ఖుషీసే దియా. పర్ సూ అచ్చా ఫాటో ఖీంచానా.'

ఆయన కళ్లలో ఎంతో ఆనందం.

'జీతేరహో బేటా' తడి కళ్లతో ఆశీర్వాదం.

అప్పుడు మేం అనంతపురంలో ఉన్నాం. తెల్లవారు జామున 4.00 గంటలకు దంపతులు హత్యకు గురయ్యారు. ఆ ఫొటోలు మనం మాత్రమే ఇచ్చాం. ప్రతిఫలం... గుర్తింపు... బహుమతిగా ఓ చేతి గడియారం. నాన్న కిచ్చా. నా జీవితంలో మరువలేని ప్రేమాస్పద సన్నివేశం అది. మోజు... చాలా చిత్రం

నేను ఈ వృత్తిలోకి వస్తాననుకోలేదు. మా పెద్దమ్మ కొడుకుది ఖమ్మం. అతనికి ఫొటో స్టూడియో ఉంది. అప్పుడప్పుడు విశాలాంధ్రకు ఛాయాచిత్రాలు తీస్తుండేవాడు. అక్కడికి వెళ్తుండేవాడిని. చిన్నగా ఆసక్తి ఏర్పడింది. పని నేర్చుకోవడం ఆరంభించా. నేను తీసిన చిత్రాలూ పత్రికల్లో రావాలని ఉండేది. ఓ మారు... 1989లో అనుకుంటూ. సరదాగా ఖమ్మం చేపల మార్కెట్ దుస్థితిపై ఓ ఫొటోతీశా. విలేఖరికి ఇచ్చా. మరుసటి రోజు పత్రికలో వచ్చింది. ఎంత ఆనందపడ్డానో? ఇప్పటికీ గుర్తే. అప్పుట్నుంచీ ప్రతిరోజూ ఈనాడు మెట్టెక్కివాడిని. 'సర్! ఫొటోలు ఏవైనా తీయాలా?' అడిగేవాడిని. 'ఉండు' అంటే ఎంతసేపైనా ఉండి తీసేవాణ్ణి. అలా మూడేళ్లు. వాళ్లకు నేను బాగా నచ్చా. సంస్థ పిలిచి పేట వేసింది. ఆశ్చర్యకరంగా కరీంనగర్ యూనిట్లో ఫొటోగ్రాఫర్ ఉద్యోగం కట్టబెట్టింది. ఎక్కడెక్కడ పనితనం, ప్రతిభ దాగుంటుందో... అక్కడక్కడ 'ఈనాడు' ప్రత్యక్షమౌతుందేమో! అనుకున్నా తృప్తిగా.

వలిగొండ వద్ద డెల్టా ప్యాసింజర్ ప్రమాద దృశ్యం

హమారా ఎండి సాబ్ ఖుషీసే దియా

నా ఫొటోలే నా నేస్తాలు. ఎదురైన సంఘటనలే నాకు పాఠాలు. అనంతపురం కరవుకు నా కెమెరా ఎంతో స్పందించింది. దృశ్యమాలికలు రాల్చింది. ఐదుమార్లు సమ్మక్క- సారలమ్మ వేడుకల్లో ఓలలాడింది. సత్య సాయి 75వ జన్మదిన వేడుకలు, బెంగుళూరు ఎవసీసీ ప్లీనరీ, హైదరాబాద్ ప్లీనరీ, బెంగుళూరు జాతీయ అథ్లెటిక్స్, హైదరాబాద్ జాతీయ క్రీడోత్సవాలు, వలిగొండ రైలు ప్రమాదం, గోదావరి, కృష్ణ పుష్కరాలు... ఇలా ఎంత ఘనమైన సంఘటన ఎదురైతే... అంత వినమ్రంగా చిత్రాలు తీశా. ఈ వృత్తి దయతో దలైలామా, అబ్దుల్ కలాం వంటి మహామహులను అతి సన్నిహితంగా చూడగలిగా. వారి చిత్రాలు తీయగలిగా. 2005 డిసెంబరులో ఈనాడు జర్నలిజం స్కూల్ విద్యార్థుల (ఫొటోగ్రఫీ బ్యాచ్) శిక్షణ తరగతులలో పాల్గొన్నా. వారితో నా అనుభవాలు పంచుకున్నా. నాకు లభించిన ఎంతో గౌరవంగా భావిస్తున్నా.

చిత్ర సంపద

అనంతపురం జిల్లా పెనుగొండ జడ్పీటీసీ ఎన్నికలు. ఎమ్మెల్యే పరిటాల రవి పోలింగ్ బూత్ వద్దకు వచ్చారు. పోలింగ్ సిబ్బందంతా ఎన్నికల సామగ్రి గాలికొదిలేసి ఆయన వద్దకు పరుగెత్తుకొచ్చారు. ఆ ఫొటో అప్పట్లో ఓ సంచలనం.

వలిగొండ రైలు ప్రమాదం. చివరిరోజు పొక్లెయిన్తో మట్టి తోడుతున్నారు. ఆ మట్టితోపాటు ఓ మృతదేహమూ పైకి వచ్చింది. ఈనాడు కెమెరా కంట పడింది. ప్రత్యేకమై అలరించింది.

వరంగల్ జిల్లా జాకారంలో మందుపాతర పేలింది. పరామర్శకు అప్పటి ప్రతిపక్ష నేత వై.ఎస్. వచ్చారు. జనం రాళ్లు రువ్వారు. పోలీసులు ఈనాడు కెమెరాను ధ్వంసం చేశారు. ఫొటోలు పాడయ్యాయి. అయినా మరుసటి రోజు పత్రికలో ఫొటోలతో ప్రత్యేకత నిలుపుకొంది ఈనాడు. కాంగ్రెస్ బస్సు యాత్ర సందర్భం. నల్గొండ జిల్లా మోత్కూరులో సభావేదిక కూలిపోయింది. గులాంనబి ఆజాద్, డి.శ్రీనివాస్లు కిందపడిపోయారు. ఆ ఫొటోలూ ప్రత్యేకం.

ఎమ్మెల్యే ఎన్నికలు. పోలింగ్ బూత్లోకి ఇద్దరు కౌన్సిలర్లు ఒకేసారి వెళ్లారు. ఓటేశారు. ఆ దృశ్యాలు కెమెరాకు ఎక్కాయి. సెల్ ఫోన్లతో ఎందరో బూత్లో సంచరించారు. ఈనాడు ఫొటోలతో ఆ ఎన్నిక రద్దయింది. కెమెరా భుజాన వేసుకుని ఖమ్మం, కరీంనగర్, వరంగల్, అనంత, సూర్యాపేట చుట్టబెట్టేశా. పదిహేనేళ్లు. తక్కువ సమయమేం కాదు. నక్కల్ ప్రత్యేక ఫొటోగ్రాఫర్గా తయారయ్యా. పన్నెండు మందుపాతర పేలుళ్లు, పదుల సంఖ్యలో ఎన్కౌంటర్లు, అదే స్థాయిలో ఫ్యాక్షన్ హత్యలు... అన్నింటికీ నా కెమెరా సాక్ష్యం. 1999 డిసెంబరు 6. వరంగల్ జిల్లా ఏటూరు నాగారం వద్ద కాల్పులు. గస్తీ పోలీసులపై మావోయిస్టుల దాడి. అర్ధరాత్రి ఘాటే ఫొటోలు డెస్కుకు పంపా. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఫొటోలతో పతాక వార్త ఇచ్చాం. ఎండి అభినందించారు. 12 మంది నక్కలైట్లు హతమైన కౌకొండ ఎన్కౌంటర్ మరువలేని ఘటన.

- బషీర్, సూర్యాపేట 98485 20690

అన్న తీయమన్నాడు

ఛాయా చిత్రం ఎలా తీయాలి?
ఓ చిన్న కెమెరా... అద్దంలోంచి
చూసి అంతా వచ్చేట్టు సరిచేసి
చూపుడు వేలితో మీట
నొక్కడం. ఇదే 1986 నాటికి
నాకు తెలిసిన విద్య. ఛాయా
చిత్రం అంటే ఏమిటో తెలిసేం
దుకు నాకు మరో ఆరేళ్లు
పట్టింది. ఆ పాఠం నేర్పింది
ఈనాడు. ఆ తరువాత ఈ
పద్ధతులుగేళ్లలో ఆ తొలి పాఠం
నుంచి నేర్చుకున్న, కూర్చు
కున్న పేర్చుకున్న
అనుభవాలెన్నో...

2003 ఆగస్టులో వరంగల్లో జరిగిన గోల్కొండ
ఎక్స్‌ప్రెస్ ప్రమాదంలో రెండు గంటలసేపు మరణవేదన
అనుభవించి మృతి చెందిన ప్రయాణికుడు

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా భీమవరం మాది.
1986లో ఓ స్టూడియోలో పని. ఓరోజు
ఈనాడు విలేఖరి హడావిడిగా వచ్చారు. గర
గపర్రు వద్ద ప్రమాదం జరిగింది. ఫోటోలు
తీయాలి. నాతో రా అని తీసుకెళ్లారు. ఓ
బస్సు కాలువలో పడిపోయింది. 40 మంది
జలసమాధి. ఆ దృశ్యాలు, దుర్ఘటన నుంచి
బయటపడిన వారి ఫోటోలు తీశా. విలేఖరికి
ఇచ్చేశా. మర్నాడు పత్రిక చూస్తే ప్రధాన
సంచిక మొదటి పేజీలో ప్రమాదం ఫోటో
చిన్నదిగా, బతికి బయటపడ్డ బాలుడిది
ప్రముఖంగా వేశారు. ఆ బాలుడు మానసిక
వికలాంగుడు. తల్లిదండ్రులు ప్రమాదంలో
చనిపోయినా అతనికి తెలియని పరిస్థితి.
గుండె నీరై... కళ్లను తడి చేసిన మానవీయ
వార్త, నేను తీసిన ఫోటో... మిత్రుల
ప్రశంస... ఫోటో అంటే ఏమిటో తెలిసిన
రోజు. దాని విలువ గ్రహించిన రోజు... అది.

ఆ తరువాత భీమవరం ఫోటో కంట్రీ
బ్యూటర్‌గా అవకాశం వచ్చింది. వరదలు,
వంగవీటి రంగా హత్య అనంతర విధ్వంసాల
చిత్రాలు తీశా. ప్రతి అంశంలోనూ మాన
వీయం మరిచిపోలేదు. సంస్థలో గుర్తింపు
వచ్చింది. 1992లో హైదరాబాదు రప్పించింది.
94లో అనంతపురం వెళ్లా. 2000 నుంచి వరం
గల్‌లో ఉంటున్నా.

అది 1996. కర్నూలు లోక్‌సభ స్థానానికి
ఉప ఎన్నిక. ఎమ్మిగనూరు సమీపం గొనిగం
డ్లలో కోట్ల విజయభాస్కర్‌రెడ్డి కుడి భుజ
మైన మాజీ ఎమ్మెల్యే శేషిరెడ్డి, మరో సర్పంచి
దారుణ హత్యకు గురయ్యారు. విజయభాస్కర్‌

రెడ్డి సహా కాంగ్రెస్
ప్రముఖులంతా అక్కడికి
చేరుకున్నారు. పరిసర
గ్రామాలన్నీ నిర్మాను
ష్యంగా మారాయి. కార్యక
ర్తలు గ్రామాల్లో కత్తులు,
వేటకొడవళ్లతో వీరవి
హారం చేస్తూ గృహ దహ
నాలు, ఆస్తుల
విధ్వంసానికి పాల్పడ్డారు.
పోలీసులు భయపడి ఒక
పక్క దూరంగా నిలుచు
న్నారు. నేను ధైర్యంగా
ఫోటోలు తీస్తుంటే
కొందరు కార్యకర్తలు బెది
రించారు. అన్న (కోట్ల

సూర్య ప్రకాశ్‌రెడ్డి) తీయమన్నాడని చెప్పా.
'అన్న'మాట వినగానే వారు చప్పుడు చేయ
లేదు. నాపని నేను చేసుకుపోయా. ఎంత
వేగంగా అంటే... వారు నన్ను గుర్తించేలోగా
దాదాపు 50 ఫోటోలు తీశా. అందులో 30కి
పైగా ఫోటోలు... ఈనాడుకు ప్రత్యేకం.

రైలులో చిక్కి...

2003లో వరంగల్ రైల్వేగేటు దగ్గర
గోల్కొండ ఎక్స్‌ప్రెస్ ఇంజిన్ సహా మూడు
బోగీలు రోడ్డుపై పడ్డాయి. హాహాకారాలతో
రైలు నుంచి దూకుతున్న, బోగీలలో చిక్కుకు
న్నవారి ఫోటోలు తీశా.

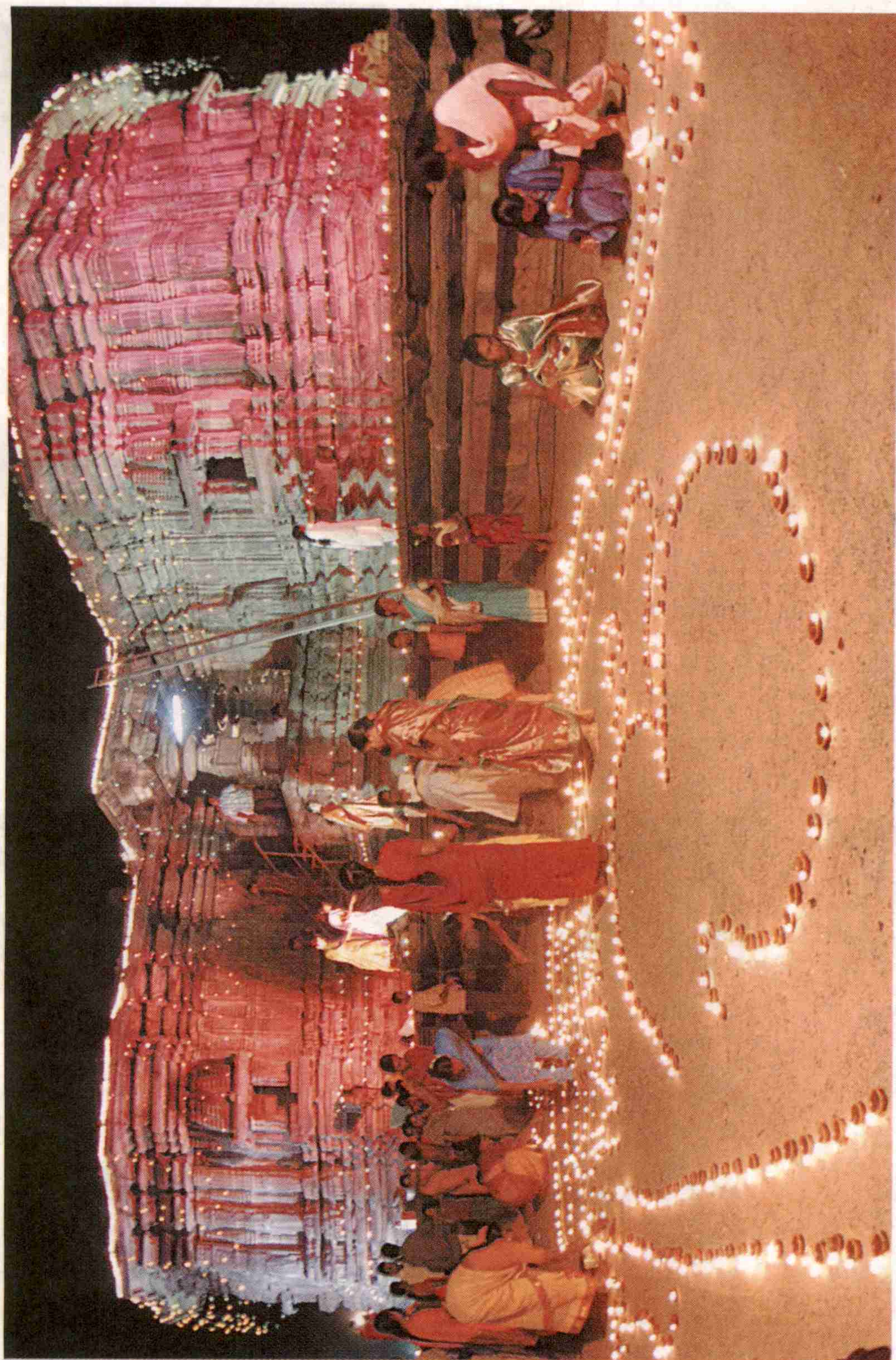
గోదావరి పుష్కరాలు. అదొక మరపురాని
అనుభవం. అదే ఉత్సాహంతో కృష్ణ పుష్క
రాల్లోనూ పనిచేశా.

చారిత్రక వేయి స్తంభాల కల్యాణ
మండపం కూల్చివేతలో జరిగిన నిర్లక్ష్యాన్ని
తెలియజేసే ఫోటోలు ప్రధాన, జిల్లా పత్రికల్లో
ప్రచురించడంతో హైకోర్టు ఆ ఫోటోలనే
సుమోట్‌గా స్వీకరించింది. పరిరక్షణకు
చర్యలు చేపట్టింది. పత్రికా ఫోటోగ్రాఫర్ల
సంఘం నిర్వహించిన రాష్ట్రస్థాయి పోటీల్లో
రెండేళ్లు (2003, 05) ప్రోత్సాహక బహుమ
తులు అందుకున్నా. ప్రెస్ అకాడమీ 2005లో
నిర్వహించిన రాష్ట్రస్థాయి పోటీల్లోనూ బహు
మతి సాధించా.

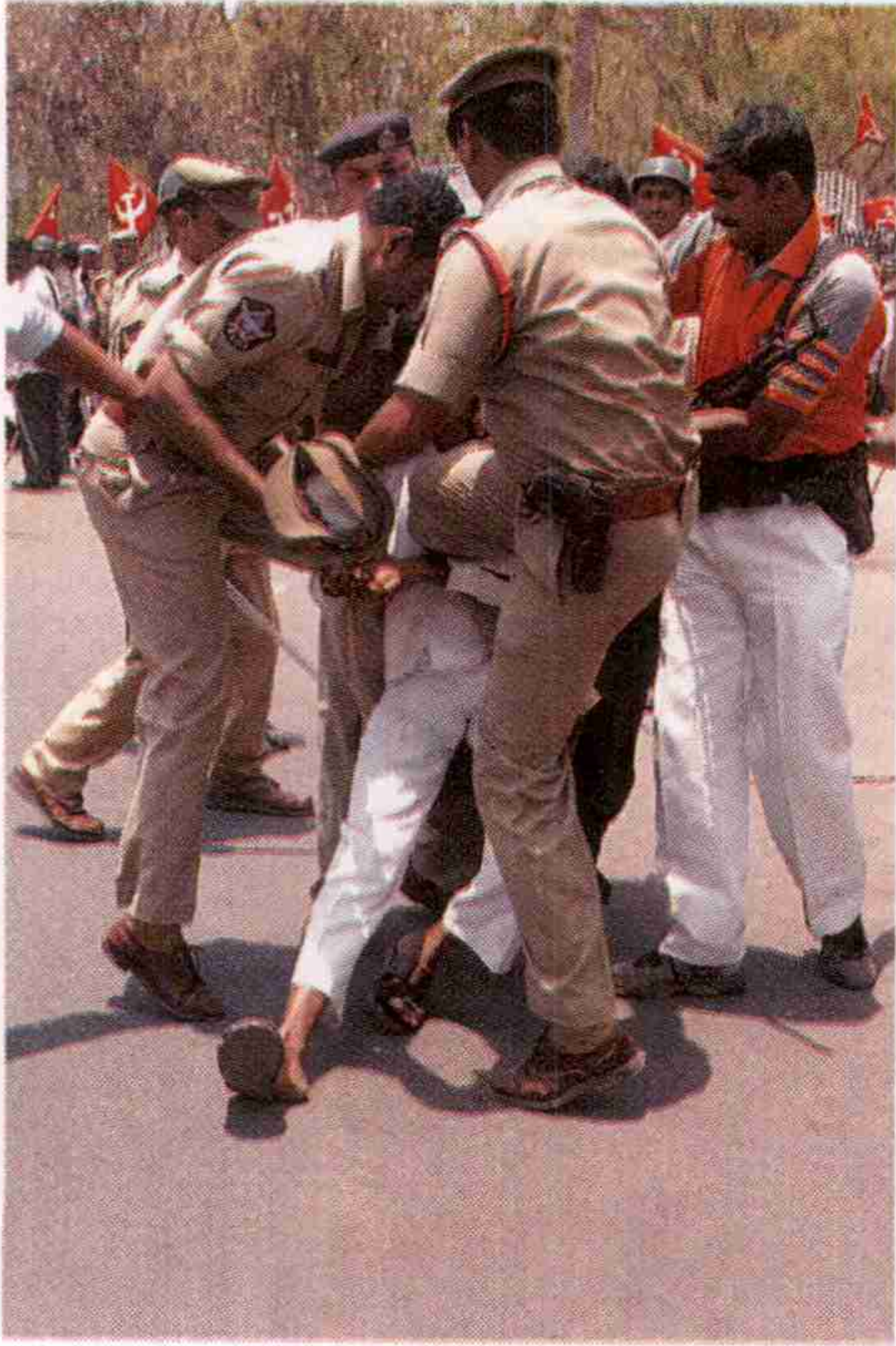
వరంగల్ సమీపాన స్టేషన్ ఘన్‌పూర్
వద్ద 2005లో భారీ వర్షాలకు రైలు పట్టాల
కింద మట్టి కొట్టుకుపోయి లైన్ అస్తవ్యస్త
మైంది. రైల్వే, పోలీసు ఉన్నతాధికారులు
వందలాది మంది కూలీలతో పునరుద్ధరణ
పనులు చేయిస్తున్నారు. భారీ ప్రమాదం
కావడం వల్ల కరెంటు సరఫరా ఆగి ఉంటుం
దని భావించి అక్కడే ఉన్న బోగీపైకి ఎక్కి
ఫోటోలు తీశా. బోగీ కిందకు దిగేసరికి రైల్వే
సిబ్బంది చుట్టుముట్టి తీగల్లో విద్యుత్ సర
ఫరా అవుతోందని, అదృష్టం ఉండి బతికి
బయటపడ్డావంటూ మందలించారు. మంచి
ఫోటోలు తీయాలనే ఆత్రుతలో కనీస జాగ్రత్త
తీసుకోకపోవడం ఎంత ప్రమాదమో ఆరోజే
తెలిసొచ్చింది. అక్కడ నుంచి తీసిన వ్యా
ఫోటో ఉత్తమ చిత్రంగా ఎంపికైంది.

— కె.పార్థసారథి

వరంగల్ 98485 20698

వేయి స్తంభాలు... లక్ష దీపాలు... కోటి వెలుగులు
 ఓరుగల్లు వేయిస్తంభాల గుడిలో కార్తీకమాస శోభ చిత్రం: కె.పార్థసారథి, వరంగల్

జులుం: వరంగల్ కలెక్టరేట్ వద్ద
ఇళ్లపట్టాల కోసం పేదల ధర్నాపై ఖాకీ క్రౌర్యం

దైన్యం: హిందూపురం ప్రభుత్వాస్పత్రి ఆవరణలో
నేలపైనే రోగులకు వైద్యం.

సీహెచ్ శ్రీనివాస్
వరంగల్
99483 91626

ఎన్.వి.సుబ్బయ్య
హిందూపురం
99483 91612

టి.వెంకటరమణ
చీరాల
99483 91632

కె.శివప్రసాద్
ఆదిలాబాద్
98486 04653

ఎన్.హరిగంగాధర్
నెల్లూరు
99483 91620

ప్రవీణ్ కజ్రోల్కర్
ముంబయి
093246 04287

ఇ.శ్రీనివాస్
మంచిర్యాల
99483 91615

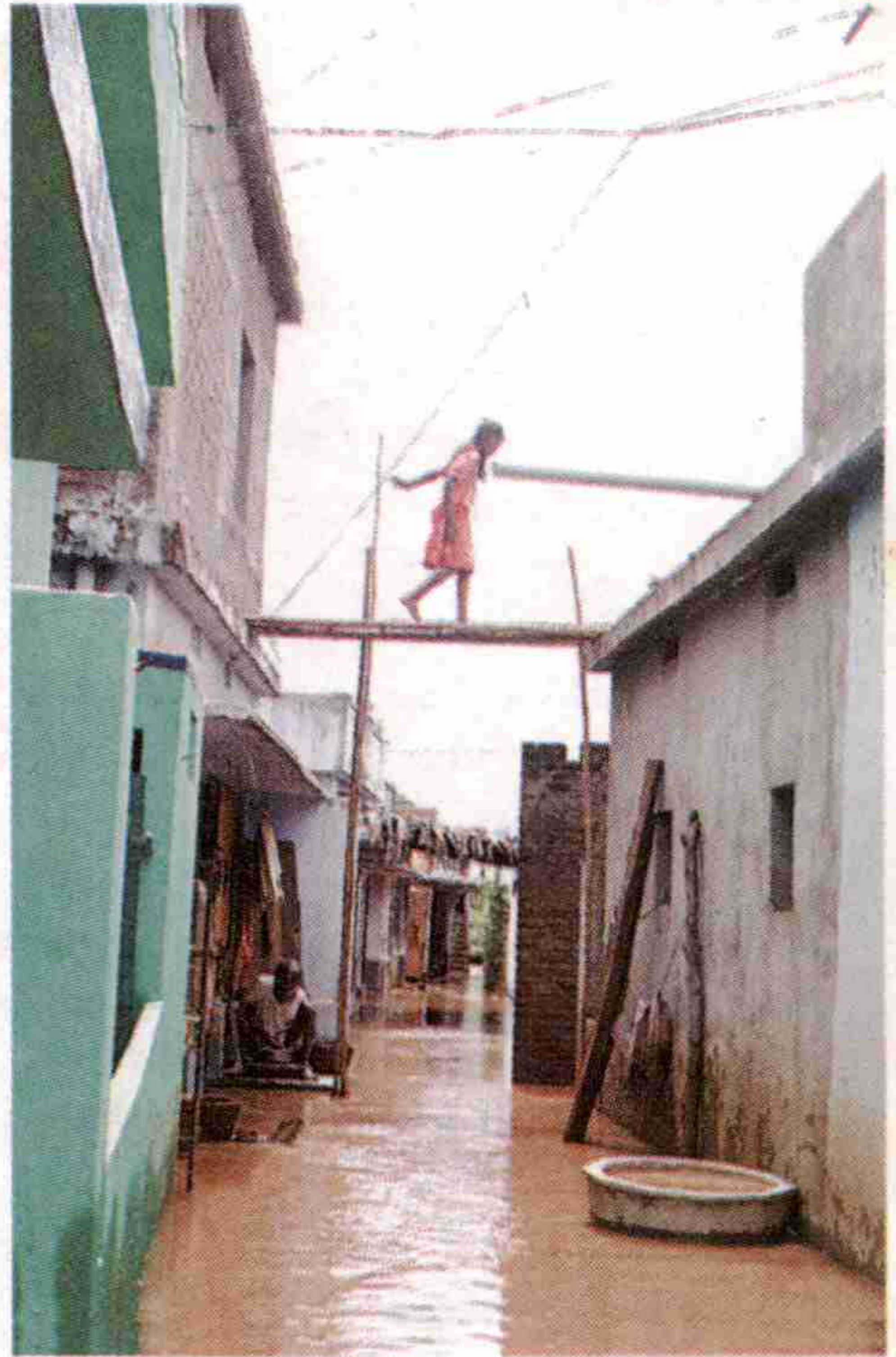
పి.సింహాచలం
శ్రీకాకుళం
99122 26513

జి.హనుమంతరావు
కాకినాడ
99483 91616

జి.శేషగిరిరావు
అమలాపురం
99483 91617

ఫోటోల బాసు

కెమెరా...

మూడే అక్షరాలు. వాసుకు అవే పంచప్రాణాలు. తను తీసిన మొదటి ఫోటో మన పత్రికలో పాతికేళ్లనాడు వచ్చింది. పార్టీ పెట్టిన ఎన్టీఆర్ విశాఖలో పర్యటించడాన్ని ఆయన భిన్నంగా 'చిత్రించారు'. అప్పట్లో వాసు ఇంకా ఉన్నత పాఠశాల విద్యార్థి!

సరిగ్గా ఏడాది కిందట, పంచాయతీ ఎన్నికల వేళ ఖమ్మంలోనూ క్లిక్ మనిపించారు. ఓ వర్గీయుల ఇళ్లమీద ప్రత్యర్థుల దాడిని ఆయనే ఫోటోలు తీశారు. వాళ్లు విరుచుకు పడి కెమెరా లాక్కోవాలని చూసినా అదరలేదు. చేతులు, కాళ్లకు గాయాలైనా బెదరలేదు. చేతిలోని సాధనాన్ని ప్రాణసమానంగా కాపాడుకున్నారు.

ఇన్నేళ్ల మధ్యకాలంలో...

1986 రాజమండ్రిలో వరదలు

'95 విశాఖ రేవు క్వార్టర్లలో అగ్ని

తర్వాత...

అదే ఊళ్లోని హెచ్పీసీఎల్లోనూ ఘోర ప్రమాదం. 65 ప్రాణాల్ని కబళించిన మంటలు.

అనంతరం...

విజయనగరంలో దీపావళి సమయంలో అగ్నిజ్వాల. ప్రాణ, ఆస్తి నష్టాల తాకిడి.

శ్రీకాకుళం యూనిట్లో వాసు పనిచేస్తుండగా, పొరుగు రాష్ట్రం ఒరిస్సాలో వరదలు. రాజధాని భువనేశ్వర్కి చేరి, పదిరోజులు అక్కడి నుంచే ఇతర జిల్లాలకు వెళ్లి

ఫోటోలు తీయడం. నాటి బీభత్స దృశ్యాలన్నీ ఒక్క ఈనాడులోనే అటు తర్వాత 70 రోజులపాటు వచ్చాయి.

జిల్లాకేంద్రం శ్రీకాకుళంలో పేలుడు సామగ్రి నిండిన ఇల్లు ధ్వంసమై పదిమంది ప్రాణహరణం. ఆ పేలుళ్ల మధ్యనే పరుగున వెళ్లిన వాసు తిరిగి కెమెరా ఆయుధాన్నే ప్రయోగించారు. ఘోరాన్ని పాఠకుల కళ్లకు కట్టారు.

వాసు వివరాలేమిటి?

ఇప్పుడు ఖమ్మంలో స్టాప్ ఫోటోగ్రాఫర్ ఆయన. శ్రీకాకుళం వాసి డాక్టర్ పి.రాజారావు కుమారుడు. ఆయనే ప్రాంతీయంగా 'ఈనాడు'కు మొదటి ఫోటో జర్నలిస్టు.

మరిన్ని వివరాలు పి.శ్రీనివాసు (98485 20697) మాటల్లోనే...

నందమూరి తారకరామారావు తెదేపా ఆరంభ సందర్భంలో రాష్ట్రమంతా తిరిగారు. అప్పుడే నాన్న తూర్పుగోదావరి మొదలు శ్రీకాకుళం జిల్లా వరకూ ఆ ఎన్టీఆర్తో ఉండి ఫోటోలెన్నో తీశారు. అప్పట్లో (1982) బళ్లో చదువుకుంటున్న నేను ఆ రీళ్లను అభివృద్ధి పరచి బొమ్మలు వేసి ఈనాడు కార్యాలయానికి చేర్చేవాడిని. ఆ రోజుల్లోనే విశాఖకు 'అన్న' వచ్చినప్పుడు ప్రజలెందరో వాహనాల్లో తరలారు. నాటి విశాఖ మేనేజర్ నన్ను కార్లో తీసుకెళ్లి ఫోటోలు తీయించారు. అలా వెలువడిందే నా మొదటి చిత్రం.

'86లో రాజమండ్రిని వరదలు చుట్టుము

చైర్మన్తో

ట్టినపుడు, కవరేజికి నాన్నను పంపాలనుకున్నారు. మన మార్కు ఫోటోలు తేవాలని ఉన్నా, నాడాయన ఆరోగ్యం సహకరించలేదు. నేనే అక్కడికెళ్లా. నీళ్లలో మునిగిన ఊళ్లు! సాహసించి ఫోటో తీశా. విశాఖ కార్యాలయానికి పంపించా. సంపాదక విభాగ సారథి అదేనాటి రాత్రి నాన్నకు ఫోన్ చేసి 'మీవాడు అందించిన ఫోటోలు ఎంతో బాగున్నాయ'న్నారు. ఆ అభినందనను ఎన్నటికీ మరవలేను. నేను తీసినవి మరునాడే ప్రధాన పత్రిక తొలిపేజీలో ప్రత్యక్షం!!

సంస్థలో తాత్కాలిక ఉద్యోగిగా 89లో చేరా. డిగ్రీ చదువుతూనే ఫోటో కంట్రీబ్యూటర్గా ఉన్నా. '92లో పట్టభద్రుడిని అయ్యాక మళ్లీ వృత్తి బాధ్యతలు. మరో సంవత్సరానికి జూనియర్ ఆపరేటర్ (శిక్షణార్థి) అయ్యా. అది మొదలుగా వరస అవకాశాలూ- క్రమేపీ పురోగమనాలే. విశాఖ, శ్రీకాకుళాల్లో పనిచేశాక ప్రస్తుతం ఖమ్మంలో.

పురస్కారాల పరంపర

సంస్థ 10, 15, 25 ఏళ్ల వేడుకల్లో పాల్గొన్న భాగ్యశాలిని. రజతోత్సవ సందర్భంలో ఇచ్చిన రజత పతకాన్ని పదిలంగా దాచుకున్నా.

'93లో మండల కమిషన్ వ్యతిరేక ఆందోళనప్పుడు, విశాఖ వేదికగా నేను తీసిన చాయాచిత్రాల్ని చైర్మన్ 'బాగు బాగు'గా ప్రశంసించారు. పొందిన ఎన్నో బహుమతులకన్నా ఆ మాటలే నా పాలిట అక్షర లక్షలు.

ప్రభుత్వం ఏటా నిర్వహించే రాష్ట్రస్థాయి ఫోటీల్లో వరుసగా నాలుగేళ్లు (2003-2006) నాకే బహుమతులు. పత్రికా ఫోటోగ్రాఫర్ల సంఘం ఫోటీలోనూ విజేతను. ఇండియన్ ఇంటర్నేషనల్ ఫోటోగ్రాఫిక్ కౌన్సిల్ నిర్వహణలోని కార్యక్రమాల్లో అద్వితీయుడిని. అప్పుడూ ('94), ఇప్పుడూ (2006) ఉత్తమ పురస్కారాలు నా సొంతమయ్యాయి.

మనుషులే... కానీ పోలీసులు శ్రీకాకుళంలో అంగన్వాడీ ఉపాధ్యాయినిపై దాష్టీకం

ఎదురీత

ఫోటోగ్రాఫర్ గా స్టూడియోలో పనిచేస్తూ డిగ్రీ చేశా. ఆ రోజుల్లోనే ఈనాడు పత్రికను ఆసాంతం చదివేవాడిని. భిన్న కోణాల్లో వచ్చే చిత్రాలు నన్ను ఆకర్షించేవి. ఆ స్థాయి ఫోటోలను ఎప్పటికైనా తీయాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నా. మాకు దగ్గర్లో ఈనాడు విలేజ్ లో ఉండేవారు. ఫోటోగ్రాఫర్ గా పనిచేసే అవకాశం ఇమ్మని ఆయనను రోజూ అడిగేవాడిని. 2001లో 15 రోజులపాటు తాత్కాలికంగా పనిచేయడానికి పిలిచారు. అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకున్నా. చక్కటి ఫోటోలు తీశా. సంస్థ గుర్తించింది. ఫోటో కంట్రీబ్యూటర్ అవకాశం వచ్చింది. 2003లో యంత్రాంగంలో భాగస్వామినయ్యా.

వలిగొండ వద్ద డెల్టా ప్యాసింజరు రైలుకు ఘోర ప్రమాదం. అర్ధరాత్రి భారీ వర్షం. మేం రామన్నపేట చేరుకొనే సరికి వాహనాల రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి. కల్వర్టు మొత్తం కొట్టుకుపోయింది. టెలిఫోన్ తీగల కోసం వేసిన పైపు మాత్రం మిగిలింది. పైపుమీదనే నెమ్మదిగా అవతలి ఒడ్డు చేరా. అక్కడ ఆటో ఎక్కా. కొంత దూరం వెళ్లాక అదీ ఆగిపోయింది. వర్షంలో నాలుగు కిలోమీటర్ల దూరం పరుగెత్తుకుంటూ వెళ్లా. వాగు ఉద్భుతంగా ప్రవహిస్తోంది. తాడు సాయంతో లోపలికెళ్లి ప్రమాద దృశ్యాల్ని కెమెరాలో బంధించా. వాగు మధ్యలో బోగీలు ఉన్నాయి. నీటి ఉద్భుతి మధ్య రైల్వే భద్రతా దళం తోడ్పాటుతో వాటి పైకెక్కి లోన ఇరుక్కుపోయిన, ప్రాణాలతో బయటపడటానికి ప్రయత్నిస్తున్న వారి ఫోటోలు తీశా. నీటి ప్రవాహం తక్కువ ఉన్నవైపు వెళ్లి చెట్ల పొదలలో చిక్కుకున్న మృత దేహాల చిత్రాలనూ తీశా. అన్నింటినీ ప్రధాన పత్రికలో ప్రచురించారు. అన్నీ ప్రత్యేకం. సంస్థాన్ నారాయణపురం రాచకొండగుట్టపై ఎన్కౌంటర్ జరిగింది. భారీ వర్షంలో నాలుగు కిలోమీటర్లు నడిచి గుట్ట చేరుకున్నాం. కింద పడి ఉన్న మృతదేహాల ఫోటోలు తీశా. 1500 మీటర్ల ఎత్తులో ఉన్న గుట్ట ఎక్కి మరికొన్ని దృశ్యాలు చిత్రీకరించా.

రెండు పైపుల మధ్య ఖాళీ ఉండటంతో చల్లదనం కోసం ఓ శునకం అందులోకి దూరింది. పనివాళ్ళు కుక్కను చూడకుండా బిరడా అమర్చారు. అప్పుడు దాని పరిస్థితి త్రిశంకుస్వర్గం. పై ఫోటోకు రాష్ట్ర స్థాయిలో ద్వితీయ బహుమతి అందుకున్నా.

- ఎ.ఉపేందర్

నల్గొండ 98486 04238

క్లిక్ 3

ఆ చేతిలో రూపాయలు...

ఈ చేయి... అందుకుంది.

అమ్మో లంచం.

ఒక చేయి లారీ డ్రైవర్ ది.

రెండోది ట్రాఫిక్ రక్షకుడిది.

ఒక్క-క్షణం.

నోట్లు ఖాకీ జేబులోకి దూసుకెళ్ళాయ్.

అది నెల్లూరు చెక్ పోస్ట్. అక్కడ లారీలు ఆగడమే లేదు. పోలీసులు ఆట్టే ఆపడమూలేదు. రూపాయలు మాత్రం ట్రాఫిక్ కంట వేగంగా వాళ్ళ చేతుల్లోంచి వీళ్ళ జేబుల్లోకి పరుగులు తీస్తున్నాయ్.

'ఈనాడు' గమనించింది. అంతే.

పక్కరోజు జిల్లా పత్రికలో లంచావతారం ప్రత్యక్షం.

'ఈ' టీవీ నిఘా అంత స్పష్టంగా. అప్పుడు ఈ టీవీ లేదుగా. ఫోటో ఎలా తీశారు? మరి ఇంత దగ్గరగా ఎలా? పోలీసుల్లోనే చర్చ.

ఆ ఘనత మన డిటెక్టివ్ ది.

అదే విజయవాడ ఫోటోగ్రాఫర్ మోహన్ ది. ఏమంటున్నారో చూడండి.

అప్పుట్లో నెల్లూరులో పనిచేసేవాడిని. కాపుకాసి చాలా జాగ్రత్తగా ఆ ఫోటోతీశా. మంచి స్పందన వచ్చింది. ఆ పరంపరలోదే ఇంకో ఫోటో. చందమామ విజయవాడ ఎన్టీఆర్ విగ్రహం చేతి కందినట్టు తీసిన 'జాబిలితో చెప్పనా...' చిత్రం. నెల్లూరులో పనిచేసేప్పుడే ఎండీ నుంచి వరుసగా రెండు జ్ఞాపికలు అందుకున్నా. హ్యాట్రిక్ చేజారింది. ఎంతో విచారించా.

చిన్నప్పుడు బంధువుల ఇంట్లో క్లిక్ 3 కెమెరా ఉండేది. దాన్నే తొలిసారి ముట్టుకుంది. డిటెక్టివ్ లా ఉప్పొంగిపోయే వాడిని. పెద్దనాన్న కొడుకులే నాకు గురువులు. అప్పుడు నా వయసు పదకొండేళ్ళు. ఏడో తరగతి. అలా ఆరంభమైన అలవాటు ఈనాడు కెమెరా అందుకునేంత దాకా నిద్రపోనివ్వలేదు. ఇప్పటిదాకా ఎవరికీ చెప్పని ఓ రహస్యం చెప్పనా... అపరాధ శోధకుడిలా రహస్యంగా చిత్రాలు తీయొచ్చనే కాంక్షతోనే ఈ వృత్తిలోకి అడుగు పెట్టా. నెరవేరిందా అని అడక్కండి. షే!!!

ఫోటో పిచ్చి బాగా ముదరడంతో మా ప్రాంతంలోని ఈనాడు విలేజ్ లోని పట్టుకున్నా. ఆయన సాయంతో 1993లో పత్రిక ఛాయాచిత్ర రంగంలోకి ప్రవేశించా. శిక్షణ... ఉద్యోగం... స్థిరత్వం... ఒకదానివెంట మరోటి.

1996-1997 మధ్యకాలంలో గుంటూరు వృత్తి జీవితం నా ఎదుగుదలకు బంగరుబాట వేసింది.

- టి. మోహన్

విజయవాడ 98485 20683

ఫోటోలు తీసి, ప్రాణం పోసి...

పచ్చని చిలుకలు తోడుంటే...

చినుకు పడితే చేను పండుతుంది. కెమెరా 'క్లిక్' మంటే పత్రిక పండుతుంది. ఎవరో చెప్పిన మాటలు నా చెవుల్లో ఎప్పుడూ ప్రతిధ్వనిస్తుంటాయి. దానికి అనుగుణంగానే పని తీరును ఎప్పటికప్పుడు మెరుగు పరుచుకుంటా. ఛాయాచిత్రకారుడిగా నా ప్రస్థానంలో ఎన్నో అనుభవాలు... నేను చేయలేనేమో అనుకున్న సందర్భాల్లో నా సహచరుల అండ ఇది ఇంత సులువా అనిపించేలా చేసింది. కేంద్ర కార్యాలయంలో 1990లో ఆఫీస్ బాయ్గా ప్రారంభమైంది నా ఉద్యోగ జీవితం. మేగజిన్లలో ఫోటోలు చూసే అలవాటు క్రమేపీ ఫోటోగ్రఫీపై ఆసక్తి పెంచింది. సంస్థ కూడా నాలోని ఆ లోపలి మనిషిని గుర్తించింది. ఫోటోగ్రాఫర్గా అవకాశం ఇచ్చింది. 2002 నుంచి మహబూబ్ నగర్ లో పనిచేస్తున్నా.

2006 జూన్ 27. దాదాపు చీకటి పడింది. ఒక పెద్ద సంచలన వార్త. నల్లమలలో ఎన్ కౌంటర్. మృతులు ఎక్కువగా ఉండవచ్చున్నది ప్రాథమిక సమాచారం. అంతకుమించి వివరాలు లేవు. తొలి రోజు వార్త కూడా అంతే. నల్లమలకు వెళ్లాలి. వాస్తవాలు స్వయంగా చూడాలి. ముందు రోజే జ్వరం నుంచి కోలుకున్నా. ఈనాడు, ఈటీవీ జిల్లా విలేఖరులతో కలిసి తెల్లవారుజామున ప్రయాణం. అచ్చం పేట చేరుకున్నాం. అక్కడి నుంచి కృష్ణా నదిలో పడవ ప్రయాణం. ఆవలి ఒడ్డుకు చేరుకోడానికి మూడు గంటలు పట్టింది. అక్కడి నుంచి 17 కిలోమీటర్లు కొండలపై నడక. భుజాన కెమెరా సంచి. కాళ్లకు మామూలు చెప్పులు. రాళ్ళూ, ముళ్ళూ గుచ్చుకుంటున్నా, గమ్యం కనిపించకున్నా నడక... ఒకటే నడక... మరోవైపు భయం. పోలీసుల హెచ్చరికలు. నరమానవుడు కనిపించని అటవీ ప్రాంతం. మధ్యాహ్నం మూడు గంటలకు దుర్బటన స్థలం చేరుకున్నాం. దృశ్యం భీతావహం. చనిపోయింది మొత్తం ఎనిమిది మంది నక్కలైట్లు. అంత కష్టంలోనూ కర్తవ్యం గుర్తొచ్చింది. కెమెరా క్లిక్ బటన్ పై చూపుడు వేలు కదులుతూనే ఉంది. వచ్చిన పని పూర్తయింది. ఇక తిరుగు ప్రయాణం. మళ్లీ అదే దారి. నడక. కాళ్ళు, కళ్ళు పీక్కుపోతున్నాయి. అదే రోజు డెస్కుకు ఫోటోలు అందించాలి. అప్పటికే చీకటి పడింది. పగటి ప్రయాణం కంటే మరింత భయం. నదిలో రాత్రివేళ... సన్నటి వెన్నెల కాంతిలో... నల్లటి కృష్ణమ్మ... కొండల మధ్య మెలికలు తిరుగుతూ మరింత నల్లగా... వాతావరణం చల్లగానే ఉన్నా... వెన్నులో చలి... అలా సాగింది మా ప్రయాణం. చివరకు శ్రీశైలం చేరుకున్నాం. అక్కడి మన కార్యాలయం నుంచి ఫోటోలను పంపడం. అంతా క్షణాల్లో. కాలం విలువ తెలిసిందప్పుడే. పని పూర్తయ్యే సరికి రాత్రి పది. అదేం చిత్రమో... అప్పటి వరకు పడిన కష్టం... భయం... దూది పింజలా తేలిపోయింది. సంతృప్తితో... ఏదో సాధించామన్న ఆనందంతో. అప్పుడు

గుర్తొచ్చింది మేం భోంచేసి 20 గంటలైందని... ఆ రాత్రి వేళ... పవిత్ర మల్లికార్జునుడి చెంత దొరికింది తిని... భ్రమరాంబ చల్లని నీడలో సేదదీరి మరునాటి ఉదయం మహబూబ్ నగర్ వచ్చాం. పత్రిక చూసుకుంటే... ఆ ఆనందం ఎన్నో ఫ్లాష్ ల కాంతి. ఏ ఇతర పత్రికా ఇవ్వని ఫోటోలు.

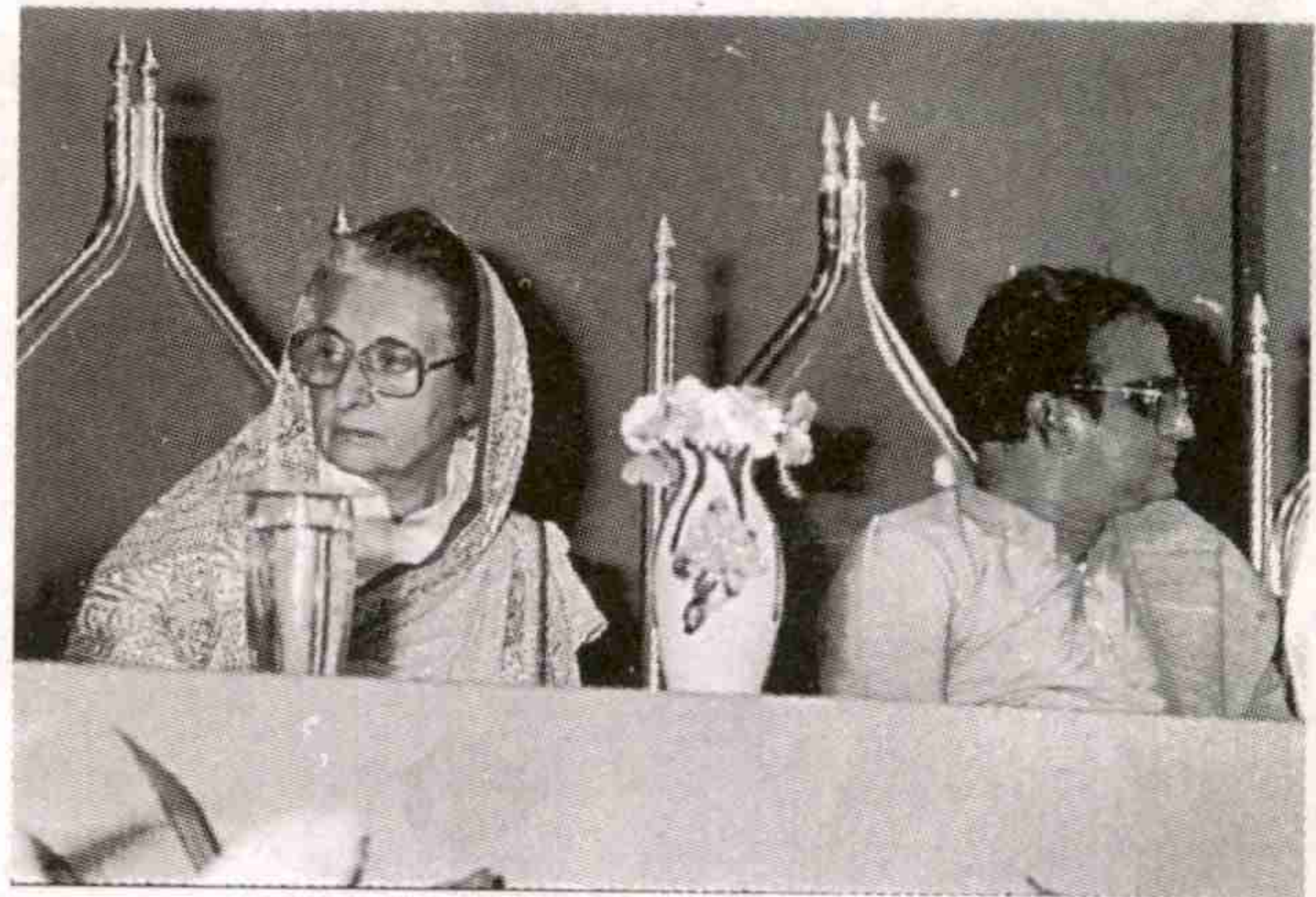
మహబూబ్ నగర్ సమీపంలోని ధర్మాపూర్ వద్ద 2005 చివరలో అర్ధరాత్రి జరిగిన సంఘటన... గ్రామంలోకి వచ్చిన ఇద్దరు అపరిచిత వ్యక్తులను అనుమానించి స్థానికులు దాడికి దిగారు. బాణామతి నెపంతో పెద్దపెద్ద కర్రలతో దాడి చేశారు. తీవ్రంగా హింసించారు. సజీవ దహనం చేసేందుకు శ్మశాన వాటికకు తీసుకెళ్లారు.. కిరోసిన్ సైతం పోశారు.. నేను, విలేఖరితో కలిసి వెళ్లా. ఈలోగా పోలీసులకు సమాచారం అందించా. మరోవైపు రక్షక భటులు వచ్చేంతవరకు గ్రామస్థుల బారి నుంచి ఆ రెండు ప్రాణాలకు మా రెండు ప్రాణాలు అడ్డేశాం.. చివరకు పోలీసులొచ్చారు. వారి ప్రాణాలు కాపాడారు. వార్త మనకు ప్రత్యేకం. అంతకు మించి వృత్తికి మానవీయ స్పర్శ.

'పచ్చని చిలుకలు తోడుంటే..' చిత్రానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ సమాచార శాఖ నుంచి 2005లో ఉత్తమ వార్తా చిత్రం అవార్డు అందుకున్నా. రోడ్ల మరమ్మత్తులో రెండు శాఖల సమన్వయ లోపాన్ని ఎత్తిచూపిన 'తారు ఆరేలోగా గొయ్యి తయారు..' చిత్రానికి 2006లో ప్రోత్సాహక బహుమతి లభించింది.

- షేక్ అజీజ్
మహబూబ్ నగర్ 98485 29359

ఇందిర ఇలా ఎన్టీఆర్ అలా

నా చిన్నప్పుడు మా కుటుంబ సభ్యులమందరం యాదగిరిగుట్టకు వెళ్లాం. అక్కడ నాన్న మా అందరి ఫోటోలు తీయించారు. అప్పుడు మొదటిసారిగా నాకు ఫోటోలపై ఆసక్తి కలిగింది. సంస్థతో నాది పాతి కేళ్ల అనుబంధం. విధి నిర్వహణలో భాగంగా ఓమారు విజయవాడలో మొదటిసారి హెలికాప్టరు ఎక్కడం మధుర జ్ఞాపకం. విజయవాడ తుమ్మలపల్లి కళాక్షేత్రానికి నాటి ప్రధానమంత్రి ఇందిరాగాంధీ, రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ఎన్టీ రామారావు వచ్చారు. అందరూ వేదికపై కూర్చోని ఉన్నారు. ఎన్టీ రామారావు మొదట మాట్లాడాక, ప్రధానమంత్రి ఇందిరాగాంధీ ప్రసంగం. అప్పుడు ఏ ఫోటో ఇస్తే బాగుంటుంది? అని నేను ఆలోచనలో పడ్డా. అప్పటికే ఇందిరాగాంధీ, ఎన్టీఆర్ ఎడమొగం పెడ మొగంగా కూర్చోని ఉన్నారు. ఆలస్యం చేయకుండా వెంటనే ఆ ఫోటో తీశా. మరుసటిరోజు మన పత్రికలో ప్రచురితమైంది. ఫోటో బాగుం దని అందరూ మెచ్చుకొన్నారు.

★ మాజీ ప్రధానమంత్రి రాజీవ్ గాంధీ, ముఖ్యమంత్రి ఎన్టీరా మారావు ఒక గిరిజన కాలనీకి వెళ్లారు అక్కడున్న పాఠశాలలో పిల్లలతో కలిసి నృత్యం చేశారు. ఆ ఫోటోనూ కెమెరాలో బంధించా.

★ భద్రాచలం అడవిలోని గిరిజన ప్రాంతం. మాజీ ప్రధాని రాజీవ్, అప్పటి ముఖ్యమంత్రి ఎన్టీ రామారావు కారులో వెళ్లారు. కొంత దూరం వెళ్లక కారు ఆగిపోయింది. ముందుకు వెళ్లేందుకు మరో వాహనం లేక కాలినడకన బయలుదేరారు. దట్టమైన అడవి, నిశబ్దంగా ఉంది. ఎలాగైనా సరే వారితో వెళ్లాలి. వాళ్ల వెంట నేనూ బయలుదేరా. ఫోటోలు తీసుకొంటూనే. మరుసటిరోజు మన పత్రి

కలో మాత్రమే ప్రత్యేకంగా ఆ ఫోటోలు వచ్చాయి. విధి నిర్వహణలో అత్యంత సంతృప్తిచెందిన సందర్భమిది.

★ హైదరాబాదు నుంచి విజయవాడ వెళ్లక ముస్లింపల్ ఎన్ని కల కవరేజీకి రమ్మని హైదరాబాదు నుంచి పిలుపు వచ్చింది. వెంటనే బయలుదేరా. ఎన్నికలయ్యాక తిరిగి విజయవాడ చేరా. చైర్మన్ నుంచి అవార్డు, ప్రశంసపత్రం.

★ విజయవాడలో గాంధీ కొండపై కాంగ్రెస్ సమావేశం జరుగుతోంది. గేట్లు మూసివేశారు. ఎవరినీ లోనికి వెళ్లనివ్వడం లేదు. అప్పటి కాంగ్రెస్ నాయకుడు హనుమంతరావు గోడ దూకి సమావేశానికి వెళ్లారు. ఆ దృశ్యాన్ని ఫోటో తీశా. మంచి స్పందన వచ్చింది. చైర్మన్ ప్రశంసించి అవార్డు అందజేశారు. అయిదేళ్లుగా నెల్లూరులో విధులు నిర్వహిస్తున్నా.

- డి.మురళి

నెల్లూరు 98485 20692

నాన్న కల నెరవేర్చా

నాన్న లోక్ నాథన్ ఫోటోగ్రాఫర్ కావాలనుకుని కాలేజ్ పోయారు. నేను ఆయన కల నెరవేర్చా. చిన్నప్పటి నుంచి చిత్రపరిశీలన నాకిష్టం. 1997 ఫిబ్రవరిలో చెన్నైలో ఛాయాగ్రాహకుడిగా స్వతంత్రంగా పనిచేశా. 1999 ఏప్రిల్ 1న యంత్రాంగంలో భాగస్వామి నయ్యా. చిరకాలం గుర్తుండిపోయే రోజిది.

1998 కోయంబత్తూరులో బాంబు పేలుళ్లు జరిగాయి. మొదటి సారి నేనే అక్కడికి వెళ్లి ఫోటోలు తీశా. అప్పటి కాంగ్రెస్ సీనియర్ నేత మూపనారతో విమానంలో చెన్నైకి పంపా. అక్కడి నుంచి అవి హైదరాబాద్ కు చేరాయి. మనకు మాత్రమే ప్రత్యేకమయ్యాయి. చైర్మన్ ప్రశంసలు లభించాయి.

మొదటిసారి ఈ మెయిల్ ద్వారా ఫోటో పంపే ప్రయోగం సంస్థలో నేనే చేశానని భావిస్తున్నా. అదీ 1999లో. ఈరోడ్ లో వైగ్ పాల్గొన్న సమావేశానికి చంద్రబాబు హాజరయ్యారు. ఈ దృశ్యాలు

ప్రత్యేకమయ్యాయి.

చెన్నై సెంట్రల్ జైల్లో పోలీసులు, ఖైదీలకు మధ్య గొడవలు జరిగాయి. ఈ సంఘటనలో ఒక ఖైదీ 25 అడుగుల గోడ దూకి పారి పోయాడు. ఈ దృశ్యాల వరుసను అందించా. ఏ పత్రికా ఇవ్వలేక పోయింది. దీనికి చైర్మన్ ప్రశంసలు వచ్చాయి. సునామీ ప్రళయం, కుంభ కోణం అగ్ని ప్రమాదం ఫోటోల కోసం చేసిన సాహసాలు ఎప్పటికీ మరచిపోలేను.

- ఎల్.అనంతకృష్ణన్

చెన్నై 093823 08497

విశాఖ

తూర్పు

విశాఖపట్నం అభివృద్ధి 1960వ దశకంలో ప్రారంభమైందని అనుకోవచ్చు. అంతకు ముందు ఇక్కడ విశ్వవిద్యాలయం, ఓడ రేవు ఉన్నాయి. ఒకటి విద్యా వ్యాప్తికి, రెండోది వ్యాపార విస్తరణకు ప్రపంచపటంలో స్థానాలను సంపాదించుకున్నాయి. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయంలో పట్టభద్రులయ్యాక పైచదువులకు సాగరాలు దాటి వెళ్లడం అప్పుడే ముమ్మరమైంది. పశ్చిమ జర్మనీ, అమెరికా, జపాన్, ఇండోనేషియా, ఆస్ట్రేలియా తదితర దేశాలతో ఎగుమతి దిగుమతులు జరుపుతూ విశాఖ ఓడరేవు ఎదిగింది. 1963లో ఆకాశవాణి కేంద్రమూ విశాఖలో ప్రారంభమైంది.

ఈ అభివృద్ధి ప్రస్థానంలో మేలిమి మలుపు లాంటి ఘట్టం 1974 ఆగస్టు 10న చోటుచేసుకుంది. 'ఉషోదయంతో నిత్యం సత్యం నినదించుగాక' అంటూ విశాఖపట్నంలో ఈనాడు సుప్రభాత భేరి మోగింది. విశ్వ ప్రవంతిలో నగరాన్ని భాగం చేసింది. ప్రజల శ్వాసలో పత్రిక భాగమైంది. ఇక్కడ ఏ చైతన్యం విరబూసినా, ఏ అభివృద్ధి ప్రతిధ్వనించినా... ఈనాడు అక్షరం వీక్షించకుండా జరగలేదు.

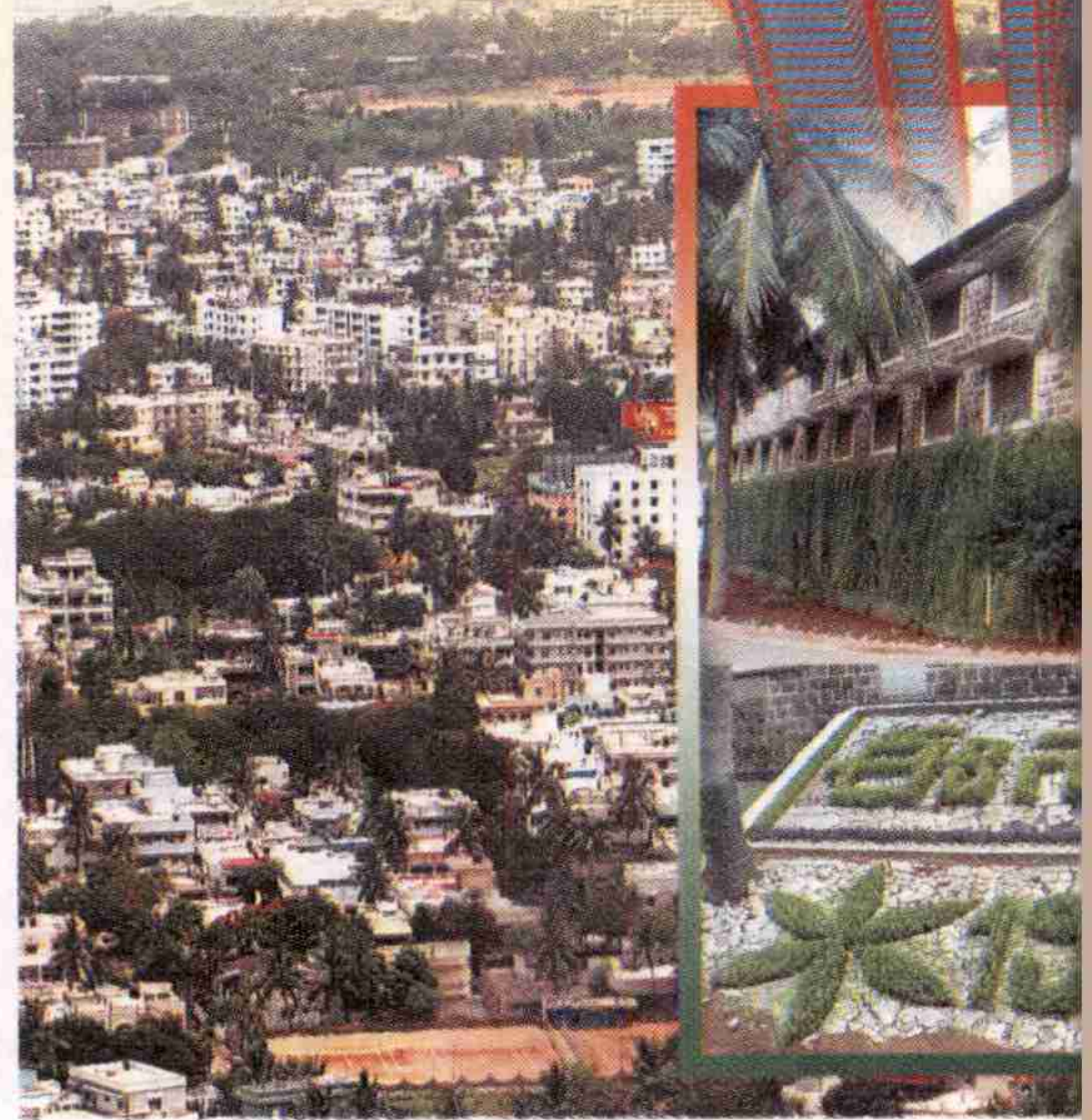
వార్తా పత్రికలకి మద్రాసు తరువాత బెజవాడే ఆనాడు ముఖ్య స్థావరం. బెజవాడలో సాయంకాలం నాలుగు గంటలకు ముద్రణ జరిగితేనే మర్నాడు ఉదయానికి ఇక్కడికి పత్రిక చేరేది. మద్రాసు నుంచి వచ్చే 'ది హిందూ', 'ది మెయిల్' పత్రికలైతే మర్నాడు మధ్యాహ్నం రెండింటికి విశాఖ చేరుకునేవి. ఇక శ్రీకాకుళం, బరం పురాల సంగతి చెప్పేదేముంది.

అచ్చు కాగితం (న్యూస్ ప్రింట్) నుంచి యంత్రం వరకూ అన్నీ విదేశాల నుంచి రావలసినవే. ఆ వాటా తెచ్చుకోవడం ఇంచుమించు దానిని తయారు చేయడమంత కష్టం. పైగా విశాఖలో ఒక్క పత్రికా లేదు. అయినా రామోజీరావు పత్రిక ప్రారంభానికి విశాఖపట్నాన్నే ఎంచుకున్నారు. తాను ఏం చేసినా ఇతరులకన్నా భిన్నంగా, నవ్యంగా, ముందు చూపుతో ఉండాలనే ఆయన దృక్పథం ఆ నాటి ప్రయత్నంలోనే మనకు స్పష్టమవుతోంది.

తెల్లారేసరికే పత్రిక ప్రజల ముంగిటకు వచ్చి పుట్టినరోజు నాడే విశాఖలో ఈనాడు సంచలనం సృష్టించింది. అతి సాధారణమైన ప్లాట్ బెడ్ మెషీన్ తోనే ప్రారంభమైంది ఈనాడు ఆనాడు. ఆంధ్రప్రదేశ్ అంతటా విస్తరించడం ఆ తర్వాతి చరిత్ర.

ఈ-పేపర్ రూపంలో విశ్వవ్యాప్తం కావడం నేటి ఒరవడి.

ఈనాడు శక్తి గురించి చెప్పడానికి ఒకే ఒక ఉదాహరణ చాలు. నాలుగు దశాబ్దాల నుంచి ఒకే పార్టీ చేతిలో ఉండిన

ఆగస్టు 10
మా పుట్టిన రోజు

సీహెచ్ శ్రీదేవి
ఆర్. ఆర్. జి.,
హైదరాబాద్

పాడు పత్రిక

ప్రభుత్వాన్ని తొమ్మిది నెలల ఆయువు ఉన్న పార్టీ కైవసం చేసుకుందంటే ఈనాడు ఆ చారిత్రక అవసరాన్ని గుర్తించి లోకానికి వెల్లడించగలగడమే కారణం అనడం అతిశయోక్తి కాదు. ప్రమాణాలలో గాని, పాఠక విస్తృతిలో కానీ ప్రపంచంలో తనకు సాటిలేనిదిగా నిలిచిన 'టైమ్' వార పత్రిక ఒక వారం ముఖచిత్రంగా ఎన్.టి.రామారావు నిలిచారంటే ఆయనకు అంతటి బలం, ఊతం ఇచ్చింది ఈనాడు తెలుగు పత్రికే అన్నది మరో గొప్ప విషయం.

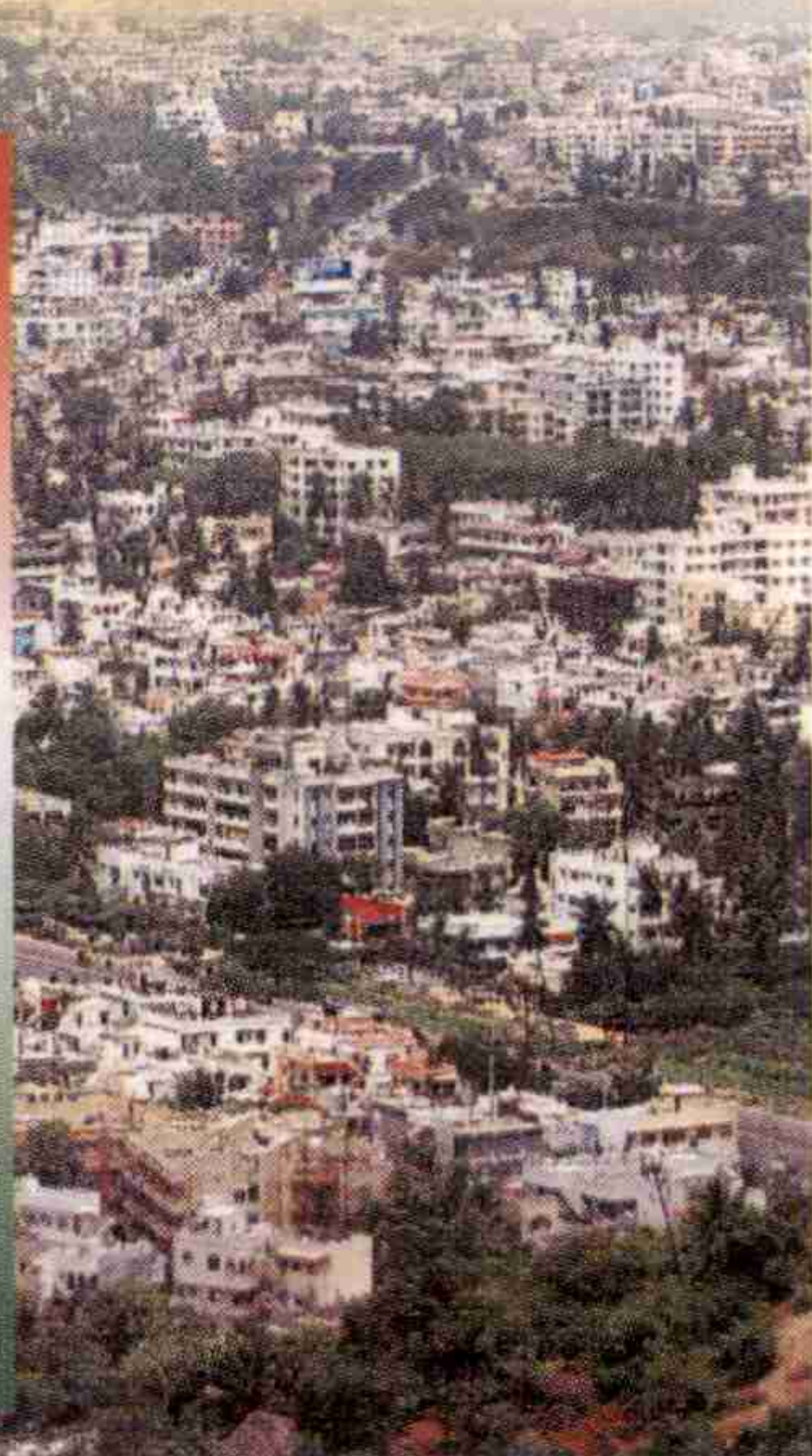
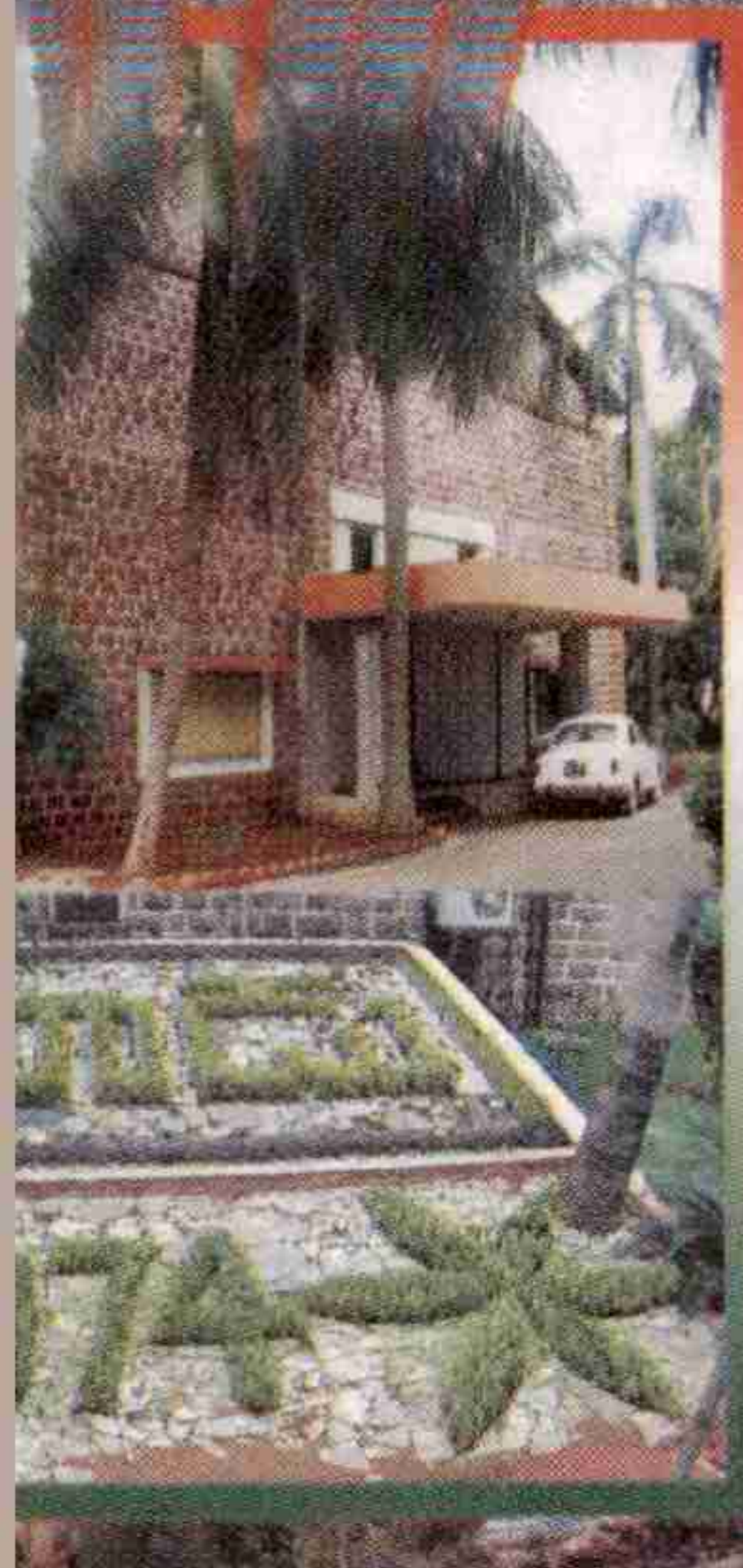
ఈ కాపీ పడాల్సిందే

పత్రికా రంగాన్ని పెద్దలు నాలుగో స్తంభం (ఫోర్త్ ఎస్టేట్) అన్నారు. పత్రికా రచన స్వేచ్ఛ దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన పాతికేళ్ల వరకూ సిద్ధించకపోగా బహుళ ప్రజాదరణ పొందిన పత్రికలు (ముఖ్యంగా దిన పత్రికలు) దానిని ఒక హక్కుగా ప్రారంభించి, కళగా రూపొందించి సంచలనాత్మక ఆయుధంగా పోత పోశాయి. ఇది ఈనాడుకు దీర్ఘ శ్రుతిలో, తీవ్ర ధ్వనిలో ఒనగూడి సామాన్య పాఠకుడు తెల్లవారి లేవగానే పత్రిక చూస్తే తప్ప కాపీ కూడా పుచ్చుకోలేని స్థితిని కల్పించింది.

మా దగ్గర ఫలానా సరుకులు విక్రయిస్తామని, నాణ్యమైన ఉత్పత్తులు అందిస్తామని ప్రకటనలు ఇవ్వడం విశాఖపట్నం సంస్కృతిలో ఒకప్పుడు చాలా తక్కువ. ఆ అవసరాన్ని ఈనాడు గుర్తించింది. ప్రకటనలను నవ్య రీతిలో సృష్టించింది. ప్రకటనలు పత్రికకు ప్రాణాధారమే కాదు, సమాచార వాహికలని ఈనాడు చూస్తే అనిపిస్తుంది. వీటి వల్ల వ్యాపార విశేషాలే కాదు, మానవ సంబంధాల సంగతులూ తెలుస్తాయి. పెళ్లి సంబంధాల నుంచి చావు కబుర్ల వరకూ, చదువు నుంచి స్థిరాస్తి వరకూ, ఆదాయం, వ్యయం, వాహనం, విహారం... ఇలా ప్రకటనలు మోసుకురాని సమాచారం ఎక్కడ ఉంది? నిర్మోహమాటంగా చెప్పాలంటే అన్ని ప్రకటనలూ ఒక రకంగా వార్తలే అని నాకనిపిస్తోంది. ఈనాడే ఆ భావన సృష్టించిందేమో!

తెలుగు చదివే వారి హృదయాలలో ఈనాడు పొందిన స్థానం 34 సంవత్సరాల కష్టార్జితం. 1974లో విశాఖపట్నం జనాభా రెండున్నర లక్షలు. ఈనాడు ముద్రించిన ప్రతులు 4,500. మరి ఇప్పుడు విశాఖపట్నం జనాభా 24 లక్షలు, ఈనాడు అచ్చేసే ప్రతులు 87,000. టర్నర్ చౌలీ నుంచి వెంకోజి పాలెం వరకూ రైల్వే స్టేషన్ నుంచి పెద వాల్తేరు వరకూ, అటు గాజువాక ఇటు భీమిలి... అన్నీ కలిపి విశాఖపట్నం మహా విశాఖగా మారడం రాష్ట్రంలో రెండో పెద్ద నగరంగా అవతరించడం.. గడిచిన మూడు దశాబ్దాల్లోనే... ఇదంతా ఈనాడుతో సమాంతరంగా సాగడం విశాఖకూ పత్రికకూ ఉన్న సారూప్యం అనే కంటే అంతర్లీన బంధం అనవచ్చునేమో!

- భమిడిపాటి రామగోపాలం

శ్రీనివాస్
రెడ్డి,
జామాబాద్
స్టేషన్

ఎం.శ్రీనివాసులు
సబ్ ఎడిటర్,
విజయవాడ
సిటీ

టి.శ్రీకాంత్
ఈజ్ ఏస్,
హైదరాబాద్

మాటలెందుకు?

ఓ విషయం గుర్తుచేస్తా.

మీ జ్ఞాపకానికి చిన్న పరీక్ష.

విశాఖ జిల్లా...

గంగవరంలో పోలీసు కాల్పులు. పట్టపాపాశెం.

ఓ మత్స్యకారుడు చనిపోయాడు. పేరు చోడిపల్లి నూకరాజు.

స్ఫురించలేదా? ఫరవాలేదు.

మీరు 'ఈనాడు' చూస్తారు కదూ! చాలు.

స్ట్రైచర్ సాయం లేకుండా, పోలీసులు... లారీపై ఓ మృతదేహాన్ని పడేసి చెరో కొనా పట్టుకుని మోసుకుపోతున్న రంగుల దృశ్యం...

ఈనాడు తొలిపేజీలో వచ్చింది. చూశారా?

అవును అదే. ఆ 'చిత్రం' నేనే తీశాను. ఒక ఫోటోగ్రాఫర్ గా నాకు అత్యంత తృప్తి నిచ్చిన దృశ్యం అదే.

ఎందుకంటే... ఆ సంఘటన, నేపథ్యం... కారణాలు, వివరాలు, మృతుడి పేరు... ఇవేం తెలీకున్నా దృశ్యాన్ని వివరించగానే 'తక్కువ' మనసులో ప్రత్యక్షం అయినందుకు. ఆ ఫోటోలో అంత బలం ఉన్నందుకు. అది 'ఈనాడు' తొలిపేజీని ఆక్రమించినందుకు.

కాళికి... మంచానికి..

సీపీఎం కార్యకర్త కొల్లిలక్ష్మి గాయపడ్డారు. పోలీసులు కింగ్ జార్జ్ ఆసుపత్రిలో చేర్చారు. ఆమె కాళికి, మంచానికి కలిపి బేడీలు వేశారు. అదీ దృశ్యం. అర్ధరాత్రి... రహస్యంగా వార్డులో దూరి తీసిన ఫోటో. మానవీయం. మానవహక్కుల సంఘం విరుచుకు పడింది. జిల్లా యంత్రాంగాన్ని సంజాయిషీ కోరింది. కమిషనర్ ను హైకోర్టు పిలిపించుకుంది. చీవాట్లు పెట్టింది. దీనికి నా రెండో ఓటు. ఇదే నా పరిచయం. నా చిత్రాలే నా మాటలు. ఇంతకంటే ఏం చెప్పగలను. ఒక్క సంస్థ

గురించి తప్ప. ఇరవై రెండేళ్ల అనుబంధం నాది. ఆఫీసుబాయ్ గా అడుగుపెట్టిన నన్ను ఇలా మార్చింది ఈనాడే. పని నేర్పింది. కెమెరా అందించింది. శ్రీకాకుళం ప్రారంభంతో ఫోటో గ్రాఫర్ ను చేసింది. అక్కడ ఓ గురువునూ అందించింది. రెండేళ్ల అతి తక్కువ కాలంలో ఎక్కువ సంతృప్తినిచ్చే చిత్రాలు తీయడం నా అదృష్టం. ఈనాడు ఇచ్చిన అవకాశం.

- సీ హెచ్ రఘునాథరెడ్డి
విశాఖపట్నం 98485 29357

మెరుపు తలపు

శ్రీకాకుళం ఫోటో కంట్రీబ్యూటర్ గా 1997లో సంస్థలో చేరా. పదిమందీ మెచ్చుకునే చిత్రాలు తీయాలనేదే నా ఆశయం, లక్ష్యం. తాడేపల్లిగూడెం యూనిట్ (2000) పెట్టినప్పటి నుంచి ఉద్యోగిగా సంస్థతో నా అనుబంధం మరింత సుదృఢమైంది.

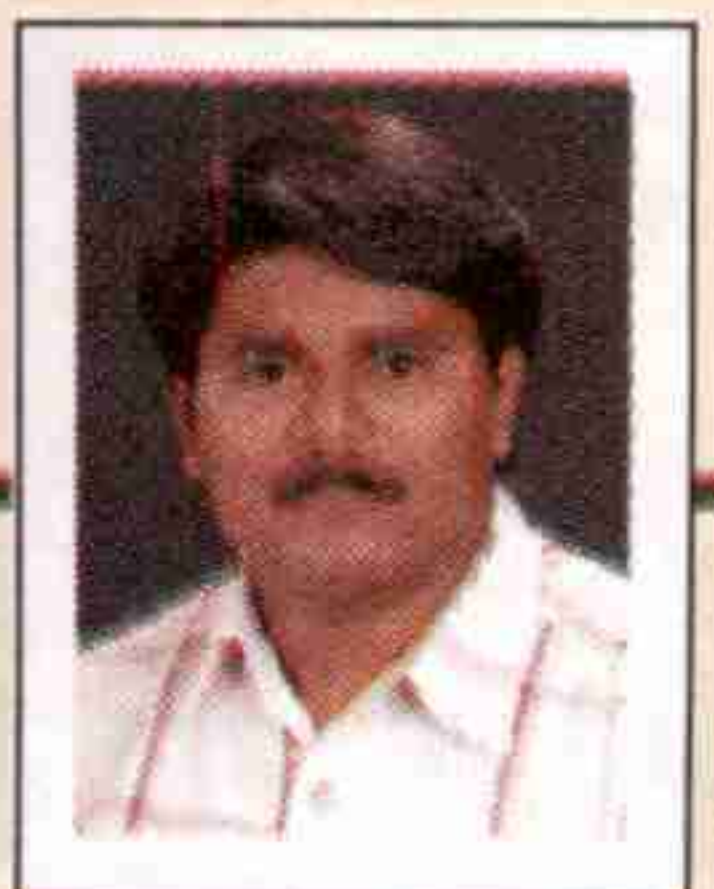
నేను తీసిన 'మెరుపు' (1999) ఫోటోకు మంచి పేరు వచ్చింది. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో తుపాను వచ్చినప్పుడు అర్ధరాత్రి గాలివానలో కవరేజీకి వెళ్లా. తాడేపల్లిగూడెం యూనిట్ కు వచ్చాక బాలయోగి ఎక్కిన హెలికాప్టర్ కూలిన సంఘటన, ఏలూరులో

ఫలక్ నుమా ఎక్స్ ప్రెస్ లో బాంబు పేలుడు, పోలవరం అటవీ ప్రాంతంలో నక్కల్స్ ను కలిసేందుకు వెళ్ళడం మరచిపోలేని జ్ఞాపకాలు.

తాడేపల్లిగూడెం- నిడదవోలు మధ్య రైలు పట్టాల మధ్య ప్రవహిస్తున్న వరద నీటి ఫోటోను ట్రాలీపై వెళ్లి తీశా. ఆ ఫోటో ప్రధాన పత్రిక ప్రత్యేకతగా నిలిచింది. 2006 ఆగస్టులో వచ్చిన గోదావరి వరదల్లో ప్రాణాలకు తెగించి లంకల్లో ఉన్న ప్రజల స్థితి గతుల ఫోటోలు తీసి పత్రికకు అందించటం నాకు అత్యంత సంతృప్తినిచ్చింది.

శ్రీకాకుళం జిల్లాలో 1999 తుపాను ఫోటో కవరేజీని అభినందించి ఎండీ బహుమతి అందించారు. తర్వాత పుష్కరాల కవరేజీకి బహుమతితో పాటు ప్రశంసలూ లభించాయి. గోదావరి వరదల్లో తీసిన ఫోటోలకు ముఖ్యమంత్రి చేతుల మీదుగా అవార్డు అందుకున్నా.

- బి.గోపీకృష్ణ, భీమవరం
98485 20695

రాజీవ్ లాల్చీ విప్పబోతే...

ఆ 'చిత్రం'... ఈనాడుకు ప్రత్యేకం! ప్రజాభిమానానికి, జనాకర్షణకు అసలు సీసలు ప్రతీక. మాజీ ప్రధాని రాజీవ్ గాంధీ బహిరంగసభ అది. వేదిక శ్రీకాకుళం. రాజీవ్ ఉత్సాహంగా మెడలోని దండలన్నీ జనంపైకి విసిరారు. కండువా కూడా మినహాయించలేదు. 'లాల్చీ... లాల్చీ' అంటూ జనం మరింత ఉత్సాహపరిచారు. యువ నాయకుడు అందుకూ జంకలేదు. లాల్చీ విప్పబోతుండగా... కెమెరా 'క్లిక్'మంది. అదే జనం వద్ద వద్దంటూ రాజీవ్ ను వారించారు. పక్కరోజు 'ఈనాడు' ఒక్కటే మొదటిపేజీలో లాల్చీ విప్పబోయిన చిత్రం ప్రచురించింది. చిత్రంలో మరువలేనిదేం లేదు. కానీ... జనానికి అది అపూర్వమైంది. ఎందువల్ల?

ఇదో పోలీస్ స్టోరీ. విశాఖ అధికారులు రహస్యంగా నక్సల్ నాయకుడు భాస్కరరావును అదుపులోకి తీసుకున్నారు. ఆ సంగతి 'ఈనాడు' పసిగట్టింది. తెలివిగా కోర్టులో మాటేసింది. ఎవరూ లేరనే ధీమాతో పోలీసులు నిందితుడిని ప్రవేశపెట్టారు. కెమెరా 'క్లిక్'మంది. అంతే. పోలీసులు కెమెరాపై విరుచుకుపడి రీల్ లాగి గిరాబీ శారు. తెల్లారి ... ఈనాడులో 'భాస్కరరావు కోర్టులో హాజరీ' ఫోటో సాక్షాత్కారం. పోలీసు సైన్యం నిర్భాంతపోయింది. నక్సల్ రహస్యం బయటకు పొక్కుడం, సుధీర్ కు మార్ కిడ్నాప్, భాస్కరరావు విడుదలకు డిమాండ్... తదనంతర పరిణామాలు. పత్రికలో ఆ ఫోటో ఎలా వచ్చింది?

కలో ఆ ఫోటో ఎలా వచ్చింది?

1991 జలాంతర్గాముల కుంభకోణం. ఈనాడు కెమెరా విశాఖ డాక్ యార్డులోకి రహస్యంగా ప్రవేశించింది. ఊహించని విధంగా పలు ఫోటోలు తీసింది. మరురోజు పత్రికలో వచ్చాయి. సంచలనం సృష్టించాయి. ఇంకోసారి ఉక్కు కర్మాగారంలో ఫర్నేస్ పేలిపోయింది. ఈనాడు గుట్టుగా అక్కడకు చేరింది. కెమెరా క్లిక్ మంది. సీబి ఎస్ఎఫ్ జవాన్లు గమనించారు. చుట్టుముట్టారు. 'కెమెరా'ను బంధించారు. చీకటి గదిలో నిర్బంధించారు. పక్కరోజు పత్రికలో... అవే ఫోటోలు... మరో మారు సంచలనం. ఇది ఎలా సాధ్యం?

ఇవిగో ఇవన్నీ ఇలా సాధ్యమయ్యాయి...

ఈనాడు సైన్యంలో ఎవరికైనా నిజాయతీ, ముందు జాగ్రత్త, అనుభవం ఇవేవిజయ తంత్రాలు. శ్రీకాకుళం సభ పక్కరోజే... రాజీవ్ పెరుంబుదూరులో మానవబాంబు చేతిలో హతమయ్యారు. దీంతో ముందురోజు దృశ్యం అరుదైనదైంది. అపూర్వమైంది. ఆ ఫోటోను చూసి ఆయన ఉద్వేగాన్ని, ఉత్సాహాన్ని జనం పడే పడే స్మరించారు. అభిమానులు భోరున విలపించారు. ఇక కోర్టులో ఫోటో. 'క్లిక్' చేయగానే నేనే రీల్ మార్చేసి తక్షణం సహాయకుడికి ఇచ్చి ఈనాడు కార్యాలయానికి పంపించేశా. ఇదో జాగ్రత్త. అనుభవం నేర్పింది. ఫర్నేస్ పేలుడు చిత్రాల విషయం

లోనూ అదే పాటించా. అంతే.

పాతికేళ్ల అనుబంధం

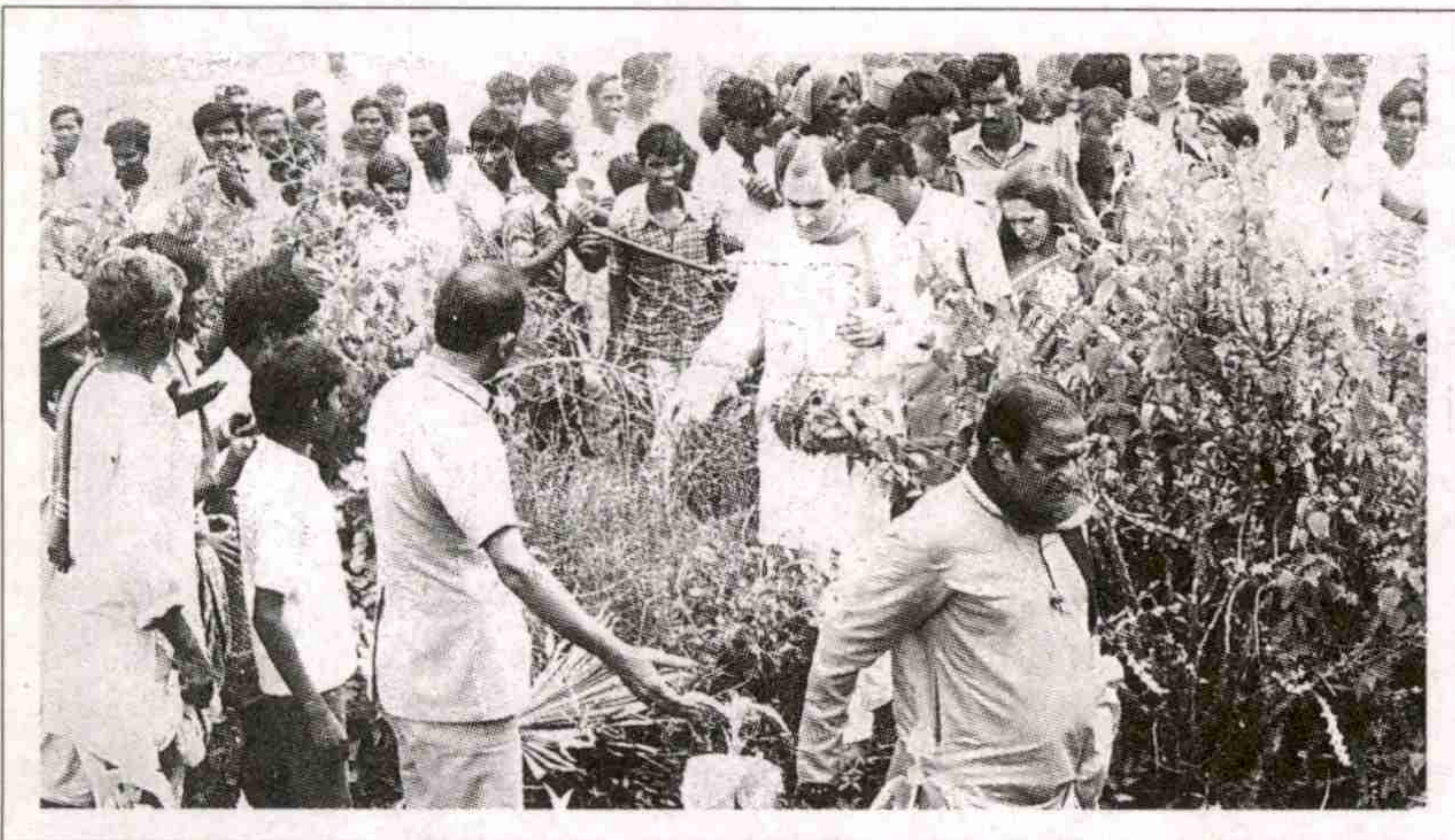
పత్రికతో నాది దాదాపు పాతికేళ్ల అనుబంధం. 'ఈనాడు' సత్యనారాయణగా మిగిలిపోయా. 23 ఏళ్లకిందట ఫోటోకు పది రూపాయలు లభించే రోజు నుంచీ పనిచేస్తున్నా. చేస్తూనే ఉంటా. కృష్ణా జిల్లా వ్యవసాయ కుటుంబం మాది. నాకు 17 ఏళ్లప్పుడు విశాఖ వచ్చా. అప్పుడే కెమెరాతో తొలి పరిచయం. అదో సరదా. వ్యసనం అయింది. వృత్తిగా మారింది. 1985లో 'ఈనాడు' గడప ఎక్కా. ఫోటో కంట్రీబ్యూటరు అయ్యా. అప్పట్నుంచీ ఎదుగుతూ వస్తున్నా. మంచి ఫోటోలు తీయాలని ఒకటే తపన.

1990లో... విశాఖలో వరదలు. అనకాపల్లిలో రైలుపట్టాలు కొట్టుకుపోయాయి. మన పత్రిక కట్టలు భుజాలపై వేసుకొని, రైలు పట్టాపై నడిచి వెళ్లారు. నీటిలో చిక్కుకున్న బాధితులకు అందించాం. వారి దయనీయ స్థితిని కెమెరాలో బంధించా. వృత్తిపరంగా ఎంతో సంతృప్తి. 1992లో చింతపల్లి ఎమ్మెల్యే బాలరాజు, ఐఎఎస్ అధికారి దాసరి శ్రీనివాసులు, 12 మంది ఇంజనీర్ల కిడ్నాప్... ఫోటోలు నావే. 1997 హెచ్పీసీఎల్ భారీ అగ్ని ప్రమాదం, యుద్ధ విమానంలోంచి తీసిన ఒరిస్సా తుపాను బీభత్సం చిత్రాలు మరువలేను. గోదావరి, కృష్ణా పుష్కరాల చిత్రాలు మామూలే.

చైర్మన్, ఎండీల నుంచి ఎన్నో అవార్డులు, ప్రశంసలు. రెండు దశాబ్దాల క్రితం 'ఈనాడు' బయట నిలబడి ఉద్యోగం దొరికితే బాగుండు అనుకున్న రోజులు ఎలా మరువగలను. ఎంత చిత్రం. ఆ సంస్థతోనే నా జీవితం ముడిపడింది. 'ఈనాడు' ఇంటిపేరైంది. అది చాలు.

- సీ హెచ్ సత్యనారాయణ

విశాఖపట్నం 98485 20681

1987లో విశాఖ జిల్లాలో కరవు పరిస్థితుల్ని పరిశీలించేందుకు వచ్చిన రాజీవ్ గాంధీ. చిత్రంలో అప్పటి ముఖ్యమంత్రి ఎన్.టి.రామారావు, సోనియా గాంధీ, గులాంనబీ ఆజాద్

చేపలు కాదు... పడవలు - అనంతపురం జిల్లా ఎంపీఆర్ డ్యాంలో

గొంతు తడిపేందుకు గుక్కెడు నీరు కరవైన నేల. గొంతు కోసి రక్తపుటేరులు పారించే పారుపాల భిల్లా. ముఠానేతలు, రాడీ మూకలు, తీవ్రవాదులు... ఎప్పుడెవరు విరుచుకుపడతారో తెలియని ఉత్కంఠ. అందుకే 'అనంత'లో అనుక్షణం అప్రమత్తంగా ఉండాల్సిందే. ఇక్కడ విధి నిర్వహణ కత్తిమీద సామే.. 2003 నుంచి అనంతపురంలో న్యూస్ టుడే ఛాయాగ్రాహకుడిగా పనిచేస్తున్న ఎన్.రవికిశోర్ (98485 20687) అంతరంగమిది...

ఓ ప్రమాదం ఓ ఉద్యేగం

స్పందనను సహజంగా.. భావనలను భద్రంగా చిత్రీకరించే కెమెరా కన్నంటే నాకు మొదటి నుంచి ఇష్టం. ఇంగ్లీషు పత్రికలలో ప్రముఖ ఫోటోగ్రాఫర్లు తీసిన ఫోటోలు చూస్తూ నేనూ మంచి ఫోటోగ్రాఫర్ గా స్థిరపడాలని కలలు కనేవాడిని. ఆ అవకాశం 1999లో రానే వచ్చింది. రామోజీ ఫిల్మ్ సిటీలో ఉద్యోగిగా చేరడంతో నా కలలను సాకారం చేసుకునే అవకాశం దక్కింది. 2001 జనవరి 12న అనంతపురం యూనిట్ లో ఈటీవీ కంట్రీబ్యూటర్ గా ప్రస్థానం ప్రారంభమైంది. 2003లో ఈటీవీతో పాటు 'ఈనాడు'కూ ఫోటోలు తీయాలన్న బాధ్యత నాలో మరింత స్థైర్యాన్ని పెంచింది. తొలి అడుగు..

ఫోటోగ్రాఫర్ గా బాధ్యతలు స్వీకరించిన ఏడో రోజే... అనంత పురం సమీపంలో అర్ధరాత్రి ప్రశాంతి ఎక్స్ ప్రెస్ ప్రమాదానికి గురయింది. చిమ్మచీకటి.. ఎక్కడెముందో తెలియని పరిస్థితి... మాలో మాత్రం కొండంత ఆత్మవిశ్వాసం. సంఘటన స్థలం ఫోటోలు చిత్రీకరించి డెస్కుకు ఇచ్చేదాకా మనసు ఉండబట్టలేదు. ఉషోదయాన్నే అనంతపురం పట్టణంలోకి వచ్చి పత్రిక చూశా. మనసంతా సంతృప్తితో నిండిపోయింది. ఆ ఫోటోలకు అభినందనలు అందుకున్నా.

పెనుకొండ ఆర్డీవో కార్యాలయం...

2005 ఉప ఎన్నికల్లో తెదేపా అభ్యర్థిగా పరిటాల సునీత నామినేషన్ వేసేందుకు వచ్చారు. చుట్టూ వేలాది జనం.. పరిస్థితి అదుపు తప్పింది. రాళ్ల వర్షం కురిసింది. అటు పోలీసులు.. ఇటు ఆందోళనకారులు. మధ్యలో మేం చిక్కుకున్నాం. పోలీసుల కాల్పుల్లో ఎనిమిది మంది మృతి చెందారు. కళ్ల ముందే ఒక్కొక్కరు నేలకొరుగు తున్నా ఫోటోలు తీయాలన్న విద్యుత్త ధర్మాన్ని మరువలేదు. ఆ ఫోటోలే మన ప్రత్యేకతను చాటాయి. వాటిని ఇప్పుడు చూస్తుంటే ప్రాణాలకు తెగించి తీసింది నేనేనా అనిపిస్తుంది. మరింత ముందుకు సాగమని అవి గుండెల్లో ధైర్యాన్ని నింపుతాయి.

అనంతపురంలో అనాథ పిల్లల పేరుతో నిధులు స్వాహా వార్తకు ఫోటోలు తీశా. ఒకే మంచం పైన కొందరు, దానికి కింద ఊయల కట్టి మరికొందరు బాలలను పడుకోబెట్టిన చిత్రాలు పాఠక హృదయాలను కదిలించాయి. బాలలకు సాయం చేసేందుకు ఎందరెందరో ముందుకు వచ్చారు. ఇదంతా నీ ఫోటోల వల్లేనని అప్పటి కలెక్టర్ ప్రశంసించిన సందర్భం ఇప్పటికీ నాకు స్ఫూర్తినిస్తూనే ఉంటుంది.

అక్కడ వర్షపు జడి... ఇక్కడ నేలంతా పొడి

శ్రీకాకుళం జిల్లా ఎల్ఎన్ఎఫ్ఎటు మండలంలోనిదీ దృశ్యం చిత్రం: వై.శ్రీనివాసరావు, శ్రీకాకుళం

ప్రజలే పాత్రికేయులు

పౌరపాత్రికేయం (సిటిజన్ జర్నలిజం).... దృశ్యమాధ్యమం (టెలివిజన్ మీడియా)లో కొత్త విప్లవం. వృత్తి నిపుణులకు బదులుగా పౌరసమాజం నుంచి నేరుగా సమాచారాన్ని అందుకునే ప్రక్రియ ఇది. ఇటీవలి కాలంలో బాగా ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చింది. విదేశాల్లోనే కాదు. మన దేశంలోనూ వివిధ ప్రసార మాధ్యమాలు ఈ విధానం ద్వారా సమాచార వ్యాప్తి చేస్తున్నాయి. స్వచ్ఛందంగా ప్రజలే ముందుకొచ్చి అందిస్తున్న ఈ సమాచారంలో నిజానిజాలు ఉంటున్నాయా? వ్యక్తిగత రాగద్వేషాలకు అతీతంగా వ్యవహరిస్తున్నారా? ఆకతాయితనంతో మసిపూసి మారేడుకాయ చేస్తున్నారా? ఏది నమ్మాలి? ఏది నమ్మకూడదు? కథనం ప్రసారం చేసే ప్రతి సందర్భంలోనూ నిర్వాహకులకు ఇదో పెద్ద సవాల్ గా మారుతోంది.

తొట్టతొలిగా..

సరిగ్గా రెండేళ్లనాడు... 2005 జూలై 7న లండన్ లో వేర్వేరు ప్రాంతాల్లో బాంబు పేలుళ్లు సంభవించాయి. బ్రిటన్ వార్తా సంస్థలన్నీ తమ విలేఖరులను సంఘటన స్థలానికి పంపాయి. మొట్టమొదట సమాచారాన్ని అందించింది మాత్రం వీరెవరూ కాదు. సంఘటనను ప్రత్యక్షంగా వీక్షించినవారు, బాధితులు నేరుగా టెలివిజన్ ఛానళ్లతో మాట్లాడి పరిస్థితి తీవ్రతను కళ్లకు కట్టారు. వీరి ద్వారా సంఘటన ముగిసిన కొన్ని గంటల్లోనే బీబీసీ, స్పె, న్యూస్, ఐటీఎన్ తదితర మీడియా సంస్థలకు సమాచారం విస్తృతంగా చేరింది. మొబైల్ ఫోన్ కెమెరాల

ద్వారా ఫోటోలు తీసి పంపారు. వీడియో ఫోన్ లతో తమ అనుభవాలను వివరించారు. ఆయా ఫోటోలను వెబ్ కు ఆప్లోడ్ చేశారు. బ్లాగర్స్ ద్వారా ప్రపంచానికంతా ఈ సమాచారం చేరింది. ప్రమాదం నుంచి బయట పడ్డ వారి అనుభవాలు వి(క)న్న ప్రేక్షకుల కళ్లు చెమర్చాయి. మీడియా రంగంలోనే ఇదో మైలురాయిగా వార్తాసంస్థలు పేర్కొన్నాయి.

ఆరు గంటల వ్యవధిలో బీబీసీకి దాదాపు వెయ్యి ఫోటోలు, అంతగా అనుభవం లేని వారు పంపిన (అమెచ్యూర్) 20 వీడియో చిత్రాలు, నాలుగు వేల టెక్స్ట్ మెసేజ్ లు, 20 వేల ఈ-మెయిల్స్ అందాయి. 'ప్రజాస్పందన అనూహ్యంగా ఉంది. అనేక మంది స్వచ్ఛందంగా ముందుకొచ్చి హృదయ విదారక స్థితిని వివరించగలిగారు...' అంటూ బీబీసీ గ్లోబల్ న్యూస్ ఆపరేషన్స్ అధిపతి రిచర్డ్ శాంబ్రూక్

స్పందించారు. మరుసటి రోజు ఈ క్లిప్పింగులను క్రోడీకరించి ప్రసారం చేసిన కార్యక్రమం బీబీసీ చరిత్రలోనే అద్భుత ప్రయోగంగా నిలిచి పోయిందని ఆయన ప్రకటించటం ఈ కార్యక్రమ స్థాయిని చెప్పకనే చెబుతోంది.

అంతకు ముందు ఇంత పెద్ద ఎత్తున ప్రజలు స్పందించిన దాఖలాలు లేవు. విలేఖరులు సమాచార సేకరణకు మల్లగుల్లాలు పడుతున్న తరుణంలో ప్రత్యక్ష సాక్షుల అనుభవాలు కథనాలకు బలం చేకూర్చాయి. సంప్రదాయ వార్తాప్రసార సంస్థలకు, ప్రజలకు మధ్య 'బంధం' ముడిపడింది అప్పుడే. 'పౌరపాత్రికేయం' వైశిష్ట్యాన్ని, ప్రయోజనాన్ని బ్రిటన్ గుర్తించి ప్రాధాన్యం ఇవ్వటం ప్రారంభించింది. సమాచారం అందించే వ్యక్తుల నేపథ్యాన్ని, కథనాల్లో కచ్చితత్వాన్ని పరిశీలించుకోవాలని ఈ రంగంలో వారికి సూచించింది.

చూసింది చెబితే చాలు

అంతకు ముందు... డిసెంబరు 2004లో సునామీ దుర్ఘటన సంభవించినప్పుడు థాయ్ లాండ్, ఇండోనేషియా, శ్రీలంక ప్రాంతంలో పర్యటకులు స్వీయ అనుభవాలను వీడియో ఫుటేజీలుగా పంపారు. ఎక్కువ మంది వీటిని వినియోగించుకునేందుకు వీలుగా బ్లాగ్ లో ఉంచారు. (డబ్ల్యుడబ్ల్యుడబ్ల్యు. ఫ్లికర్. కామ్) దాదాపు అన్ని వార్తా సంస్థలు ఈ దృశ్యాల (విజువల్స్)ను వినియోగించుకున్నాయి. అప్పట్లో బీబీసీ ఒక ప్రకటన చేసింది. 'మేము పరిస్థితిని విశ్లేషించమని కోరటం లేదు. మీ కళ్లెదుట ఏం జరుగుతోందో అది చెబితే

కొన్ని విశేషాలు

పత్రికారంగం లేఖలు, టెలిఫోన్ ద్వారా స్పందనలు రాబట్టేది. రేడియో, టీవీలు ఫోన్-ఇన్ కు ప్రాధాన్యం ఇచ్చేవి. 1990లో వెబ్ ప్రాచుర్యం పెరిగాక పౌర పాత్రికేయం వైపు దృష్టి మళ్లింది. రెండువేల సంవత్సరం తొలినాళ్లలో దక్షిణ కొరియా వెబ్ సైట్ ఓమీ డాట్ కామ్ 'ప్రతి పౌరుడూ పాత్రికేయుడే' అన్న నినాదంతో సమాచార సేకరణలో భాగస్వాములు కావాల్సిందిగా ప్రజలకు పిలుపు ఇచ్చింది. 50 మంది వృత్తి నిపుణులతో పనిచేసే ఈ సంస్థ దాదాపు 41 వేల మంది పౌరపాత్రికేయులకు అవకాశమిచ్చింది. రోజు వారీ అందే 200లకు పైగా కథనాలను తగిన రీతిలో సంస్కరించి సైట్ లో ఉంచుతుంది. ఆరేళ్లలో కొరియా సమాజంలో మార్పునకు తాము దోహదకారి అయ్యామని సంస్థ ప్రకటించింది.

ప్రజా భాగస్వామ్యాన్ని ప్రోత్సహించే మరోసైట్ ఐటాక్ న్యూస్ డాట్ కామ్. బ్రేకింగ్ న్యూస్ ఇవ్వటమే కాదు. సమకాలీన అంశాలపై స్పందన కోరుతోంది. పౌర పాత్రికేయానికి, బ్లాగింగ్ కు నడుమ తేడాను స్పష్టం చేయటమే తమ ఉద్దేశమని ఈ సంస్థ ప్రకటించింది. పాఠకులు తమకు తోచింది చెప్పటం బ్లాగ్ ఉద్దేశమైతే, పౌరపాత్రికేయంలో విశ్వసనీయత, కచ్చితత్వం ఉంటుందని స్పష్టం చేయటం విశేషం.

పౌరపాత్రికేయంలో ఫోటోగ్రాఫర్లకు మాత్రమే ఉద్దేశించిన సైట్ స్కూప్ డాట్ కామ్. అంతగా అనుభవం లేని వారు తీసిన ఫోటోలను ఈ సంస్థ తీసుకుని పత్రికలకు అమ్ముతుంది. సభ్యులకు కొంత మొత్తం అందచేస్తుంది.

పౌరపాత్రికేయులకు బీబీసీ ఒక్కపైసా కూడా చెల్లించదు.

చాలు...' అని పిలుపు ఇచ్చి ప్రజల నుంచి సానుకూల స్పందన రాబట్టగలిగింది.

అక్టోబరు 2005లో భారత్, పాక్ లలో భూకంపం సంభవించిన తరుణంలో పౌరపాత్రికేయులు విశేష చొరవ చూపారు. జర్నలిస్టులు, సహాయక బృందాలవారు సంఘటన స్థలానికి చేరటానికి ఇబ్బంది పడ్డారు. అదే సమయంలో ఈ-మెయిళ్లు టెక్స్ట్ ల ద్వారా బీబీసీకి అందిన సమాచారం ప్రమాద తీవ్రతను అంచనా వేయగలిగేలా చేసింది.

ప్రత్యామ్నాయమా?

సంప్రదాయ జర్నలిజానికి నిజంగా ఇది ప్రత్యామ్నాయమా అన్న అంశంపై చర్చ సాగుతోంది. గత ఏడాది దోహాలో నిర్వహించిన ప్రపంచ సంపాదకుల సదస్సు (వరల్డ్ ఎడిటర్స్ ఫోరం)లో పౌర పాత్రికేయంపై వాద సంవాదాలు చోటుచేసుకున్నాయి. పౌర పాత్రికేయం, బ్లాగ్ లలో విశ్వసనీయత సందే

హాస్పదమేనని, ఎక్కువ కాలం ఇది కొనసాగదని సదస్సుకు సమన్వయకర్తగా వ్యవహరించిన బెట్రాండు పెక్యూరీ అభిప్రాయపడ్డారు. 'ఇది జర్నలిజంలో ఒక చిన్న భాగం... పిపీ లికం లాంటిదని చెప్పవచ్చు' అన్నారు.

'దీనికి పరిమితులున్నాయి. అన్ని సందర్భాల్లోనూ పౌర పాత్రికేయులు వార్తలివ్వటం సాధ్యం కాకపోవచ్చు. సంఘటన చోటు చేసుకున్న చోట... ఆ వ్యక్తి ఉన్నప్పుడు మాత్రమే సమాచారాన్ని చేరవేయటం సాధ్యం అవుతుంది' గేబోనీ అనే మరో సంపాదకుడు చెప్పారు.

స్వీయ నియంత్రణ అవసరం

పౌర పాత్రికేయం ప్రయోజనాలు అధికంగా ఉన్నా, వస్తున్న సమాచారాన్ని నిర్ధరించుకోవటం ప్రసార మాధ్యమాలకు నిజంగా సవాలుగా మారుతోంది. సమాచారంలో విశ్వసనీయత సందేహాస్పదమవుతోంది. సరైన శిక్షణ, తగిన నైపుణ్యం లేని వ్యక్తులు విలేఖరి అవ

తారమెత్తుతారు. తమకు తోచిన సమాచారాన్ని పంపటంతో కచ్చితత్వం తేల్చుకోవటానికి వార్తాసంస్థలు మల్లగుల్లాలు పడాల్సి వస్తోంది. 'సంపాదక' ప్రమాణాలకు విరుద్ధంగా ఉన్న సమాచారం, నిర్ణయ లోపాలు పరువునష్టం దావాలకు కారణమవుతున్నాయి. చట్టపరమైన చర్యలకూ ఆస్కారం ఉంది. ఈ ఇబ్బందులను గమనంలో ఉంచుకుని సమాచార ప్రసారానికి ముందు తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకోవాల్సి ఉందని నిపుణులు సూచిస్తున్నారు. ప్రసార మాధ్యమాలు స్వీయ నియంత్రణ ద్వారానే సమస్యలను పరిష్కరించాలనే అభిప్రాయం వ్యక్తమవుతోంది.

పౌరపాత్రికేయుల్ని సమర్థంగా వినియోగించుకోగలిగిన నాడు వార్తాసంస్థలు ప్రజలకు మరింత చేరువవుతాయనటంలో సందేహంలేదు.

- సి.పార్థసారథి, ఆర్ఎంసీసీ

98489 92065

వడపోత తప్పదు

నిక్ గౌయింగ్ బీబీసీ న్యూస్ ప్రెజెంటర్ గా ప్రసిద్ధుడు. మూడు దశాబ్దాల అనుభవం ఉంది. 9/11 దుర్ఘటన, డయానా మరణం వంటి అంశాలను ప్రతిష్ఠాత్మకంగా కవర్ చేశాడన్న పేరుంది. విదేశీ వ్యవహారాలు, దౌత్య సంబంధాల విలేఖరిగా పనిచేసిన అనుభవం వృత్తిలో రాణించేందుకు దోహదం చేస్తోంది. 'సిటిజన్ జర్నలిజం'పై ఆయన ఇటీవల ముంబయిలోని ఒక ఆంగ్లపత్రికలో తన అభిప్రాయాన్ని వెల్లడించారు.

ప్రశ్న: హార్వర్డ్ లో మీరొక పేపరు సమర్పించారు. సంక్షోభవేళ మీడియా పాత్ర... దీని లోతుపాతుల గురించి వివరిస్తారా?

జవాబు: సంప్రదాయ మీడియా గురించి ప్రస్తావన కాదు ఇది. సాంకేతికత కొత్త రూపాన్ని సంతరించుకుంది. మాధ్యమం ప్రవేశించని చోట ఆయా అంశాలకు సాక్షిభూతంగా నిలిచి వాటిని నమోదు (రికార్డు) చేస్తోంది. ఆ తర్వాత ఆ సమాచారం విస్తరిస్తోంది. నాకూ, మీకే కాదు... ప్రపంచంలో అన్ని వార్తా సంస్థలకూ అది అందుబాటులోకి వస్తోంది.

ప్ర: మీరు పౌర పాత్రికేయుల గురించి మాట్లాడుతున్నారా?

జ: నాకు ఆ పేరుతో పిలవటం ఇష్టం లేదు. వారు వినియోగదారులు... సమాచార ఉత్పత్తిదారులు మాత్రమే. పాత్రికేయులుగా ఈ రంగంలో ఉన్న మనమే మధ్యవర్తిత్వం వహించి కావలిదారు (గేట్ కీపర్) పాత్ర పోషించాలి. అందిన సమాచారాన్ని వడపోయాలి. సంక్షోభ సమయంలో ఇటువంటి అంశాలను తమకు అనుకూలంగా మార్చుకునే ప్రబుద్ధులూ ఉంటారు.

ముంబయ్ రైళ్లలో బాంబులు పేలిన సందర్భాన్నే తీసుకుందాం. మొబైల్ ఫోన్ల నుంచి చిత్రాలు (ఫుటేజి) విపరీతంగా అందాయి. 'మేము అది చూశాం... ఇది చూశాం. కావాలంటే ఈ విజువల్స్ చూడండి' అంటూ ఫోన్ల మీద ఫోన్లు. రేడియో స్టేషన్లు,

వార్తాసంస్థలు మారుమోగిపోయాయి. ముంబయి లాంటి నగరంలో ప్రయాణ సమయం చాలా ఎక్కువ. నిర్ణయం తీసుకునే సమయం ఉండదు.

రెండేళ్ల క్రితం జులై 7న లండన్ బాంబు పేలుళ్లప్పుడు... ప్రభుత్వం కంటే ప్రజల నుంచి అందిన సమాచారమే ఎక్కువ. అది దౌర్జన్యకారుల ఆగడంగా ప్రకటించి ప్రభుత్వం మిన్నకుంది. వాస్తవం ప్రజల నుంచే వచ్చింది. పాత్రికేయుల నుంచి కాదు. బాంబులు ప్రయోగించారని, కొందరు వ్యక్తులు చనిపోయారని ప్రజలే సమాచారం అందించారు.

ప్ర: దీనిపై మీ అభిప్రాయం ఏమిటి?

జ: నిజంగా అద్భుతం. వ్యక్తులను, వ్యవస్థలను సక్రమంగా వినియోగించుకోవటం ద్వారా సంప్రదాయ మీడియాకు సాన పెట్టేందుకు ఇది ఉపయోగపడుతుంది. ముఖ్యంగా సంక్షోభ సమయంలో. రెండు నెలల క్రితం వర్షీనియాలో కాల్పుల వేళ అక్కడేం జరుగుతోందో తెలపాలని పుంఖానుపుంఖాలుగా ఈ-మెయిల్స్ వచ్చాయి. అప్పటికప్పుడు ఆ ప్రాంతం వాళ్లతోనే మాట్లాడించి వరుసగా రెండుసార్లు ఓ కొరియన్ కాల్పులు జరిపిన విషయాన్ని ప్రకటించాం. అదీ అధికారుల కంటే ముందుగానే. ఈ సమాచారం యూనివర్సిటీలో ఉన్న విద్యార్థుల నుంచో, అక్కడున్న అధికారుల నుంచో వచ్చింది కాదు. ఆ సమయంలో వాళ్లు సమాచారం అందించే పరిస్థితిలో లేరు. పరిసరాల్లో ఉన్న వ్యక్తులే సమాచారం పంపారు.

ప్ర: ఈ పరిస్థితుల్లో సమాజం, మీడియా కలసి పనిచేస్తే మంచిదని మీకు అనిపించటం లేదా?

జ: ఈ అంశంపై విలువైన అభిప్రాయాన్ని ప్రకటించలేను. అది మంచిదో, చెడ్డదో చెప్పలేను. సాంకేతిక విప్లవం కారణంగా ఎదురైన తప్పనిసరి పరిణామమని మాత్రం చెప్పగలను.

కళ్లముందే నలుగురు...

- పి.వాసు, ఫోటోగ్రాఫర్,
ఖమ్మం

తొలుత ఖమ్మం పరిణామాలు దృశ్యకరించా. ఫోన్ రావడంతో ముదిగొండ చేరా. మారణకాండ తర్వాతి పరిస్థితికి సాక్షిగా నిలిచా. కనిపించిన ప్రతి దృశ్యాన్నీ చిత్రీకరించా. నలుగురు నా కళ్లముందే చనిపోయారు. ఆసుపత్రిలో క్షతగాత్రులు, కలెక్టరేట్ వద్ద మృతదేహాలతో ధర్నా, రాష్ట్ర నాయకుల ఫోటోలు ఎన్నో తీశా. భట్టి విక్రమార్క కారుపై దాడి ఫోటోలు మనకు పెద్ద స్కోరు.

గ్రామాలకు వెళ్లి...

- అబ్దుల్ రజాక్,
కూసుమంచి

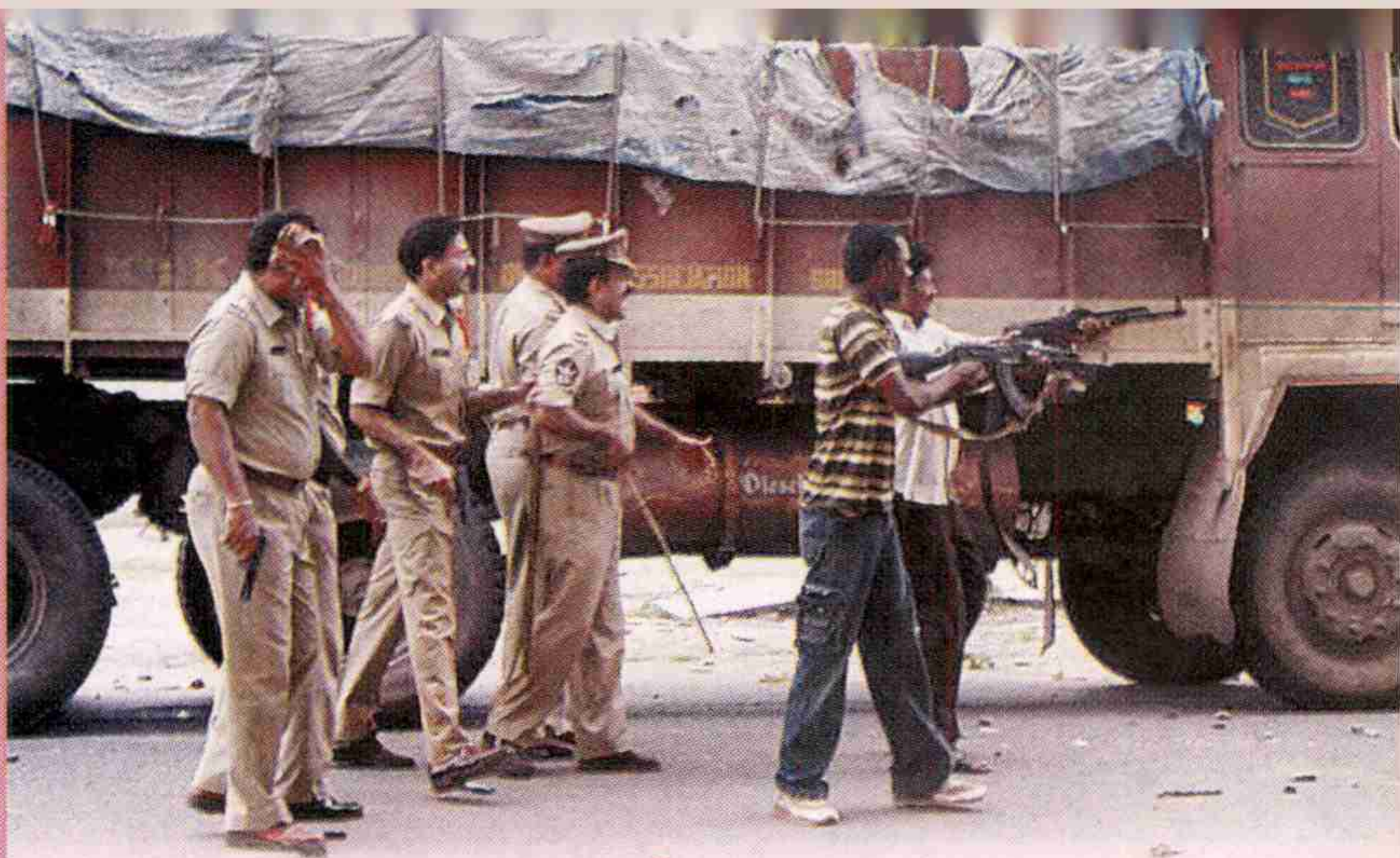
మనకు ఫోటోలు తీసే అబ్దుల్ సలాంను వెంట తీసుకెళ్లా. మారణకాండ అనంతర ఫోటోలు తీయించా. దిగొండ, మేడపల్లి, చిరుమర్రి, వెంకటాపురం గ్రామాలకు వెళ్లి బాధిత కుటుంబాలను కలసి ఫోటోలు, సమాచారం సేకరించా. సమాచార సేకరణలో మన బృందానికి తలలో నాలుకలా మెలిగా.

ఇదే తొలిసారి

- జి.ప్రశాంత్, ఫోటోగ్రాఫర్,
ఖమ్మం

ఖమ్మంలో లారీఛార్జి ఫోటోలు తీసి ముదిగొండ వెళ్లా. కాల్పులు చూడటం తొలిసారి. రాళ్లు దూసుకొచ్చాయి. చకచకా రెండు నిమిషాల్లో దృశ్యాలను కెమెరాలో బంధించా. తర్వాత గాయపడ్డ, మృతుల ఫోటోలు తీశా. కవరేజీలో ఈనాడు, ఈటీవీ ప్రత్యేకతను ఎంతో మంది అభినందించారు.

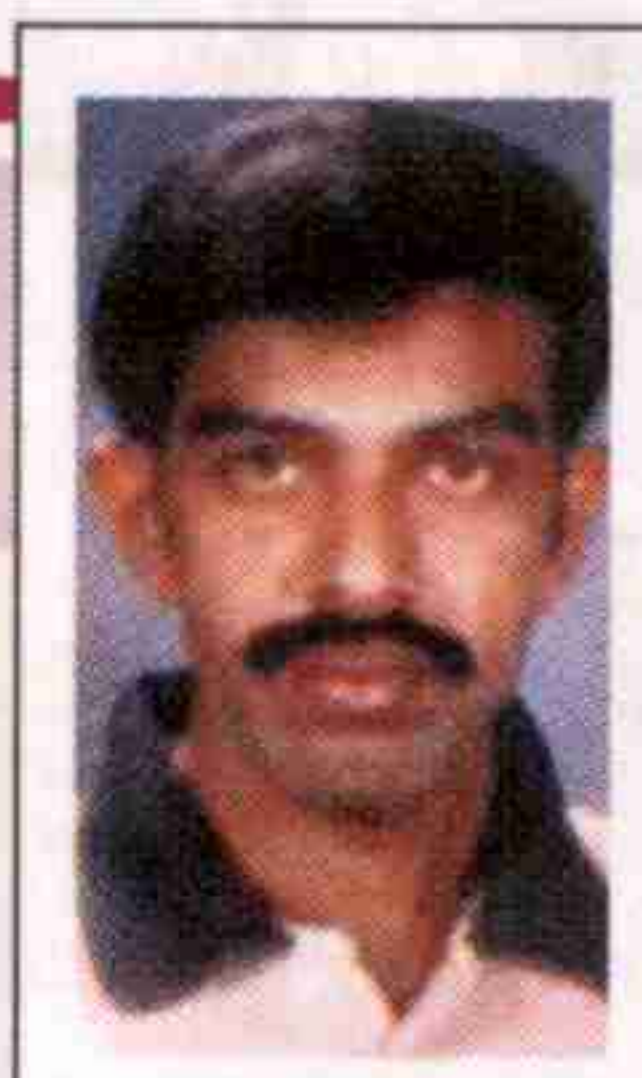
పోలీస్ ఏకే 47.... 60 రౌండ్లు పేలి ఆరు ప్రాణాల్ని బలిగొంటే... జర్నలిస్టు కెమెరా... ఒకే ఒక్క 'వెలుగై' ఖాకీ అరాచకాన్ని బట్టబయలు చేసింది. ఈనాడు... నిప్పక్కరమైంది. ఈటీవీ రక్తాశ్రులు కురిసింది.

ఖమ్మం

జూలై 27, 2007, శనివారం నాడు... భూపోరాటాలు చేస్తున్న వామపక్షాల బంద్ పిలుపుతో ఉద్రిక్తం. ప్రదర్శనలు, దాడులు, విధ్వంసం, లారీఛార్జి... అంతలో ఒక సంఘటన. జిల్లా అదనపు పోలీసు అధికారి వాహనం అక్కడకు దూసుకొచ్చింది. అంత వేగంగా మహిళా కానిస్టేబుల్లను ఎక్కించుకుంది. హడావిడిగా ముదిగొండవైపు దౌడు తీసింది.

ముదిగొండ

పోలీసులు, వామపక్షాల మోహరింపు. యుద్ధ వాతావరణం. కార్యకర్తల హోరు. పోలీసులు, ఆందోళనకారుల తోపులాట, రాళ్లదాడి, లారీ ఛార్జి... అంతలోనే ఏ హెచ్చరి

పాదల్లో దాగి

జూలై 28... శనివారం మధ్యాహ్నం. ఖమ్మం పట్టణమంతా ఉద్రిక్త పరిస్థితి. ఆర్డీవో కార్యాలయంపై దాడి చేసిన సీపీఎం కార్యకర్తలపై పోలీసులు లారీఛార్జి చేశారు. కనిపించిన వారి నల్లా తరిమి తరిమి కొట్టారు. మహిళల పైనా పోలీసుల లారీ పడింది. ఒక మహిళ తల పగిలింది. బాధతో ఆమె ఆర్తనాదాలు చేస్తోంది. అయినా పోలీసులు పట్టించుకోలేదు. ఇదంతా చిత్రీకరించి టేప్ ను స్టాఫ్ రిపోర్టర్ రవికి అందించి, తర్వాతి పరిణామాల కోసం అక్కడే వేచి చూస్తున్నా. అదే సమయంలో హడావిడిగా అక్కడికి వచ్చిన ఖమ్మం అదనపు జిల్లా పోలీసు అధికారి రమేష్ అంతే వేగంగా ఓ మహిళా కానిస్టేబుల్ ను వెంట తీసుకుని ముదిగొండ వైపు వెళ్లడాన్ని గమనించా. ఏదో జరగనుందని శంకించా. ఈటీవీ ఖమ్మం కంట్రీబ్యూటర్ రాం నరేష్, ఈనాడు స్టాఫ్ ఫోటోగ్రాఫర్ పి.వాసులను కలుపుకొని ముదిగొండ చేరుకున్నాం. అప్పటికే అక్కడ సీపీఎం కార్యకర్తలు, పోలీసుల మధ్య ఘర్షణ మొదలైంది. పరిస్థితి గమనించి వెంటనే ఓ మేడపైకి ఎక్కా. అక్కడి నుంచి మరో మేడపైకి చేరుకుని, అక్కడా సురక్షితంగా లేదని గుర్తించి పక్కనే ఉన్న చెట్టు పైకెక్కి కొమ్మల్లో దాక్కున్నా. అప్పుడే పోలీసుల కాల్పులు మొదలయ్యాయి. ఆ చెట్టుకిందే పోగు చేసిన రాళ్లను పోలీసులపైకి విసిరేందుకు

వీరులు

కలూ లేని పోలీసు కాల్పులు. గాల్లో కలిసిన ప్రాణాలు.. చెదిరిన జనం... విరిగిన కలలు... పగిలిన తలలు

మనవాళ్లు

ఖమ్మం పోలీసులు ఆదరాబాదరా ముదిగొండ వైపునకు బయలుదేరినపుడే.. ఏదో జరిగిందని ఊహించారు. ఏంటది? ముదిగొండలో గొడవా?! అర్థం అయ్యా కాని సందర్భం. వెంటనే ఈనాడు-ఈటీవీ సైన్యం సర్వం అప్రమత్తం. ముదిగొండ పయనం. అక్కడ... పోలీసు కాల్పులు, రక్తమోడే శరీరాలు, ఆర్తనాదాలు, గాయాలు, శవాలు... భయోత్పాతం... రోడ్డుపై పడుతూ లేస్తూ... భవనాలు ఎక్కి, చెట్టు పాదల్లో దాగి... మొండి ధైర్యంతో విధి నిర్వహణ. అది తప్ప మరో దృష్టి లేని తృప్తి. ఆవేదనలు, ఆక్రోశాలు, డిమాండ్లు... వార్తలు, దృశ్యాల ప్రచురణలో మన 'ముద్ర' ప్రస్ఫుటం. చారిత్రాత్మక సంఘటన కవరేజీలో సాటిలేనివి ఈటీవీ, ఈనాడు. యుద్ధవీరుల అనుభవాలు...

ప్రత్యక్ష చిత్రీకరణ

కొందరు కార్యకర్తలు ఉద్యుక్తులయ్యారు. అలా చేస్తే పోలీసుల దృష్టి తమవైపు కూడా పడుతుందనీ, నేరుగా కాల్పులు జరుపుతారనీ చెప్పి వారించా. వారు శాంతించారు.

ఓ వైపు రాళ్లు విసురుతున్న కార్యకర్తలు, మరోవైపు నేరుగా కాల్పులు జరుపుతున్న పోలీసులు... హాహాకారాలు, ఆర్తనాదాలు... ఇలా అన్ని ఘటనలనూ ఏక కాలంలో ఘాట్ చేశా. అన్నీ ఈటీవీకి ప్రత్యేకమే. తుపాకులకు అభిముఖంగా దృశ్య చిత్రీకరణ జరిపా. ఆ సమయంలో అసలు ఏం జరుగుతోందో కూడా నాకు తెలియలేదు. దృష్టంతా విధి నిర్వహణ మీదే. అరగంటకు పైగా పోలీసుల కాల్పులు కొనసాగుతూనే ఉన్నాయి. అత్యంత భయానక పరిస్థితుల్లో నలుగురు నేలకొరిగారు. విషమిస్తున్న పరిస్థితిని గమనించా. మృతదేహాలను రహదారిపైకి తరలించి పోలీసులను శాంతింప చేయవచ్చని సీపీఎం కార్యకర్తలకు సూచించా. విషయాన్ని అర్థం చేసుకున్న పార్టీ కార్యకర్తలు... నా సూచనను అమలు చేశారు. ఆశించినట్లుగానే కాల్పులు ఆగిపోయాయి. కాల్పుల్లో దాదాపు 16 మంది గాయపడ్డారు. వారిని ఆసుపత్రికి తరలించడంలోనూ నా వంతు పాత్ర నిర్వహించా. అన్ని ఛానళ్ల కంటే ముందు పోలీసు కాల్పులు, అనంతర దృశ్యాలు ఇచ్చి ఈటీవీని మేటిగా నిలపడంతో నా కష్టం ఫలించింది.

- ఎం.రామారావు, ఈటీవీ స్టాఫ్ కెమెరామన్

ఇది బృంద విజయం

- రవికుమార్

ఈటీవీ జిల్లా విలేఖరి

ఇది బృంద విజయం. సమన్వయంతో సంఘటితంగా పనిచేశాం. సమన్వయ బాధ్యత నాది. సంఘటన స్థలం నుంచి నిరంతరం తాజా కబుర్లు, దృశ్యాలు అందించాం. వీడియో క్యాసెట్లను ట్రాన్స్మిట్ చేశా. అవసరం గుర్తెరిగి ముదిగొండ చేరి పరిస్థితి సమీక్షించా. పరిణామాలను గమనించా. ఈటీవీకి నిరంతర స్క్రోలింగ్ పంపించా. సంఘటన వివరాలు, ప్రజా స్పందన సేకరించి, పరిపూర్ణ సమాచారం ఇచ్చా. సహచరులు, గ్రామీణ విలేఖరుల సహకారంతో ఈటీవీ ప్రత్యేకత నిలుపుకొంది. ఈ కవరేజీ జన హృదయంలో చిరస్థాయిగా నిలిచిపోతుంది.

అంతా

అప్రమత్తం

-కుర్రి నాగేశ్వరరావు, ముదిగొండ

మన వాళ్ల ధైర్య స్వైర్యాలకు తొలి సాక్షిని నేనే. గ్రామంలో ఉద్రిక్త పరిస్థితి గమనించి అందర్నీ అప్రమత్తం చేశా. జాగ్రత్తకోసం తోటి విలేఖరి మిత్రుడిని, ఫోటోగ్రాఫర్ను ముందుగా పిలిపించుకున్నా. సంఘటన పెద్దదవడంతో అందరూ వచ్చారు. పని విభజించుకున్నాం. బాధిత కుటుంబాలను కలసి మానవీయాలు సేకరించా. మన బృందాలకు కావాల్సిన సమాచారం అందించా. మంచి కవరేజీకి అపూర్వ అవకాశం దొరికింది.

క్షతగ్రాతుల తరలింపు

-వై.రామ్ నరేష్, ఖమ్మం

ముదిగొండలో గొడవ ఊహించా. టీవీ కెమెరామన్తో ద్విచక్రవాహనంపై దూసుకుపోయా. అందర్నీ అప్రమత్తం చేశా. పరిణామాలకు తగ్గట్టు స్పందించా. ఈటీవీకి ఫోన్ఇన్లు ఇచ్చా. వీడియో కెమెరా కర్తవ్య నిర్వహణలో ప్రతిక్షణం తోడుగా నీడగా నిలిచా. క్షతగ్రాతుల తరలింపునకు వాహనం పంపమని అధికారులను ఒత్తిడి చేశాం. రెండ్రోజులు పడ్డకష్టం జనం స్పందనతో మరిచిపోయా.

సత్యం వద... ఇది పత్రిక లక్షణం.

పత్రికంటే కోటి గొంతుల ఒక్కమాట. శత కోటి జనులు నడిచే మేలు బాట. చరిత్ర గతులు మార్చే అక్షరాల ఆట.

విలేఖర్... నీవు నిస్సహాయుడివి కాదు. నీ వెనక అనంత కోటి అక్షర సమూహాలున్నాయి. కదలి వచ్చే ఆప్తజనం, రక్షక కవచంలా సంస్థ ఉంది. దాడులు కేవలం నిస్సహాయుల తంత్రం. కుయత్తం. ఇవిగో అనుభవాలు చెప్పున్నాయి.

ధైర్య సాహసే... సంచలనం

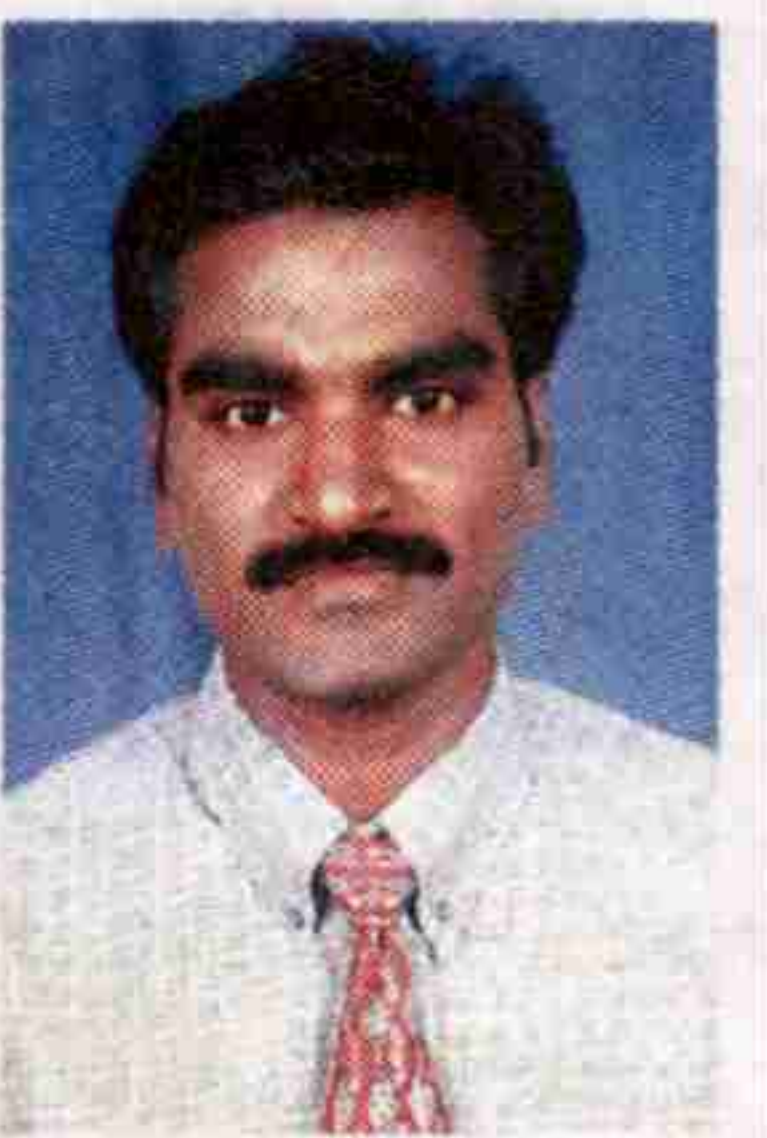
మల్లికార్జునరెడ్డి
రాయచోటి,
కడప

రాయచోటి మండలం. పెమ్మాడపల్లి దళితవాడ. ఇందిరమ్మ గృహల ప్రారంభ కార్యక్రమం. మాజీ ఎమ్మెల్యే నారాయణరెడ్డి వచ్చారు. మర్యాదలే మర్యాదలు. గ్రామ ఉప సర్పంచి బసవయ్య ఎమ్మెల్యే చెప్పల్ని కాళ్ల నుంచి స్వయంగా తీశారు. వెళ్లేప్పుడు తెచ్చి తొడిగాడు. ఈ దృశ్యాలను గమనించా. సంచలన ఫోటో. వెంటనే కెమెరాలో బంధించా. ఇతర పత్రికల విలేఖరులున్నా వాటి ప్రాధాన్యం గుర్తించలేదు. ఫోటోలు ఈనాడులో వచ్చాయి. ఇంకే ముంది. ఉదయం నుంచీ బెదిరింపు ఫోన్లు. పత్రికలో వచ్చిన ఫోటోల్లో రాయచోటి మండలాధ్యక్షుడు పోలు సుబ్బారెడ్డి ఉన్నారు. ఆయన చంపుతానని బెదిరించారు. స్వయంగా నాపై చేయి చేసుకున్నాడు. అధైర్యపడలేదు. ఈ వ్యవహారాన్ని యూనిట్ మేనేజరు, జిల్లా విలేఖరి, డెస్క్, డివిజన్ సారథుల దృష్టికి తీసుకుపోయా. పోలీసు స్టేషన్లో కేసు పెట్టా. రెండో రోజు సుబ్బారెడ్డి అనుచరులు నాపై దాడికి పాల్పడ్డారు. స్వల్ప గాయాలయ్యాయి. తేరుకుని కడప కార్యాలయానికి వెళ్లా. మేనేజరు వెన్నంటి కలెక్టరు వద్దకు తీసుకెళ్లారు. సుబ్బారెడ్డిపై చర్యలు తీసుకోవాలంటూ ఫిర్యాదు చేశాం. ఈ లోగా సుబ్బారెడ్డి ఎస్సీ, ఎస్టీ వేధింపుల నిరోధక చట్టం కింద కేసు పెట్టారు. దీంతో పక్కరోజు విలేఖరుల సంఘాల ప్రతినిధులు రాయచోటికి తరలి వచ్చారు. విలేఖరులు భారీ ర్యాలీ, ధర్నా నిర్వహించారు. పోలీసు నిర్లక్ష్యం, పక్షపాత వైఖరిని ఎండగట్టారు. చేసేదిలేక పోలీసులు కేసు ఎత్తివేశారు. సుబ్బారెడ్డి, అతని అనుచరులను అరెస్టు చేశారు. ఈ ఘటన నాలో ఆత్మస్థైర్యాన్ని పెంచింది. 15 నెలల కిందటే విలేఖరిగా అడుగుపెట్టిన నాలో పత్రికపై అభిమానం రెట్టింపు అయింది.

వీరు

మంత్రి కొడుకైతేనేం?

సీహెచ్ మురళీకృష్ణ
రాజమండ్రి,
తూర్పుగోదావరి

రాజమండ్రిలో థియేటరుపై మంత్రి కొడుకు దాడి. ఫోటోలు తీస్తున్నా. మంత్రి తనయుడు, భార్య నా దగ్గరకు పరుగెత్తుకు వచ్చారు. కెమెరా లాక్కున్నారు. దాడి చేశారు. అక్కడే ఉన్న ఓ పోలీసు అధికారి నన్ను కాపాడారు. విషయాన్ని జిల్లా విలేఖరికి, డెస్క్, సారథికి తెలిపా. యూనిట్ సారథి, స్టాఫర్ వచ్చారు. పోలీసులకు ఫిర్యాదు ఇప్పించారు. ఆసుపత్రికి తీసుకువెళ్లి వైద్యం చేయించారు. వెంటే ఉన్నారు. మంత్రి కుటుంబంపై కేసు పెట్టాం. ఫిర్యాదు ఉపసంహరించుకోవాలని పోలీసులు ఒత్తిడి తెచ్చారు. నిరాకరించాను. స్థానిక పాత్రికేయులూ మద్దతు తెలిపారు. నిరసనలు, వినతిపత్రాల అందజేత ఆరంభమైంది. కేసు పెట్టింది గ్రామీణ విలేఖరే

కదా అనుకున్న పోలీసులు సంస్థ అండగా గట్టిగా నిలవడంతో తగ్గారు. వారి తీరు మారింది. కాళ్లబేరానికి వచ్చారు. నాకు ధైర్యం ఉప్పొంగింది. పోలీసుల వ్యవహార సరళిపై నేనే 'నిందితులకు రాచ మర్యాదలు... బాధితులకు పడిగాపులు' కథనం రాశా. దీంతో పోలీసులు సర్దుకోక తప్పలేదు. నిందితులను అరెస్టు చేశారు. మంత్రి జక్కంపూడి సతీమణిని మినహాయించారు. ఆమె బహిరంగంగా ఓ సమావేశంలో అధికారుల సమక్షంలో ప్రసంగించారు. ఆ దృశ్యం తీసి 'మంత్రిగారి భార్య పోలీసులకు కనిపించలేదు' అనే కథ నాన్ని మరో సహచరుడు అందించాడు. మంత్రి జక్కంపూడి గాభరాపడ్డారు. లాభం లేదనుకుని బేషరతుగా బహిరంగ క్షమాపణ చెప్పారు.

అండా దండా... జనం

జూన్ 1, 2007.

ఆ రోజు... మండల సర్వ సభ్య సమావేశం. వేదికపై మండలాధ్యక్షురాలి భర్త. ఆయన మార్కెట్ కమిటీ చైర్మన్ కూడా. అతని సోదరుడు... ఎదురుగా సర్పంచులు, మండల ప్రాదేశిక సభ్యులు. మిగిలిన 20 కుర్చీల నిండా అనుచరులు. ఇదీ దృశ్యం.

ఇంతలో సమావేశం నిర్వహణకు ఎమ్మీడిఓ వచ్చారు. వేదికపై కుర్చీ లేదు. అవమానం. తక్షణం వెనుదిరిగారు. నేను గమనించా. వేగంగా కెమెరా గురిపెట్టా. మండలాధ్యక్షురాలి భర్త నన్ను చూశారు. దుర్భాషలాడుతూ మీదకొచ్చాడు. కెమెరా లాక్కున్నాడు. రీలు తీసేశాడు. సైగ చేశాడు. అనుచరులు నాపై దాడి చేశారు. ముష్టిపూతాలు. అక్కడున్నవాళ్లు జోక్యం చేసుకున్నారు. నన్ను తప్పించారు. కొద్దిపాటి దెబ్బలతో బయటపడ్డా. వెంటనే విషయాన్ని డెస్కు సారథి, యూనిట్ మేనేజర్లకు తెలిపా. 'మేం వస్తాం. ధైర్యంగా ఉండు. పోలీసులకు ఫిర్యాదు చెయ్యి. వెంటనే ఆస్పత్రికి వెళ్లు' అని సూచించారు. అలాగే చేశా. ఎమ్మిగనూరు ఆసుపత్రిలో చేరా. మరుసటి ఉదయాన్నే వాళ్లు, డివిజన్ సారథీ ఆసుపత్రికి వచ్చారు. 'భయపడకు. వృత్తిలో ఇబ్బందులు మామూలే. ఏమైనా సంస్థ అండగా ఉంటుందని' ధైర్యం చెప్పారు. మండలాధ్యక్షురాలి భర్త అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడుతున్నాడంటూ ఆ మధ్య మనం వార్తలు రాశాం. ఆ కక్ష మనసులో పెట్టుకున్నాడు. దాడికి తెగబడ్డాడు. ఈ దాడిని జనం నిరసించారు. రాజకీయ పార్టీలు ఖండించాయి. కర్నూలు, ఆదోని, ఎమ్మిగనూరుల్లో పెద్దఎత్తున రాస్తారోకోలు, ధర్నాలు సాగాయి. దాడి చేసిన వాళ్లు ప్రతి కేసు నమోదు చేద్దామనుకునే జనంలో వ్యతిరేకత చూసి భయపడ్డారు. పోలీసులూ వెనకడుగేశారు.

అటు సంస్థ, ఇటు జనం నా వెనుక కొండలా నిలిచారు. అండగా నాలో బలం నింపారు. ఎక్కడలేని ధైర్యం వచ్చింది. భయాలు, అనుమానాలూ పటాపంచలయ్యాయి. కలం ఝుళిపించడానికి, అక్షర సమరం సాగించడానికి వెయ్యి ఏనుగుల బలం వచ్చింది. మరింత ఉత్సాహంగా సత్య నినాదం చేస్తా.

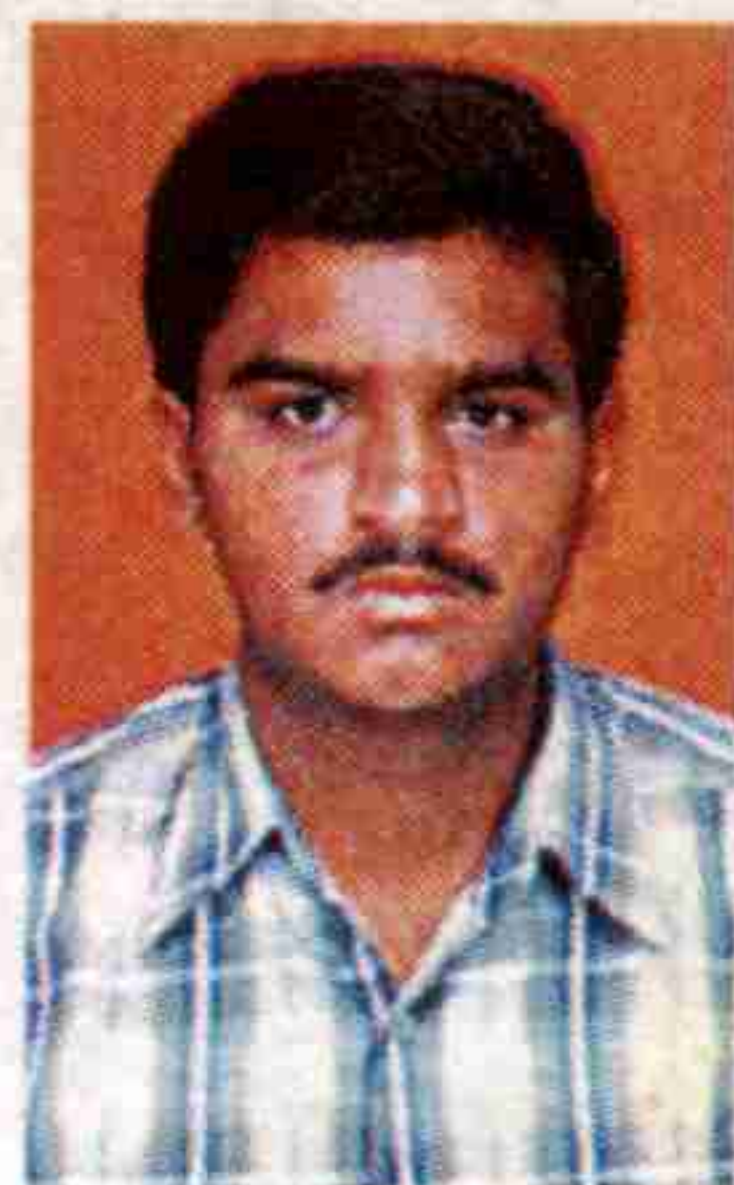

సోమిరెడ్డి
పెద్దకడుబూరు,
కర్నూలు

నోరు నొక్కితే... ఆగం

కర్నూలు జిల్లా బేతంచెర్ల. సంజీవనగర్ కాలనీ. యల్ల శివుడు పార్వతిని ప్రేమించాడు. ఇద్దరిదీ అదే కాలనీ. కలిసి తిరిగి చివరకు పెళ్లికి నిరాకరించాడు. యువతి న్యాయంకోసం పోలీస్ స్టేషన్ ఎదుట బైరాయించింది. రాజకీయ జోక్యం ఆరంభం. ఆమెకు న్యాయం జరిగే స్థితి కన్పించలేదు. ఇదంతా వార్త రాశా. స్థానిక కాంగ్రెస్ కార్యకర్త, మరొకరు ఎదురొచ్చారు. వార్త పంపవద్దని బెదిరించారు. నాపై దాడి చేశారు. 'వార్త వస్తే తలతీస్తా'మని హెచ్చరించారు. విషయం డెస్కుకు, మేనేజర్కు తెలిపా. వారు ధైర్యం చెప్పారు. వార్త రానే వచ్చింది. పోలీసుల అక్రమం బట్టబయలైంది. నాయకుల కోపం నషాళానికి అంటింది. ఫలితం... మరురోజే ఆందోళన చేస్తున్న పార్వతిని స్టేషన్ వద్ద ఈడ్చివేశారు.

పట్టుకుని కొట్టారు. వార్తకోసం వెళ్లా. రాసుకున్నా. తిరిగివస్తున్న నాపై ఆరుగురు దాడిచేశారు. తల పగులగొట్టారు. 'వార్తలు రాస్తే చంపుతామని' బెదిరించారు. వెంటనే డెస్కుకు తెలిపా. పోలీస్ స్టేషన్లో ఫిర్యాదు చేశా. బనగానపల్లి ఆస్పత్రిలో చేరా. ఆ రాత్రికే జిల్లా విలేఖరి తదితరులు వచ్చారు. పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేయించారు. తెల్లారి కర్నూలు చేరే సరికి ఎందరో పాత్రికేయ మిత్రులు ఎదురొచ్చారు. అందరం కలెక్టర్ను కలిశాం. దాడిని ఆయనా నిరసించారు. విచారణకు ఆదేశించారు. ఎస్పీదీ అదే స్పందన. బేతంచెర్ల పోలీసులకు తప్పు తెలిసొచ్చింది. దాడి కేసు నిందితులు కటకటాల పాలయ్యారు. కొందరు పరారయ్యారు. దెబ్బపడ్డా అక్షరం ధైర్యంగా లేచి నిలిచింది. శక్తి చూపింది.

శ్రీనాథ్ రెడ్డి
బేతంచెర్ల,
కర్నూలు

స్వేచ్ఛను హరించే శత్రువు
లెప్పుడూ సరిహద్దుల
కవతలే ఉంటారనుకో
వడం భ్రమ.

ప్రజల యొక్క, ప్రజల
కోసం, ప్రజల చేత...
అన్న ప్రతిని పూనిన పత్రి
కల ఊపిరి తీసేసే
అసురోత్సాహం... ఏమో..
ఎవరు చూడొచ్చారు..
ప్రభుత్వాలకూ ఉండొచ్చు!
అయినా అలుపెరగని
ప్రయాణం.. అవిశ్రాంత
పోరాటం.

అందులో మడమ తిప్పని..
వెన్నుచూపని
యోధులెవరు?
ఇంకెవరు.. పాత్రికేయులే!
దేనికోసం?

నిత్య చైతన్యపూరితం,
ప్రాణావసరమూ అయిన
అక్షరం కోసం.
అలాంటి పోరాటాల్లో
విజయం.. వాయిదా పడు
తుందేమో గానీ చివరికి
మనకే సొంతం.

ఇదిగో.. ఈ సత్యాన్నే
నిరూపిస్తుంది పాకిస్థానీ
పాత్రికేయుడు అస్లామ్
అలీ జీవితం.

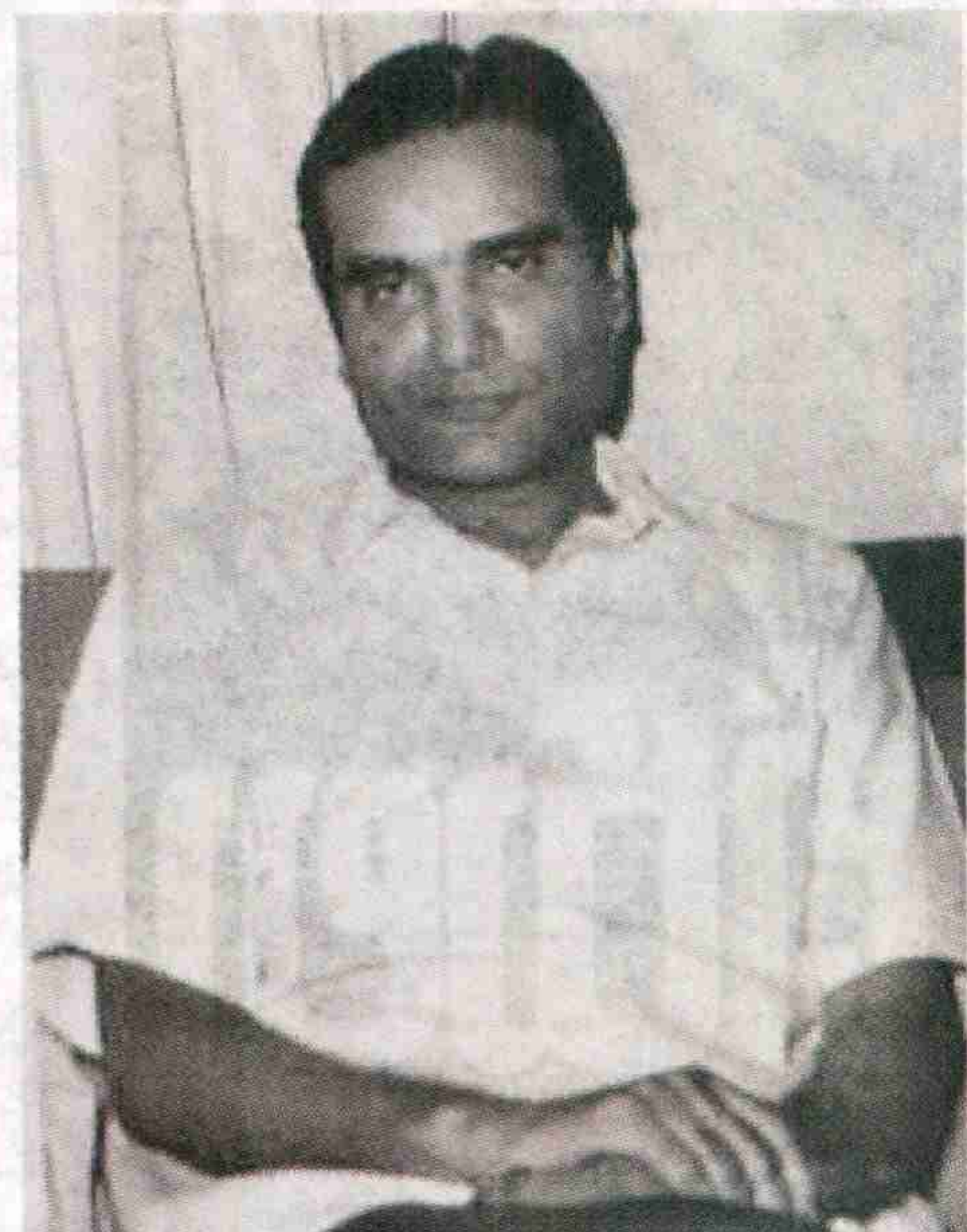
ప్రపంచ వ్యాప్తంగా పత్రికా స్వేచ్ఛను పరిరక్షించడానికి పాటుపడిన
50 మంది పాత్రికేయ యోధులను ఇంటర్నేషనల్ ప్రెస్ ఇన్ స్టిట్యూట్ (ఐపీఐ) ఎంపిక
చేసింది. వీరి ఉత్తేజభరిత గాథలకు 'ఎ' వేదిక అవుతోంది.

ప్రతి నెలా ఒక్కో యోధుడిని పరిచయం చేస్తుంది. వివిధ దేశాల్లో
పత్రికారంగం ఎదుర్కొంటున్న ఆటుపోట్లు, విలేఖరులకు ఎదురవుతున్న
ప్రతికూల పరిస్థితులు, ఎదురీది రాణించిన వారి అనుభవాలను
స్ఫూర్తిదాయకంగా అందించడమే ప్రధానోద్దేశం.
ఆ కోవలో ఇది మొదటి వ్యాసం.

అస్లాం... అస్సలాం

పాకిస్థాన్ ప్రెస్ ఇంటర్నేషనల్ (పీపీఐ)ను మౌజమ్
అలీ స్థాపించారు. అస్లాంకు ఆయన సోదరుడు.
1956లో ఏర్పాటైన ఈ ఏజెన్సీ ఊపిరి పోసుకోవడా
నికి.. ఒక రూపం సంతరించుకోవడానికి ఎంతో
ప్రయాస పడింది. పీపీఐ ప్రారంభమైన రెండేళ్లకే
గడ్డుపరీక్ష ఎదుర్కొంది. 1958లో జనరల్ మహమ్మద్
ఆయూబ్ ఖాన్ విధించిన మార్షల్ లా మొదటిసారి
ఈ సంస్థ మీద పంజా విసిరింది. పాలకుల నుంచి
ఎన్నెన్నో ఒత్తిళ్లు. వాటికి తలొగ్గకుండా నెగ్గుకు
రావడం ఒకెత్తు. తన స్వేచ్ఛను కాపాడుకుంటూనే
సామాన్యులకు అన్ని రకాల వార్తలనందించడం మరొ
కెత్తు. ముప్పుతిప్పలు పడుతున్నా పీపీఐ ఆ విష
యంలో మాత్రం ఎక్కడా వెనక్కి తగ్గలేదు. ఒకటి
రెండూ కాదు.. ఆయూబ్ ఖాన్ పాలన నడిచిన పదే
ళ్లకు పైపడిన కాలమంతా ఇదే రీతి. ఆ కాలంలోనే
అంటే 1964లో అస్లాం పీపీఐలో చేరాడు. సోదరుడికి
అండగా నిలిచాడు. పాలకుల ఎత్తుగడలను నిశితంగా
గమనించేవాడు. దేశమంతటా వ్యాపించిన అశాంతి,
పౌరుల తిరుగుబాట్ల ఫలితంగా.. ఎట్టకేలకు 1969
మార్చిలో ఆయూబ్ ఖాన్ గద్దె దిగాకే పీపీఐ ఏజెన్సీ
కాస్త ఊపిరి పీల్చుకుంది.

ఏడాది గడిచింది. 1970 డిసెంబరు. దేశంలో
మొట్టమొదటిసారి సాధారణ ఎన్నికలొచ్చాయి. ఆ
సందర్భంలో పాకిస్థానీ ప్రెస్ ఇంటర్నేషనల్ పాత
బాధల్ని తలుపుకోలేదు.. ద్వేషంతోనూ పనిచేయలేదు.
పార్టీలకు అతీతంగా అందరి వార్తలూ ఇచ్చింది. తమ
'పాకిస్థాన్ పీపుల్స్ పార్టీ'కి పీపీఐను కరపత్రంగా వాడు
కోవాలనుకున్న జుల్ఫికర్ అలీ భుట్టో పన్నాగాలు నెర
వేరలేదు. అన్ని పార్టీల సిద్ధాంతాల్నీ నిష్పక్షపాతంగా
ప్రజల ముందు పెట్టింది పీపీఐ. కోపంతో బుసలు
కొట్టిన భుట్టో ప్రచార పర్వంలో ఉండగానే.. బాహా
టంగానే.. పీపీఐ అంతుచూస్తా'నన్నాడు. అధికారం
లోకొచ్చాక, మిగిలిన వాగ్దానాల సంగతేమో కానీ, ఈ
ఏజెన్సీ విషయంలో మాత్రం అన్న మాట మీదే నిల
బడ్డాడు. మౌజమ్ అలీని నానా యాతనా పెట్టి ప్రవా
సంలోకి వెళ్లిపోయేలా హింసించాడు.

అదిగో.. అప్పుడే అస్లామ్ అలీ పాత్ర కీలక
మైంది. సోదరుడికి పట్టిన గతి చూసి ఈ కొత్త
ఎం.డి. తన ఒరవడిని మార్చుకుంటాడని ప్రభుత్వం
అనుకుంది. ఆ ఆశ అడియాసే అయింది. అస్లామ్
సారధ్యంలో పీపీఐ ప్రజల పక్షాన నిలబడి మరింత
గట్టిగా పోరాడింది. సంస్థను పూర్తిగా నాశనం చేయా
లని భుట్టో పంతం. ప్రభుత్వం చేతిలోని రేడియో,
టెలివిజన్, పత్రికలు.. అన్నిటికీ ఈ ఏజెన్సీ సేవల్ని
రద్దు చేశారు. ఆర్థిక ఇబ్బందులు చుట్టుముట్టేలా
కుతంత్రాలు పన్నారు. అంతేనా? టెలికమ్యూనికేషన్
సేవల్నీ అందనివ్వలేదు. మరోవైపు పన్నులంటూ
అధికారుల వేధింపులు. విదేశీ వార్తా సర్వీసులు
రాకుండా వాటికి చెల్లింపులు నిలిచిపోయేలా కుట్ర.
ఎన్ని జరిగినా అస్లాం అలీ వెనకడుగు వెయ్యలేదు.
పీపీఐ న్యూస్ సర్వీసును మరింత సమర్థంగా పని
చేసేలా తీర్చిదిద్దాడు.

ఆర్థిక సమస్యలూ ఏం చెయ్యలేకపోతుండటం
చూసి జుల్ఫికర్ అలీ భుట్టో తోక తొక్కిన తాచ

పాత్రికేయ రుషి

య్యాడు. ఏజెన్సీని దాని యజమానుల నుంచి లాక్కిని పీపుల్స్ పార్టీ సభ్యుడొకరికి కట్టబెట్టేలా ఆదేశాలు జారీ చేశాడు. 1975 మార్చిలో సింధ్ ప్రాంతానికి ముఖ్యమంత్రిగా పనిచేస్తున్న గులామ్ ముస్తఫా జటోయ్ అస్సాంను పిలిచి చెప్పిందేమిటంటే - 'వాటాలన్నీ లతీఫ్ ఇబ్రహీం జమాల్ పేరిట మార్చేయ్. ఆయన మంచి వ్యాపారస్థుడు, పీపీపీ సభ్యుడు. మీ సంస్థను బాగా నడిపిస్తాడు. కాదూ కూడదంటావా... అత్యవసర చట్టాన్ని ఉపయోగించుకోవడమెలాగో మాకు బాగా తెలుసు...' అని!

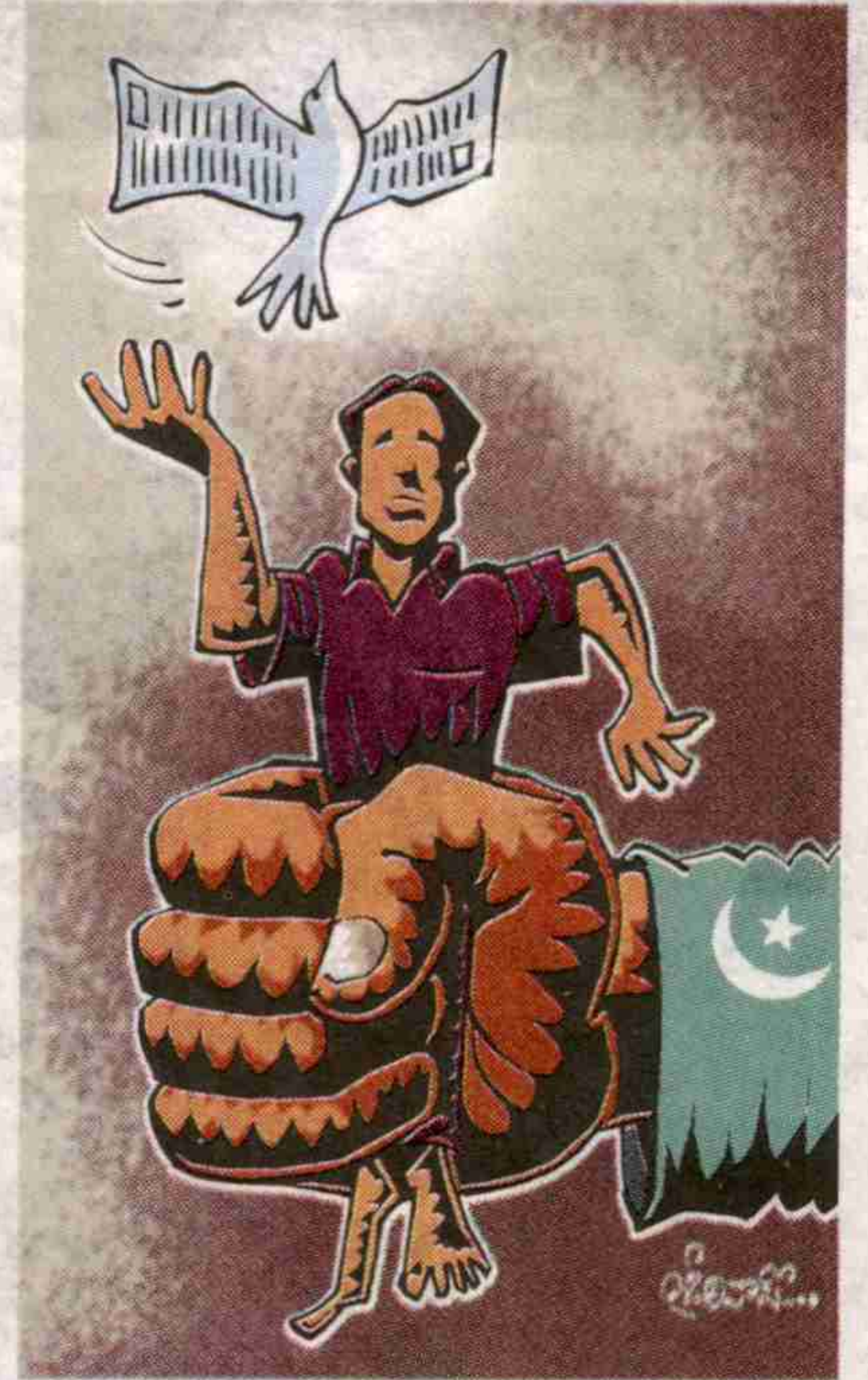
అస్సాం సమాధానమేమిటో వేరే తెలపనవసరం లేదు. తర్వాత వేధింపులు ఎక్కువయ్యాయి. ముందస్తు నోటీసేం లేకుండానే, పీపీఐ కార్యాలయానికి టెలిఫోన్, టెలిప్రింటర్ లైన్లు తీసేశారు. అరెస్టు చేస్తామనీ, హత్యలు జరుగుతాయంటూ బెదిరింపులు అందుకోవడం అస్సాంకు అలవాటైపోయింది. అర్ధరాత్రి వేళ ఇంట్లో ఫోన్ మోగేది. 'అరెస్టు చేయడానికి పోలీసులు బయల్దేరారు..' అనే మాట వినిపించేది. నిద్రలేని రాత్రులెన్నో! నిరంతర సంఘర్షణ ఫలితం.. కొద్ది నెలల్లోనే అస్సాం 50 పౌండ్లకు పైగా బరువు తగ్గాడు. జుట్టంతా రాలిపోయింది. అతనేమైపోతాడో నన్ను బెంగతో కుటుంబం తల్లడిల్లిపోయింది.

'అతణ్ణి బెదిరిస్తే భయపడటం లేదు. సంస్థను ఆర్థికంగా కష్టాల పాలు చేస్తే లెక్క చేయడం లేదు.. ఎలా ఈ మనిషిని లొంగదీ

యడం?' అంటూ ఆలోచించిన ప్రభుత్వానికి మరో సందు దొరికింది. దుర్మార్గమైన దారి ఒకటి కనిపించింది. అదే.. అస్సాం కుటుంబాన్ని భయపెట్టడం. అప్పటి సమాచార, ప్రసారాల శాఖ జాయింట్ సెక్రటరీ ఎస్సెన్ కుతుబ్ తానే స్వయంగా, బాహుటంగా అస్సాం భార్యనీ, నలుగురు కుమార్తెల్నీ గట్టిగా బెదిరించాడు. దేనికి వెరవని అస్సాం ఈ అస్త్రానికి లొంగిపోయాడు. ప్రాణప్రదమైన కుటుంబం కోసం అయిష్టంగానే.. పీపీఐ వాటాలను పీపుల్స్ పార్టీ ప్రతినిధికి బదలాయించాడు.

అధికార సమాచార యంత్రాంగంలో పీపీఐ భాగమైపోయింది. ప్రజలకు సేవ చేసిన సంస్థ భుట్టో ప్రభుత్వానికి వంతపాటగా మిగిలిపోయింది. ఒక్క ఏజెన్సీనే కాదు.. అస్సాం కుటుంబ వ్యక్తిగత ఆస్తుల్నీ గుంజుకునే ప్రయత్నాన్ని త్రికరణశుద్ధిగా చేసిందా సర్కారు. 'అతణ్ణి వేధించడంలో నాకు భుట్టో ఆశీస్సులున్నాయి..' అని జంకూగొంకూ లేకుండా చెప్పేవాడు పీపీఐను చేజిక్కించుకున్న లతీఫ్. ఈలోగా అస్సాంను మధుమేహ వ్యాధి పట్టుకుంది. దాంతో ఎన్నెన్నో సమస్యలు. చికిత్సకు విదేశాలు వెళ్లాలని వైద్యుల సలహా. ప్రభుత్వానికి క్షమాపణ చెప్పేదాకా సరిహద్దు దాటే అవకాశమే లేదని అధికారుల తిరస్కరణ. అనారోగ్యంతో సతమతమైపోయినా ఫరవాలేదు.. క్షమాపణ మాత్రం చెప్పనని భీష్మించిన అస్సాం ఆ మాట మీదే నిలిచాడు.

1977లో మిలిటరీ దళాల చేతిలో భుట్టో ప్రభుత్వం పతనమైంది. ఎన్నో ప్రయత్నాల తర్వాత పాకిస్థాన్ ప్రెస్ ఇంటర్నేషనల్ మళ్ళీ అస్సాం చేతికి వచ్చింది. కొత్త ఖైర్మన్గా అస్సాం పీపీఐని పునర్ వ్యవస్థీకరించాడు. పీపుల్స్ పార్టీ సహా, అన్ని రాజకీయ పార్టీల వార్తలు సమానంగా ఇవ్వాలనే సంస్థ ప్రమాణాన్ని

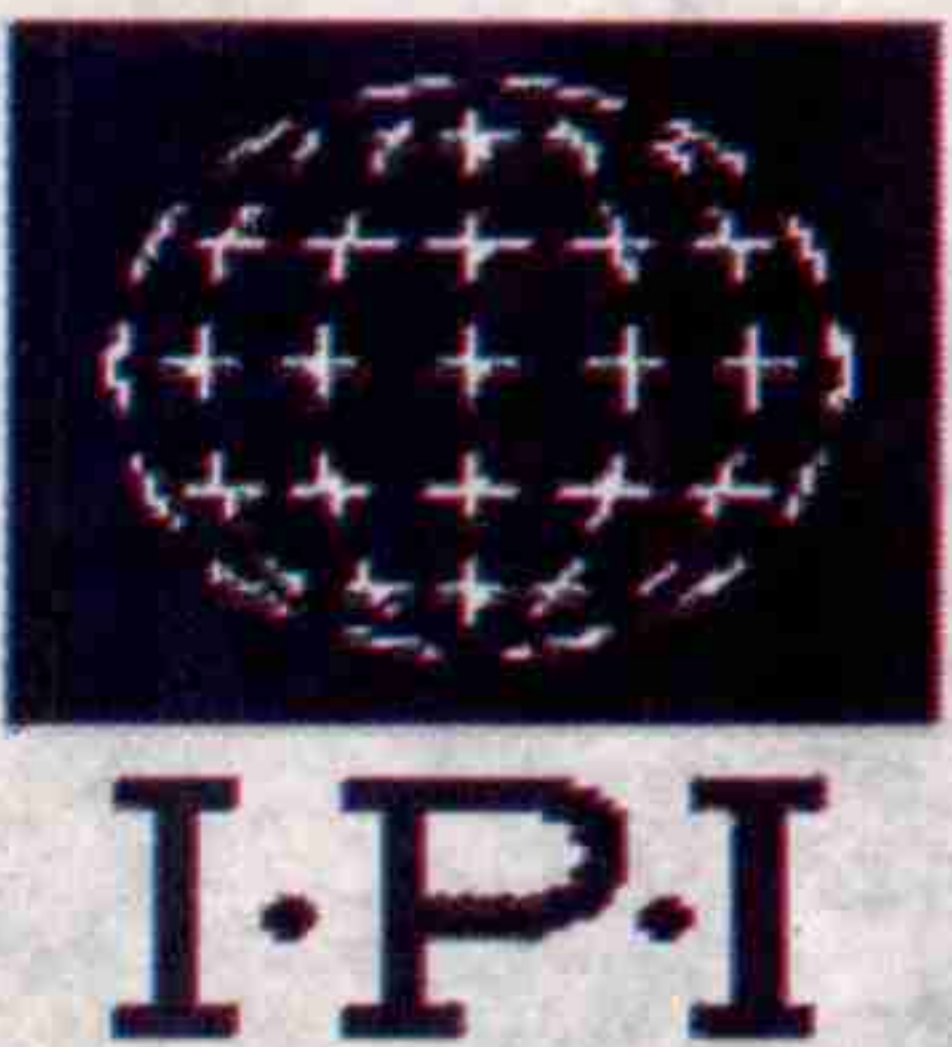

పునరుద్ధరించాడు. ఏళ్ల తరబడి అనుభవించిన సంఘర్షణ, నమ్మిన పాత్రికేయ విలువల కోసం చేసిన అవిశ్రాంత పోరాటం.. అస్సాం ఆరోగ్యాన్ని బలి తీసుకున్నాయి. 1978 ఫిబ్రవరి 13న ఆయన చనిపోయాడు. దేశమంతా కన్నీరు పెట్టింది. దాదాపు అన్ని పత్రికలూ అతని మరణానికి తీవ్ర సంతాపం వ్యక్తం చేశాయి.

వ్యక్తిగా అస్సాం మరణించాడు. కానీ పీపీఐ ఏజెన్సీని తలవంచని శక్తిగా తీర్చిదిద్దాడు. పాత్రికేయ లోకంలో.. విలువల రూపంలో.. సత్య చైతన్య స్ఫూర్తిగా.. ఇంకా బతికే ఉన్నాడు.

- పప్పు అరుణ, ఈతరం

స్వేచ్ఛ కోసం

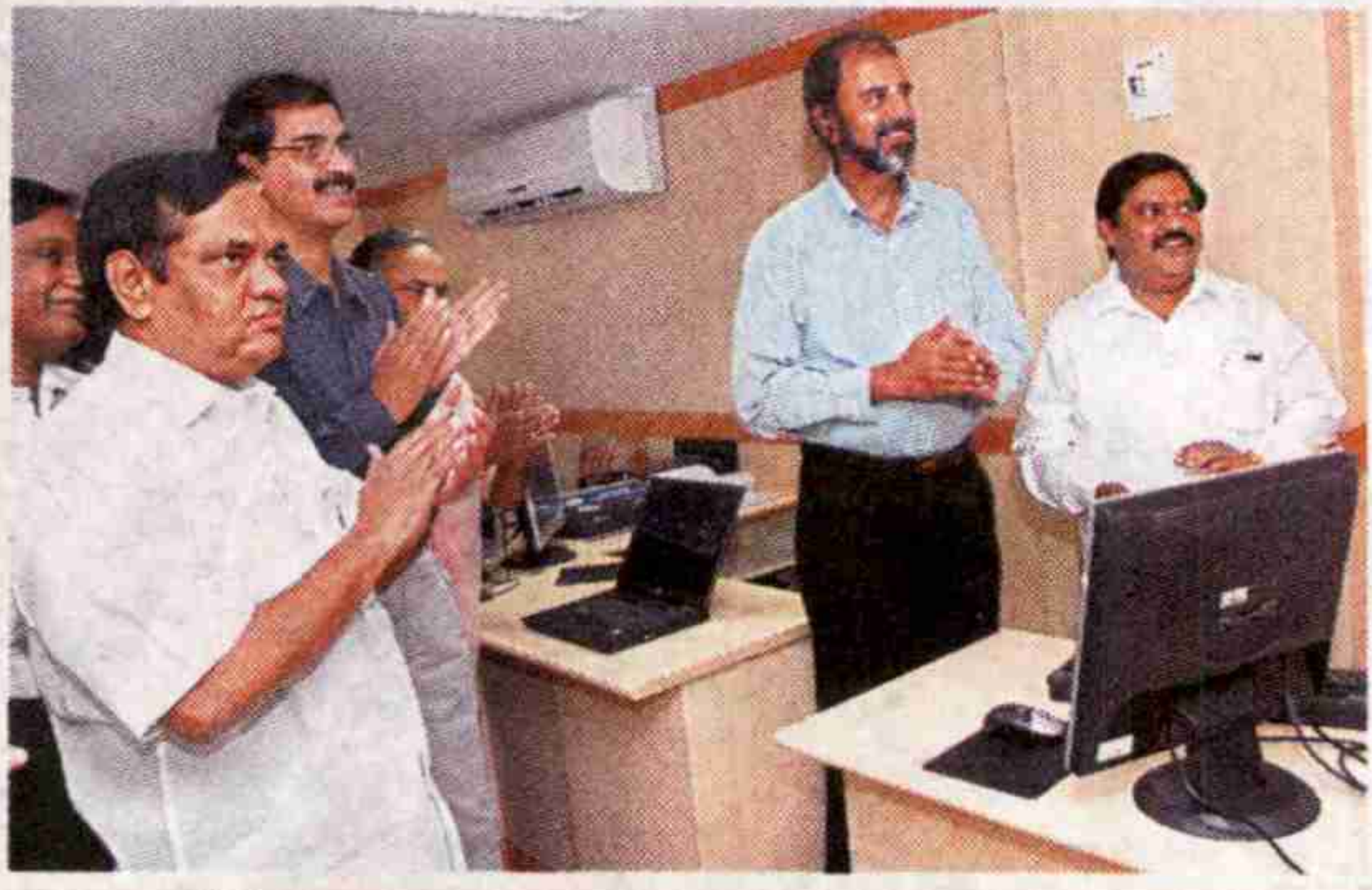

పత్రికా స్వేచ్ఛను పరిరక్షించే లక్ష్యంతో 1950 అక్టోబరులో ఊపిరిపోసుకుంది ఇంటర్నేషనల్ ప్రెస్ ఇన్ స్టిట్యూట్ (ఐపీఐ). ప్రపంచ వ్యాప్తంగా 15 దేశాలకు చెందిన 34 మంది సంపాదకులు న్యూయార్కులోని కొలంబియా విశ్వవిద్యాలయంలో సమావేశమై పత్రికల అణచివేతకు వ్యతిరేకంగా పోరాడేందుకు ఒక సంస్థ ఉండాలని నిర్ణయించారు. స్వేచ్ఛ కోసం పోరాడుతూనే, పాత్రికేయ విభాగాల అభివృద్ధికి పాటుపడాలని నిశ్చయించారు. మెరుగైన ప్రపంచ సాధనే ధ్యేయంగా ఎంచుకున్నారు. ప్రస్తుతం ఇందులో 120 దేశాలకు సభ్యత్వం ఉంది. ఈ సంస్థ విశిష్ట సేవలను గుర్తించి యూఎస్ నేషనల్ టెలివిజన్ అకాడమీ ఎమ్మీ అవార్డుతో సత్కరించింది.

విధులు

- ★ వివిధ దేశాల్లో పత్రికా స్వేచ్ఛా పరిరక్షణకు కార్యకలాపాలను నిర్వహించడం
- ★ పాత్రికేయుల అక్రమ నిర్బంధాలకు వ్యతిరేకంగా పోరాడటం
- ★ కోర్టుకేసుల విషయంలో విలేఖరులకు సహకరించడం
- ★ పాత్రికేయ రంగంపై పరిశోధనలు నిర్వహించి, అభివృద్ధికి కృషి చేయడం
- ★ ప్రపంచవ్యాప్తంగా పత్రికా స్వేచ్ఛను సమీక్షించి ఓ నివేదికను వెలువరించడం
- ★ పత్రికా స్వాతంత్ర్యం కోసం పోరాడిన పాత్రికేయులకు అవార్డులను ప్రధానం చేయడం

శ్రీకారం

ఈ - పేపర్ ఆరంభం. ఉపాధ్యక్షుడు ఎంటర్ప్రైజెస్ డైరెక్టర్ వెంకట్, రాజేంద్రబాబు, శ్రీనివాస్, మహేందర్

మహేందర్ (సీనియర్ మేనేజర్, ఎలక్ట్రానిక్స్)తో ఈ - పేపర్ రూపశిల్పం. రాజేకుమార్, ఆచారి, జమదగ్ని, శాంతికుమార్, సురేష్, చిత్తయ్య, రవి, నరేంద్ర, చంద్రకాంత్, ప్రసాద్ (కుడి నుంచి)

నవ్యపథం

మూసాపేట ఈనాడు కార్యాలయం

సంపాదకీయ డెస్కుల ప్రాంగణం

ప్రారంభోత్సవ పూజ

సహచరులతో మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ కిరణ్

సంబరం

నిజామాబాద్ యూనిట్ 5వ వార్షిక కార్యక్రమం జులై 5న జరిగింది. స్థానిక బస్సాగార్డెన్లో ఏర్పాటు చేసిన కార్యక్రమానికి డి.వి.జి. అంజనేకుమార్, నగరమేయర్ సంజయ్, డీఈవో లింగయ్య ముఖ్య అతిథులుగా హాజరయ్యారు. కళాకారుల శాస్త్రీయ, జానపద నృత్యాలు ఆహుతులను అలరించాయి

జులై 1, 2007న మహాబూబ్ నగర్ యూనిట్ ఆరో వసంతంలోకి అడుగిడింది. ఈ సందర్భంగా బాలికల సాంస్కృతిక ప్రదర్శన

వీడ్కోలు

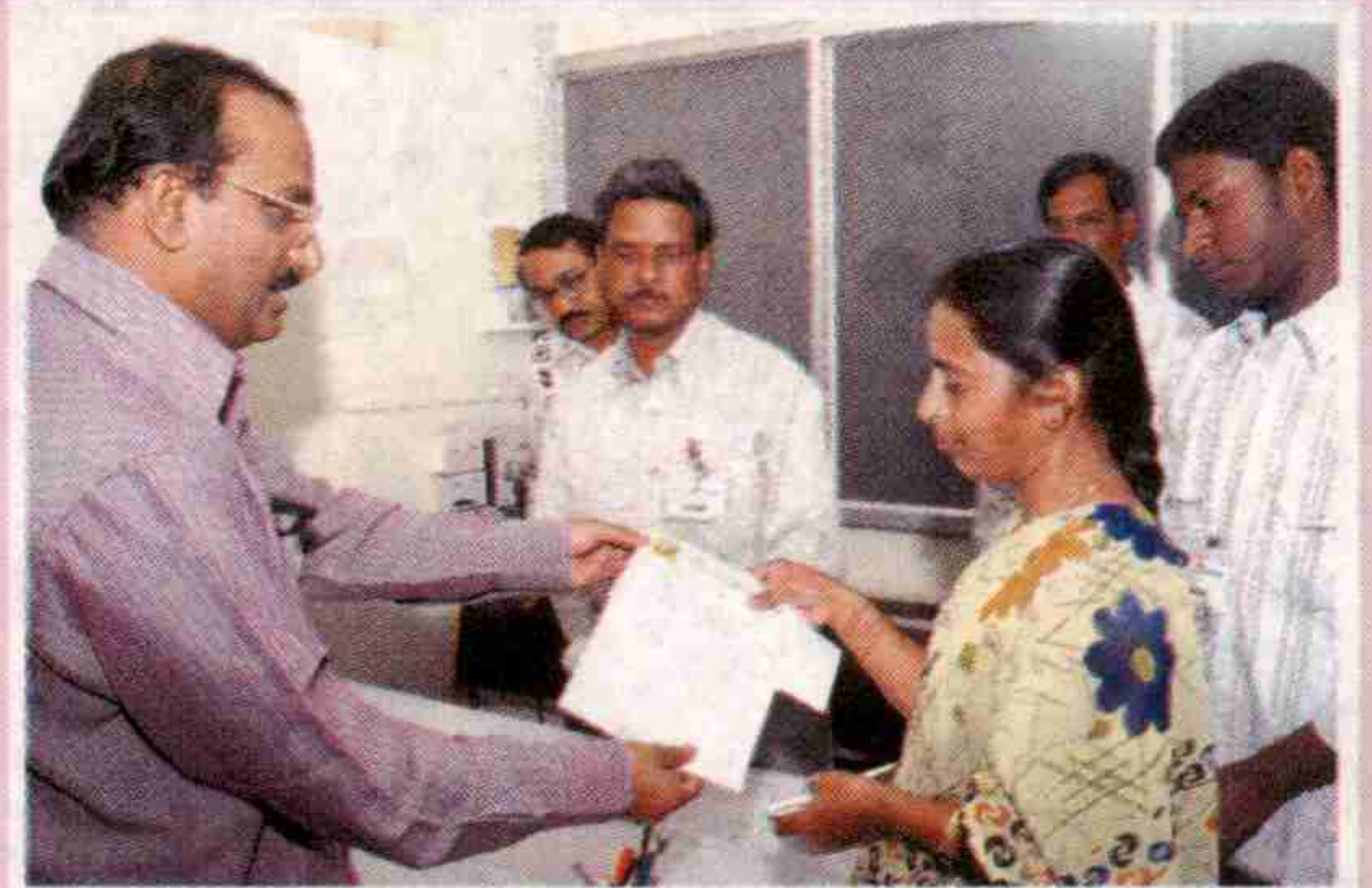

హైదరాబాద్ యూనిట్లో సెక్యూరిటీ గార్డుగా పని చేస్తున్న ఎం.రామారావు జులై 9న ఉద్యోగ విరమణ చేశారు. ఆ సందర్భంగా జ్ఞాపికను అందిస్తున్న అసిస్టెంట్ సెక్యూరిటీ ఆఫీసర్ ఆర్.శ్రీనివాసరావు

హైదరాబాద్ యూనిట్ ప్రకటనల విభాగంలో జూనియర్ ఎగ్జిక్యూటివ్ వి.రత్నం జూన్ 29న ఉద్యోగ విరమణ చేశారు. ఉద్యోగ నిర్వహణకు అందించిన సహకారం మరువ లేనిదంటూ తన భార్యకు పూలమాలతో కృతజ్ఞతలు తెలిపారాయన. రత్నం అభినందన సభలో దృశ్యమిది

సాంతవన

హైదరాబాద్ యూనిట్లో పీఎల్ఎంవోగా పని చేస్తున్న కేవీ రామ్మోహనరావు ఇటీవల రోడ్డు ప్రమాదంలో మరణించారు. వివిధ బీమాలకు సంబంధించి రూ.3 లక్షల చెక్కును ఆయన సతీమణికి అందజేస్తున్న వైస్ ప్రెసిడెంట్ (హెచ్.ఆర్.) ఎ.గోపాలరావు

అజిత్, 7వ తరగతి
బి.మురళి, లక్ష్మి - ఫోటోగ్రాఫర్
హైదరాబాద్ 98486 04575

★ సంకల్పం ముందు వైకల్పం బలాదుర్ ★

అశోక్ చక్రవర్తి, 9వ తరగతి
పిళ్ళా సాయికుమార్, అమ్మాజీ
జనరల్ బ్యూరో, హైదరాబాద్ 98486 15577

Mahatma leads the nation to Freedom

యామిని, 8వ తరగతి
జి.వెంకటేశ్వరరావు, లావణ్య
స్టోర్స్, హైదరాబాద్ 98486 55277

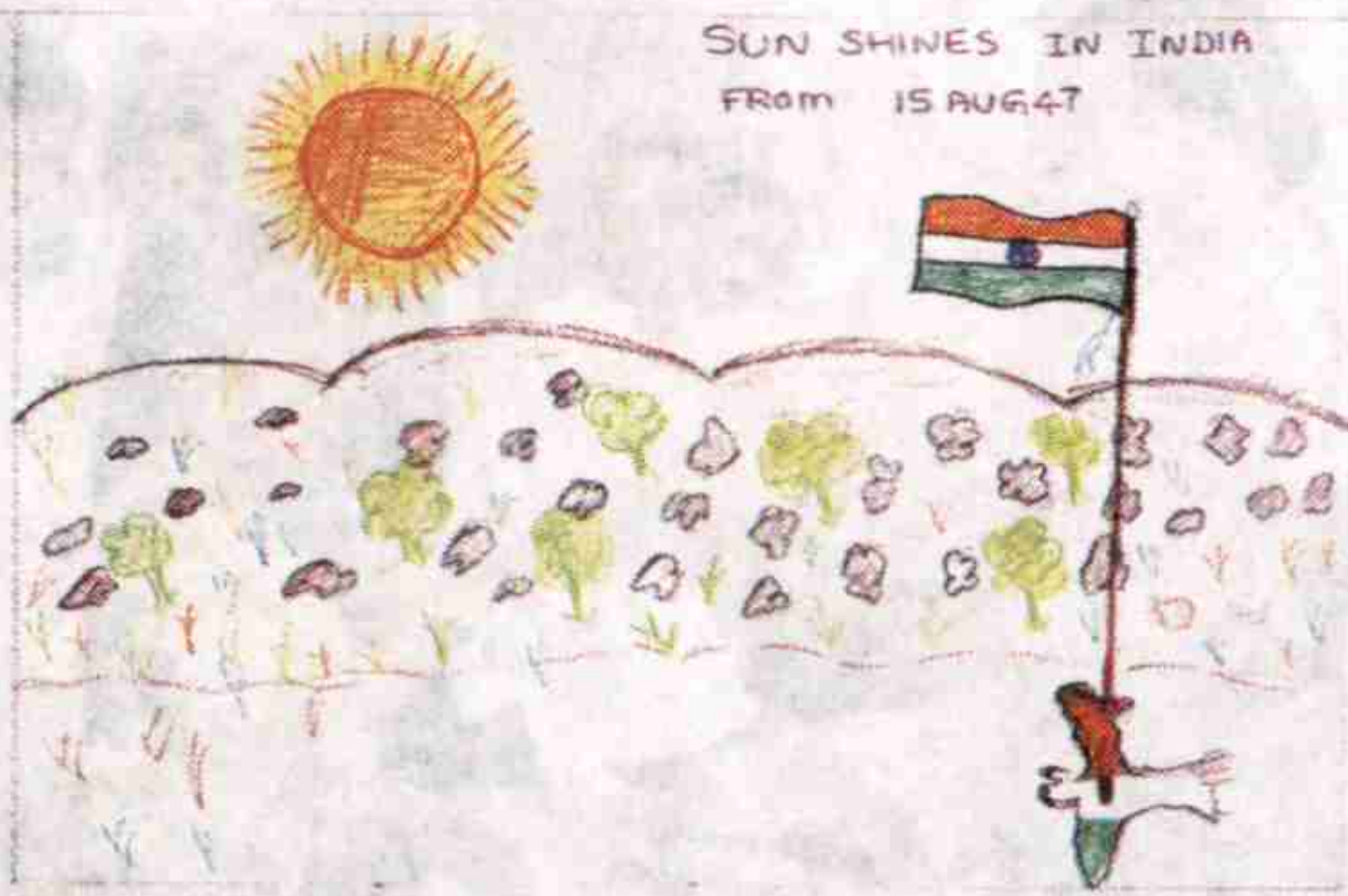
Happy Independence Day

సుజిత్, 2వ తరగతి
వై.తిమ్మప్ప, జయశ్రీ - జనరల్ డెస్క్,
హైదరాబాద్ 99480 37365

SUN SHINES IN INDIA
FROM 15 AUG 47

సాత్విక్, 4వ తరగతి
జి.శ్రీనివాసరావు, శ్రీలత
గుణ, హైదరాబాద్, 99086 16474

శివాని, 3వ తరగతి
ఎం.నాగభూషణం, లత
ఏడివీటీ, వరంగల్ 99480 99646

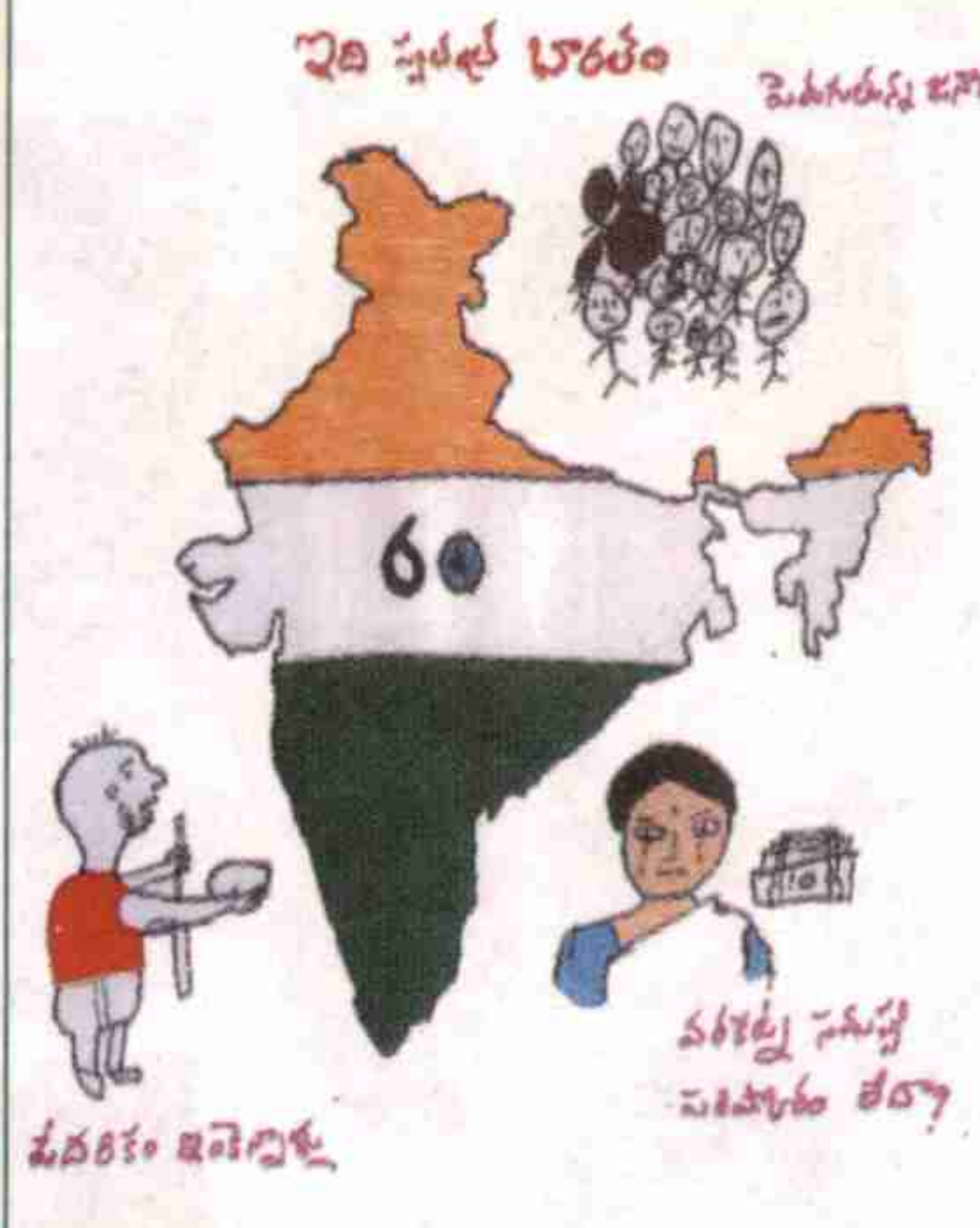

మనదేశం

స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం ముఖ్యాంశంగా చిత్రాలు గీయమని బాలర్ని ఎ ఆహ్వానించింది.
ఆలోచనలకు పదును పెట్టి, సృజనాత్మకతను రంగరించి గీసిన చిత్రాలివి.

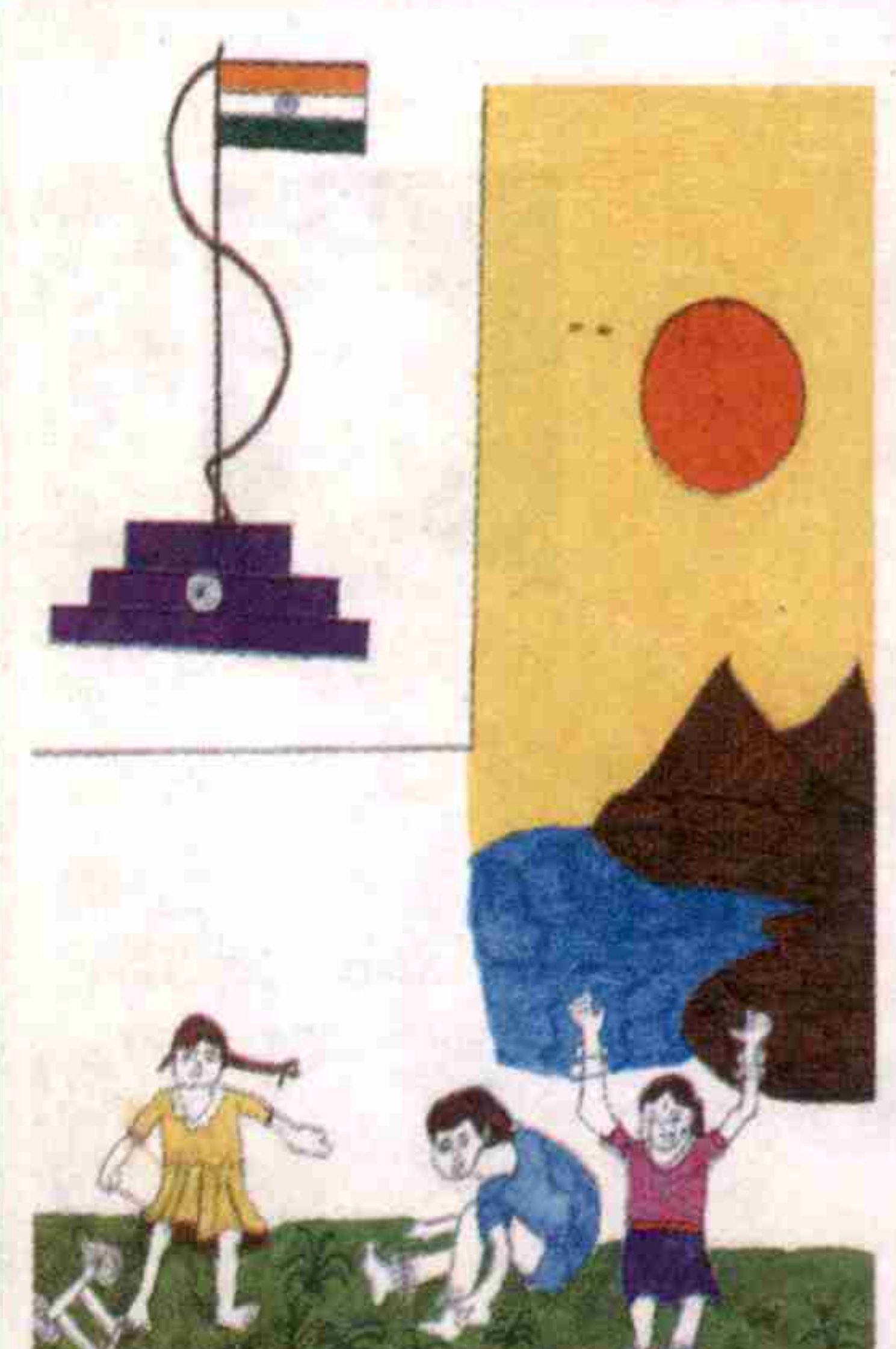
లలిత్, 8వ తరగతి
ఆర్. రమేష్, ఉషారాణి
ఎలక్ట్రానిక్స్, హైదరాబాద్
040 - 24051365

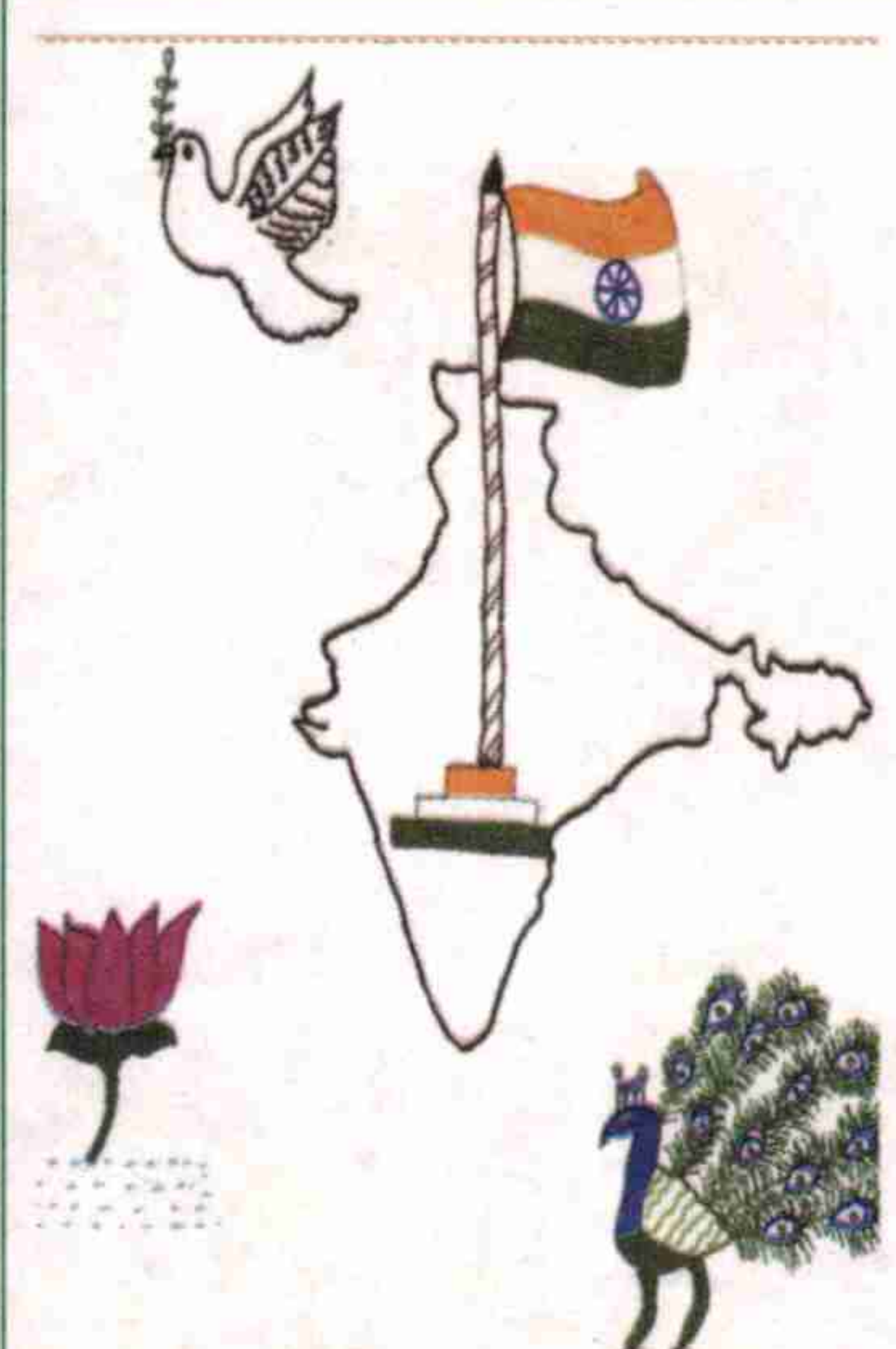
రేవంత్, 5వ తరగతి
వి. సోమిరెడ్డి, వనజ
ఆదిలాబాద్ డెస్క్
98481 71070

శ్రీజి, 9వ తరగతి
ఎస్. రవీందర్, జ్యోతి
ఏడీవీటీ, వరంగల్
98489 21092

సతీష్, 5వ తరగతి
ఎల్. మురళీకృష్ణ
నాగమల్లిశ్వరి, హెచ్.ఆర్.
ఖమ్మం, 939939 93996

కౌసల్య, 4వ తరగతి
ప్రసాద్, కృపారాణి
కంపోజింగ్ సెక్షన్
వరంగల్, 94403 78411

శివతేజ, 8వ తరగతి
ఎం. నాగభూషణం, లత
ఏడీవీటీ, వరంగల్
99480 99646

నిసీష

01
1998

కె.సూర్యప్రకాష్, శైలజ
ప్రాసెస్, కరీంనగర్

భార్గవ్

01
2001

ఎల్.తిరుమలరావు
ఈశ్వరి, ఆకౌంట్స్
నెల్లూరు 98481 80023

రోహిణి

02
2006

జి.నర్సింగరావు, రమాదేవి
మిషన్ సెక్షన్, నిజామాబాద్
99498 74100

పర్వితారాణి

03
1992

ఎస్.పాపారావు, నాగమణి
సెక్యూరిటీ, శ్రీకాకుళం

యశోవర్ధన్ కృష్ణ

05
2006

వి.శివప్రసాద్, శకుంతల
ఎ.టి.యు., విజయవాడ
99480 11331

మనీషా

08
1994

సి.ఆర్.ప్రసాద్, శారద
అసిస్టెంట్ మేనేజర్
హైదరాబాద్

వందన

09
2000

కె.శ్రీనివాస్, జ్యోతి
ఎ.టి.యు., ట్రైని
హైదరాబాద్ 9848746706

జస్మిక మిత్రమ్

09
2006

కె.శ్రీనివాసరావు, నిర్మల
మిషన్ సెక్షన్
ఖమ్మం, 98485 09511

రవిచంద్ర

10
1990

జె.రామకృష్ణ, జయమ్మ
ప్యాకింగ్
మహబూబ్ నగర్

ఈశ్వర్

10
2005

ఎ.సత్యనారాయణ, సంద్య
ఎలక్ట్రానిక్స్, అనంతపురం

చరణ్ సాయి

13
2006

ఎం.రమేష్, వనజ
ఆర్.ఆర్.జి., హైదరాబాద్
93473 14165

సుస్మిత

14
2006

డి.శ్రీనివాసరావు, జ్యోతి
ఆర్.ఆర్.జి., హైదరాబాద్
92902 60791

రంజిత్

15
1996

సి.ప్రభాకర్, వసుంధర
సెక్యూరిటీ, కర్నూలు

సాయి సుమంత్

16
2000

సీహెచ్ కృష్ణ, సుజాత,
సర్క్యులేషన్, వరంగల్
94417 46076

మనోజ్

16
2004

ఎస్.దుర్గారావు, సావిత్రి,
సెక్యూరిటీ, విజయవాడ
99635 13253

ఉదయ మాధురి

19
1998

ఎం.తిరుపతిరెడ్డి,
రమాదేవి, ప్రాసెస్
వరంగల్, 98492 28708

నవ్యసాహితీ

28
1996

వై.మోహనరావు
విజయలక్ష్మి,
సెక్యూరిటీ, ఒంగోలు

స్నేహ

19
2003

బి.పుల్లయ్య, భారతి
సెక్యూరిటీ, మహబూబ్ నగర్
99481 72838

మణికంఠ

19
2004

కె.శివప్రసాద్, జ్యోతి,
సెక్యూరిటీ, నిజామాబాద్

వంశీకృష్ణ

21
1998

ఎం.దేవరాజం, దేవేంద్ర
ఏడివీటీ, నిజామాబాద్

గౌతమి

27
1996

వీరాస్వామి, సూర్యకుమారి
సర్క్యులేషన్, నెల్లూరు
94901 25371

జితన్

28
2004

సీహెచ్ ఏడుకొండలు
పద్మావతి, సెక్యూరిటీ
తాడేపల్లిగూడెం

భరత్ చంద్ర

29
2001

వి.శ్రీనివాసరావు
పద్మలక్ష్మి, ప్రాసెస్
విశాఖపట్నం

శ్రీవేద సంహిత

14
2001

జి.శ్రీనివాసరెడ్డి, అరుణ - స్టాఫర్
చిత్తూరు, 98481 71060

శ్రీ లక్ష్మీచందన

03
1999

సాయి నూతన్

04
2006

ఎన్.శ్రీనివాసమూర్తి,
రాగసుధ
ఏడివీటీ, విశాఖపట్నం

సాయి వంశీ సీరజ్

05
2000

వి.వి.సుబ్బారావు
నాగమణి, సెక్యూరిటీ
సూర్యపేట 99896 16989

రవీదా

రేష్మి

22
1994

07
1991

ఎం.ఎ.రమాప్, ఫర్దానా
డెస్క, అనంతపురం

మధు శ్రీ

మనోజ్

07
2005

19
2001

కె.శ్రీనివాసులు, వరలక్ష్మి
మిషన్ సెక్షన్, రాజమండ్రి

కల్యాణ్ కుమార్

08
1998

టి.గణేశ్ కుమార్
రాజేశ్వరి, ఫోటోగ్రాఫర్
కర్నూలు, 98485 20693

సుస్మిత

11
2006

ఎ.వి.రాఘవస్వామి,
నాగజ్యోతి, మిషన్ సెక్షన్
గుంటూరు, 94408 56100

నవీన్

12
1994

శివనాగేశ్వరరావు, అమల
మిషన్ సెక్షన్ విజయవాడ

రాహుల్

12
2005

నాగరాజు, శ్రీదేవి
ఏడివీటి, హైదరాబాద్

మారుతి శ్రావణ్

13
2002

వి.శివమారుతీకుమార్
మాధవి, చిత్తూరు డెస్క
92908 79931

దేవాశిష్

13
2006

ఎం. పెద్దన్న, కల్పన
సర్క్యులేషన్, వరంగల్
98495 39609

కావ్య

17
1998

ఎం.శ్రీనివాసులు, వాణి
విజయవాడ సిటీ డెస్క

రేష్మి

17
1999

పి.శ్రీనివాసరావు, సరిత
పీఎల్ఎంవో
విజయవాడ 9440315031

జాగృతి

17
2005

వై.దినేష్, మాధురి
మిషన్ సెక్షన్
తాడేపల్లిగూడెం 9848874011

శ్రీలేఖ

18
1999

కె.వెంకటనర్సు, తోరణి
సెక్యూరిటీ, కర్నూలు
94402 65646

శ్రీజ

18
1999

ఎస్.రవీందర్, జ్యోతి
అసిస్టెంట్, ఏడివీటి
వరంగల్ 98489 21092

అబ్బాస్

22
1999

మస్తాన్ వలి, గౌసియా
పి.ఎల్.ఎం.ఓ., ఖమ్మం

శ్రీహర్ష

24
1994

జగదీశ్వరరావు, జయలక్ష్మి
పీఎల్ఎంవో, హైదరాబాద్

రోహిణి

24
2001

సి.లక్ష్మీనరసయ్య, లావణ్య
మిషన్ సెక్షన్,
అనంతపురం

లలి

25
2005

బి.వెంకన్న, పద్మ
ఖమ్మం డెస్క
99122 26524

పార్థివ్

26
2006

హెచ్.రాజశేఖరగౌడ్
మంజుల, మిషన్ సెక్షన్
అనంతపురం, 98858 85052

15

సందీప్

1991

పీఎస్ఆర్సీ మూర్తి, శైలజ
సీఈబీ, హైదరాబాద్

మహ్మద్ రఫీ

జుబేదా

14
1999

31
2001

కె.బాబు, ఖాదర్ బీ
మిషన్ సెక్షన్, కడప

సంపత్

29
2005

ఎం.విజయారావు, స్వప్న
అడ్మిన్, గుంటూరు

సుధీప్

29
2006

సీహెచ్.శ్యామరాజ్
జ్యోత్స్న, మిషన్ సెక్షన్
వరంగల్, 99089 88248

వైష్ణవి

31
2001

కె.ఎల్.ప్రకాష్, మంజుల
సెక్యూరిటీ, గుంటూరు
98494 89485

పెళ్లిరోజు శుభాకాంక్షలు

02
1974

ఎస్. దుర్గారావు, సావిత్రి
సెక్యూరిటీ, విజయవాడ

06
1989

ఎం. ప్రకాష్ బాబు, గీతారాణి
సర్క్యూలేషన్, అనంతపురం 94903 62425

06
1989

వి. దుర్గాప్రసాద్, సుభాషిణి
సెక్యూరిటీ, హైదరాబాద్, 99483 63559

10
1997

బి. శ్రీనివాస్, త్రివేణి
ఎ.టి.యు., కడప, 99483 91636

10
2001

కె. ఆనందకుమార్, మాధురి
మిషన్ సెక్షన్, వరంగల్, 99480 90182

11
2005

కె. భాస్కర్, సుప్రజ
మిషన్ సెక్షన్, కడప

17
2006

ఎం. రాఘవేంద్రకుమార్, రమ్యసుధ
రంగారెడ్డి డెస్క్, హైదరాబాద్

18
2006

సీ హెచ్. భాస్కరరావు, మాధవి
సెక్యూరిటీ, హైదరాబాద్

20
1997

ఎ. రాజశేఖరబాబు, నిరంజని
మిషన్ సెక్షన్, ఒంగోలు

24
2001

జి. రంగనాథ్, రాజేశ్వరి
ఎలక్ట్రికల్, కర్నూలు

25
1989

ఎ. శ్రీనివాస సాయి, పద్మ
పర్సనల్, హైదరాబాద్

25
1994

ఎన్. శ్రీనివాసులు, ఎన్. పద్మ
న్యూస్టుడే ఆక్సెంట్స్, రాజమండ్రి

28
2002

ఎం. శ్రీనివాసరెడ్డి, రమణి
ఎ.టి.యు., వరంగల్

28
1985

సీ హెచ్ సత్యనారాయణ, పద్మశ్రీ
పేజినేషన్, హైదరాబాద్

15
1990

గుండా సత్యనారాయణ, సాయిలక్ష్మి
కడప డెస్క్

23
2000

కె. నాగేశ్వరరావు, శ్రీవాణి
న్యూస్టుడే, చెన్నై

29
2005

యశ్వంత్

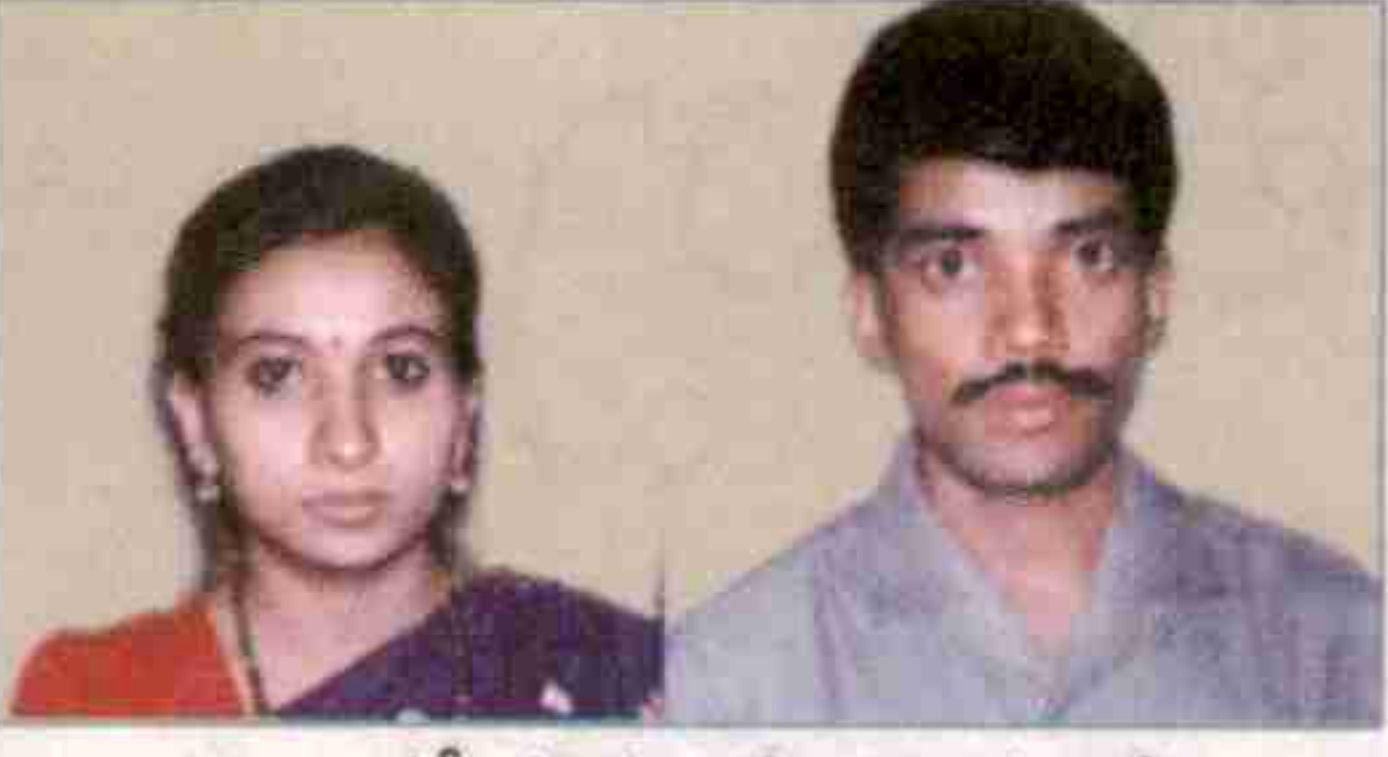

03
2001

స్మృతి డి. శ్రీనివాస్, కవిత
ఎలక్ట్రానిక్స్, హైదరాబాద్

పు
డి
న
రో
జు

పెళ్లిరోజు శుభాకాంక్షలు

07
1993

జి.గడీశ్వరరావు, జయలక్ష్మి
పీఎల్ఎంవో, హైదరాబాద్

08
2001

జి.రామకృష్ణ, కవిత
మిషన్ సెక్షన్, అనంతపురం

10
1994

జి.ఆదినారాయణ, రాధ
ఏడీవీటీ, అనంతపురం, 99480 38019

12
1992

బి.మల్లికార్జునరావు, పద్మజ
న్యూస్టుడే, ఒంగోలు, 98489 68886

12
1992

కె.మాధవరావు, శివనాగమణి
పేజినేషన్, హైదరాబాద్

13
1998

ఆర్.ఆదిశేషయ్య, అరుణ
సెక్యూరిటీ, నెల్లూరు, 98663 41417

20
2005

జి.నర్సింగరావు, రమాదేవి
మిషన్ సెక్షన్, నిజామాబాద్, 99498 74100

21
2002

వై.ఆర్.కె.కిషోర్, అనూరాధ
ఏడీవీటీ, శ్రీకాకుళం, 98488 80630

21
2002

ఎం.వి.ఆర్.కె.కిషోర్, కృష్ణకుమారి
ఏడీవీటీ, విజయనగరం

25
2000

జి.కనకయ్య, స్వరూప
ప్రాసెస్, నిజామాబాద్, 99483 63584

26
1994

సి.భరత్భూషణ్, దేవి
ఏడీవీటీ, మహబూబ్ నగర్, 99489 30469

27
2005

ఎం.విశ్వేశ్వరరావు, పార్వతి
మిషన్ సెక్షన్, ఒంగోలు

29
1999

ఎన్.సత్యనారాయణరెడ్డి, రాజేశ్వరి
ప్రాఫర్మిడర్, హైదరాబాద్, 99482 92114

31
2005

సీహెచ్.శ్యామరాజ్, జ్యోత్స్న
మిషన్ సెక్షన్, వరంగల్, 99089 88248

27
2005

ఎం.విశ్వేశ్వరరావు, పార్వతి
మిషన్ సెక్షన్, ఒంగోలు

14
2001

డి.వి.రమణ, రాజేశ్వరి
ఏటీయూ, కడప

19
2004

శ్రీవిద్య, శ్రీధర్
ఆర్.ఆర్.జి, హైదరాబాద్

13
2000

ఏఆర్ఎస్ శ్రీనివాస్, లక్ష్మి
వసిష్ట నాగావళి డెస్క్, హైదరాబాద్

25
2007

పి.శంకర్, శ్రీలక్ష్మి, మిషన్ సెక్షన్
విజయవాడ 99482 24301

వరకట్ట హత్య కేసు.
న్యాయస్థానంలో విచారణ
జరుగుతోంది.

హతురాలి చావుకు తాను కారణం
కాదని నిందితుడైన ఆమె భర్త
చెప్పుకొంటున్నారు. విచారణ నివేదికను
న్యాయమూర్తి పెద్దగా చదివారు.
అది ఆంగ్లంలో ఉంది.

ఇంతలో...

'అంతా అబద్ధం! మా అక్కను బావే
చంపాడు'

పెద్దగా కేకవేసింది ఓ యువతి.
ఆమెలో ఆవేదన.

'సాక్ష్యాల్ని తారుమారు చేశారు.
కోర్టులు కూడా అబద్ధాలాడుతున్నాయి....'
అని ఆమె ఆవేశంగా ఆరోపించారు.

న్యాయమూర్తి చదువుతున్నది నింది
తుడి తరపు వాదనను మాత్రమే. ఆయన
ఇచ్చే తుది తీర్పు కాదు. ఆ విషయం ఆమె
గ్రహించలేక పోయారు. ఎందువల్ల?

కారణం... భాష.

ఆమెకు ఆంగ్లం అంతగా రాదు.
న్యాయమూర్తి నివేదికను ఆంగ్లంలో
చదివారు. దీంతో వాదనకు, తీర్పునకూ
ఆమె తేడా తెలుసుకోలేకపోయారు.

న్యాయమూర్తి పీఠంమీద ఉన్న నాలో
ఆ క్షణం నుంచీ అంతర్వేదిక అరంభ
మైంది. వంద మంది దోషులు తప్పించు
కున్నా ఫర్వాలేదు కానీ ఒక నిర్దోషికి శిక్ష
పడకూడదన్న ఉత్కృష్ట ఆశయం మదిలో
మెదిలింది. ప్రజకు తెలియని భాషలో
కేసుల రాతలు, విచారణలు, తీర్పులూ
ఉన్నందునే దురవగాహన ఏర్పడి నష్టం
కలుగుతున్నదేమో అన్న సంశయం
పీడించింది. ప్రజల కోసం నడుస్తున్న
న్యాయస్థానాలు వారి భాషలోనే
వ్యవహారాలు నడిపితే బాగుంటుందని
పించింది. ఎవరి దాకానో ఎందుకు?
దాన్ని నేనే ఆచరించి చూపాలనుకున్నా.
అప్పటి నుంచీ తెలుగులోనే తీర్పులు
రాస్తున్నా... అంటున్నారు న్యాయమూర్తి
మంగారి రాజేందర్. 'జింబో'గా తెలుగు
కథా ప్రపంచానికి సుపరిచితులైన
ఈయన నిజామాబాద్ పౌర న్యాయ
స్థానం న్యాయమూర్తిగా పని చేస్తున్నారు.
'ఎ'తో ఆయన పంచుకున్న భావాలు ...

తెలుగు తీర్పు

నా తీర్పులన్నీ తెలుగులోనే రాస్తున్నా.
మాతృభాషలో తీర్పు వెలువరిస్తే వాది,
ప్రతివాదులిద్దరికీ ఎంత ఉపయోగంగా
ఉంటుందో ప్రత్యక్షంగా అర్థమైంది. కచ్చిత
మైన తీర్పులు ఇవ్వడానికి ఇది దోహదపడు
తోంది. తెలుగులో పలు తీర్పులు చెప్పినా
భాష కోసం తడుముకోవాల్సిన అవసరం
రాలేదు. పత్రికా రచయితగా ఉన్న అను
భవం బాగా పనికి వస్తోంది. దీనికితోడు
వివిధ పత్రికలవారు, తెలుగు అకాడమీ
వెలువరించిన పద కోశాలు నాకు బాగా
ఉపకరిస్తున్నాయి.

ఇలాంటి ప్రయత్నం వల్ల భాష కొంత
మందికే అందుతోంది. ఇదే పని ఓ పత్రిక
చేస్తే జన బాహుళ్యానికంతటికీ చేరుతుంది.
విలేఖరులు తమ ప్రాంత మాండలికాలను
విరివిగా వాడాలి. ఒక ప్రాంత పదాలు
మరో ప్రాంతానికి అర్థంకావని అనుకోవా
ల్సిన అవసరం లేదు. రాసిన వాక్యాన్ని బట్టి
కొత్త పదం భావాన్ని జనం అర్థం చేసుకోగ
లుగుతారు. ఆ తర్వాత వాడుకోగలుగు
తారు. అలా ప్రాంతీయ పదాలన్నీ
రాష్ట్రమంతా నలిగి తెలుగు భాష బలీయమ
వుతుంది. ప్రతి పదాన్నీ జనం ఆమోదించ
రని మనం గుర్తుంచుకోవాలి. జనం ఆదరిం
చినవే భాషలో స్థిరపడతాయి. మిగిలినవి
రాలిపోతాయి. ఇలా నెమ్మదిగా భాష విస్తృ
తమవుతుంది. 'ప్రయాణ ప్రాంగణం' పేరు
పెట్టి రెండు దశాబ్దాలు గడిచింది. ఇప్పటికీ
ఎవరూ అలా రాయడంలేదు. వాడటం
లేదు. అలాగని పద సృష్టిని ఆపనక్కర్లేదు.
ఈ విషయంలో వెనుకంజ కూడదు. 'రెక్క
మాను', 'మాటల అంగడి' వంటి వాటిని
రాష్ట్రవ్యాప్తం చేసుకోవచ్చు. పత్రికా రచయి
తలు వీటిని విరివిగా వినియోగిస్తే ప్రజల
నాలుకలపై భాష బాగా నానుతుంది.

అన్నీ కాదు

'రోడ్డు', 'బస్టాండు'లాంటి పర భాషాపదాలను
తెలుగులోకి తెచ్చుకోవచ్చు. ఇది
మాతృభాష విస్తృతికి దోహదపడుతుంది
తప్ప భాష మలినం కాదు. ప్రతి వృత్తిలోని
వారూ ఆ వృత్తి పదాలను తెలుగులోకి
తేవాలి. మరుగునపడ్డ వాటిని వెలికితీ
యాలి. ఇది చిత్తశుద్ధితో ఎవరికివారు
చేయాల్సిన పని. దీనికి ఎంతో శ్రమించాలి.

మంగారి రాజేందర్ (జింబో)

ఆంగ్ల పదాలకు తెలుగును ఖరారు చేయడం
అంతకన్నా ఎక్కువ బాధ్యతతో చేయాల్సిన
పని. ఆంగ్ల పదం అర్థం విశదీకరించేలా
కొత్త పదసృష్టి జరగకూడదు. సమానార్థకం
తేట తెలుగుగై ఉండాలి. సులువుగా పలకగల
గాలి. ఉదాహరణకు బెనిఫిట్ ఆఫ్ డౌట్కు
సంశయ లాభం, అప్రూవర్కు నేర సాక్షి,
రూల్ ఆఫ్ లాకు న్యాయాధిక్యం వంటివి
భాషలో భాగమయ్యాయంటే కారణం సంక్షి
ప్తంగా స్పష్టంగా తేలికగా ఉండటమే.
'ధూమ శకట గమనాగమన సూచి' వంటి
సుదీర్ఘ సమాసాలు వాడితే జనం వినియో
గించరు. అవి పుస్తకాలకే పరిమితమవు
తాయి.

తెలుగుకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వడమంటే
ఆంగ్లాన్ని వద్దనడం కాదని గ్రహించాలి.
తెలుగును వదులుకోవద్దు. ఆంగ్లాన్ని కాదన
వద్దు. ఇదే సూత్రాన్ని మనం పాటించాలి.
మాతృభాష విస్తృతికి ఎవరికి వారే నడుం
బిగించాలి. నా వరకూ న్యాయ శాస్త్రానికి
సంబంధించి చాలా పదాలను ఖరారు చేసి
ఒక పుస్తకం తీసుకురావాలనుకుంటున్నాను.

ఆగస్టు 29 మాతృ భాషా దినోత్సవం.
పాత్రికేయరంగంలో ఉన్న మీరంతా
సంకల్పం తీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నా.

ముఖముఖి: దేశరాజు

పేగుబంధం

అన్న...

కాపున్నాడు కన్న!
ఆదమరచి నువ్వు
హాయిగా నిదరపో

పేద ఊయల...

జోల ఎరుగదు కన్న!
ఎండ పొడ...
బాల్య మెరుగదు నాన్న!!

అమ్మ...

తెచ్చే బువ్వకు
ఆకలోక్కటె తెలుసు
కడుపు తీపెరుగదుర

బీద బతుకులు మనవి
నడిరోడ్డు మనదిరా
నిదరపోరా కన్న
ఆదమరిచి నువ్వు

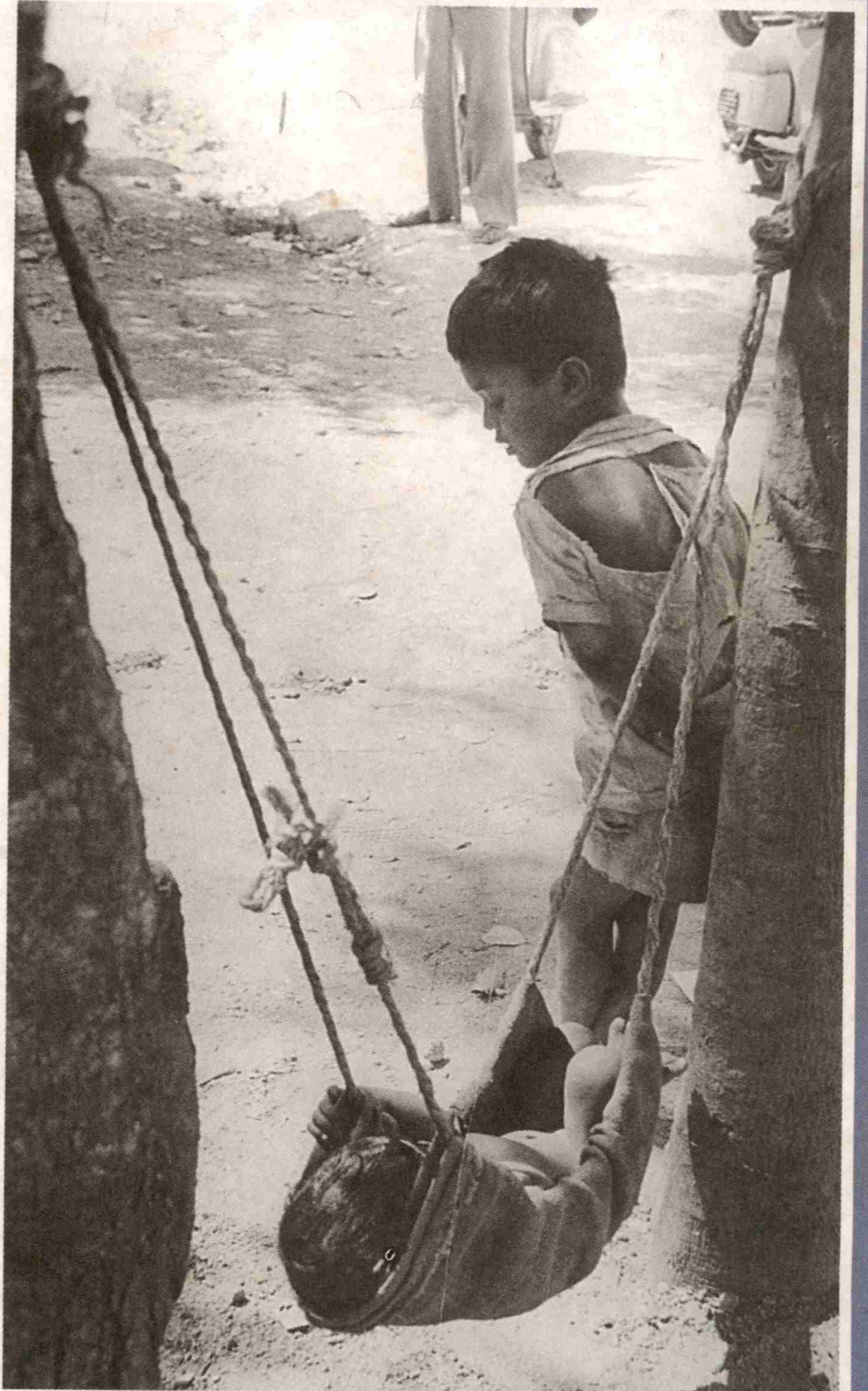
'ఈనాడు' చీఫ్ ఫొటోగ్రాఫర్

సి.కేశవులు

(98480 23290)

1983లో తీసిన

అపురూప చిత్రం

కాకమ్మ

ఇది తెలుగు గంగ కాదమ్మ

తిరుపతి మున్సిపల్ పార్కులోని శివుని
విగ్రహం నెత్తిపై ఉన్న గంగ నోటిలోకి నీళ్ల
కోసం తొంగి చూస్తున్న కాకి

చిత్రం: జి.రవీంద్ర, తిరుపతి

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಪುಸ್ತಕದ ವಿವರ	KRSA101M116
ಪುಸ್ತಕದ ಹೆಸರು	ಇಂದ್ರಿಯಾ ಟುಡೆ
ತಾರೀಖು	23 February 2025
ಮುಂದು ಲಭ್ಯ	yes
ವಿಷಯ ಲಭ್ಯ	yes
ಮೊತ್ತದ ವಿವರ	49
ವಿವರಿಸಿದ ವಿವರ	NO
ಭಾಷೆ ವಿವರ	NO
ಲೇಖಕ ವಿವರ	NO
ಕರ್ತೃತ್ವ ವಿವರ	Vedavathi
ವಿವರಿಸಿದ ವಿವರ	Vedavathi
ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿವರ	Shamila
ವಿವರಿಸಿದ ವಿವರ	hema
ವಿವರಿಸಿದ ವಿವರ	
ವಿವರಿಸಿದ ವಿವರ	
ವಿವರಿಸಿದ ವಿವರ	
ವಿವರಿಸಿದ ವಿವರ	
ವಿವರಿಸಿದ ವಿವರ	9000